

*Uczelnia Państwowa
im. Jana Grodka w Sanoku*

**INSTYTUT
MEDYCZNY**

ZAKŁAD PIELEGNIARSTWA

KIERUNEK: PIELEGNIARSTWO

**SYLABUSY
studia pierwszego stopnia**

obowiązujące w roku akademickim 2023/2024

SYLABUSY

I ROK STUDIÓW

dotyczące studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2023/2024

Opracowane na podstawie Standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania **zawodu pielęgniarstwa**

Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

z dnia 26 lipca 2019 r. Dz.U, poz. 1573)

PRZEDMIOTY REALIZOWANE NA I ROKU STUDIÓW

1. Anatomia
2. Genetyka
3. Biochemia i biofizyka
4. Socjologia
5. Farmakologia
6. Pedagogika
7. Zdrowie publiczne
8. Etyka zawodu pielęgniarki
9. Podstawy pielęgniarstwa
10. Zakażenia szpitalne
11. Podstawy ratownictwa medycznego
12. Wychowanie fizyczne
13. Język migowy
14. Współpraca w zespołach opieki zdrowotnej
15. Fizjologia
16. Patologia
17. Mikrobiologia i parazytologia
18. Radiologia
19. Psychologia
20. Prawo medyczne
21. Język angielski
22. Dietetyka
23. Badanie fizykalne
24. Organizacja pracy pielęgniarstwa

ANATOMIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Anatomia
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL. 01.1.W PL. 01.1.C
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki podstawowe: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia I semestru, I roku studiów, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok studiów I Semestr I
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	prof. zw. dr hab. Elżbieta Pac – Kożuchowska mgr Dorota Jarosz
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia Samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z zakresu biologii człowieka
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady -45 godz. + Samokształcenie - 15 godz. Ćwiczenia - 30 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady - 2 punkty ECTS Ćwiczenia - 1 punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: zdobycie wiadomości na temat prawidłowej budowy ciała człowieka w ujęciu topograficznym, posługiwanie się medycznym mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystanie wiedzy w odniesieniu do innych przedmiotów medycznych.
14.	Metody dydaktyczne	Wykłady: wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja dydaktyczna Ćwiczenia: ćwiczenia w pracowni anatomii i fizjologii pokaz na fantomie i modelach filmy dyskusja dydaktyczna Rodzaj narzędzi dydaktycznych/środki dydaktyczne: sprzęt multimedialny, Human AnatomyAtlas 2021, stół anatomiczny, plansze i modele anatomiczne, atlasy

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Egzamin (E) - wykłady w I semestrze Warunkiem zaliczenia wykładów jest aktywne uczestnictwo w wykładach. Egzamin przeprowadzany jest metodą testu jednokrotnego wyboru. Podstawą dopuszczenia do egzaminu z przedmiotu jest uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń na co najmniej ocenę dostateczną. Zaliczenie wykładów jest możliwe po uzyskaniu pozytywnej oceny z egzaminu.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń: Zaliczenie z oceną (ZO) - ćwiczenia w I semestrze Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest aktywne uczestnictwo w zajęciach oraz uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczenia. Zaliczeniekońcowe przeprowadzane jest metodą testu jednokrotnego wyboru.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: Warunkiem zaliczenia jest przygotowanie prezentacji w formie multimedialnej na jeden z wybranych tematów.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do anatomii i nauk pokrewnych. 2. Elementy cytologii i histologii ogólnej. 3. Organizm, jako całość. Anatomia topograficzna. Główne płaszczyzny i osie ciała. Stosunki przestrzenne w anatomii. 4. Układ narządu ruchu. 5. Układ pokarmowy. Wątroba i trzustka. 6. Układ oddechowy. 7. Układ moczowo - pęciowy. 8. Serce. Krążenie małe i duże. Krążenie płodowe. Układ chłonny. 9. Układ wewnątrzwydzielniczy. 10. Układ nerwowy ośrodkowy, obwodowy, autonomiczny. <p>Samokształcenie Celem samokształcenia jest: pogłębianie i utrwalanie wiedzy dotyczącej budowy organizmu człowieka oraz wdrażanie do samodzielnego wykorzystania wiedzy i umiejętności z zakresu budowy prawidłowej człowieka w praktyce zawodowej.</p> <p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Anatomia układowa i narządowa. 2. Okolice głowy, szyi, twarzy w praktyce klinicznej. 3. Okolice klatki piersiowej w praktyce klinicznej. 4. Okolice kończyny górnej i dolnej w praktyce klinicznej. 5. Okolice brzucha w praktyce klinicznej. 6. Ośrodki i drogi nerwowe. 6. Autonomiczne unerwienie narządów. 7. Anatomia kliniczna.

			<p>Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kości i ich połączenia. Szczegółowa budowa kośćca. 2. Podział budowa ogólna i szczegółowa mięśni. 3. Budowa układ trawienno- oraz dużych gruczołów trawiennych. 4. Budowa układu oddechowego. 5. Budowa układu moczowego żeńskiego i męskiego. 6. Budowa układu płciowego męskiego i żeńskiego. 7. Serce i naczynia krwionośne. 8. Szczegółowa budowa układu nerwowego ośrodkowego: kresomózgowia, międzymózgowia, śródmózgowia, tyłomózgowia wtórnego, rdzenia kręgowego. Opony. 9. Układ nerwowy obwodowy: nerwy czaszkowe, nerwy rdzeniowe, sploty rdzeniowe. 10. Układ nerwowy autonomiczny: część współczulna i przywspółczulna, sploty układu nerwowego. 11. Powłoka wspólna, oraz receptory i narządy zmysłów.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno- stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna).
Umiejętności		<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego. 	
Kompetencje społeczne		<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych. 	
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aleksandrowicz R., Cizek B., Krasucki K. - na podstawie Anatomii człowieka A. Bochenka, M. Reichera: Anatomia człowieka. Repetytorium. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016. 2. Bochenek A., Reicher M.: Anatomia człowieka, T. 1-5. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010. 3. Narkiewicz O., Moryś J.: Anatomia człowieka. Podręcznik dla studentów. T. 1-4. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010-2015. 	
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sokołowska-Pituchowa J. (red.): Anatomia człowieka: Podręcznik dla studentów medycyny. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015. 2. Maciejewski R., Torres K.(red.): Anatomia czynnościowa – podręcznik dla studentów pielęgniarstwa, fizjoterapii, ratownictwa medycznego, analityki medycznej i dietetyki. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2008. 3. Parker S.,: Atlas anatomii człowieka, Wydawnictwo Bellona, 2009. 			

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu ANATOMIA
w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
A.W1.	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno- stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna)	Wykłady Samokształcenie	test jednokrotnego wyboru/prezentacja multimedialna
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
A.U1.	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego	Ćwiczenia	test jednokrotnego wyboru
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
A.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	Ćwiczenia	obserwacja samoocena

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w wykładach	45	
Samokształcenie	15	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	60	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,5	0,5

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w ćwiczeniach	30	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,0	0

GENETYKA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Genetyka
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL.04.1.W
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki podstawowe: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia I semestru, I roku studiów, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok studiów I Semestr I
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	prof. zw. dr hab. Elżbieta Pac - Kożuchowska
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z biologii
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady - 30godz. + Samokształcenie - 20 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady - 2 punkty ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: zapoznanie studentów z podstawami genetyki, embriologii oraz zrozumienie patogenezы najczęstszych chorób genetycznych i wad wrodzonych. Analizowanie problemów zdrowotnych, społecznych i etycznych wynikających z zastosowania metod inżynierii genetycznej w medycynie. Poznanie zasad dziedziczenia cech człowieka np. cech sprzężonych z płcią i mechanizmów rozwoju anomalii (aberracje chromosomowe, mutacje genowe). Zapoznanie studentów ze sposobami diagnostyki chorób genetycznych i formami poradnictwa genetycznego.
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się: Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie z oceną (ZO) - wykłady w I semestrze Egzamin przeprowadzany jest metodą testu jednokrotnego wyboru. Zaliczenie wykładów jest możliwe po uzyskaniu pozytywnej oceny z testu jednokrotnego wyboru. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: Dyskusja na wybrany temat – zaliczenie ustne.

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe wiadomości z genetyki, embriologii, cytofizjologii i immunologii. 2. Podstawy genetyki klasycznej – prawa Mendla. 3. Kariotyp człowieka. 4. Zasady dziedziczenia cech człowieka (m.in. grup krwi, cech sprzężonych z płcią) i mechanizmy rozwoju anomalii (aberracje chromosomowe, mutacje genowe). 5. Środowisko, a zmienność organizmu. 6. Podstawy diagnostyki genetycznej. 7. Zasady poradnictwa genetycznego. 8. Zagadnienia transplantologii. <p>Samokształcenie: Celem samokształcenia jest powtórzenie i poszerzenie wiadomości z zakresu genetyki, chorób genetycznych oraz wad wrodzonych w oparciu o analizę kliniczną.</p> <p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Choroby genetyczne przekazywane drogą dziedziczenia. 2. Genetyczne badania przesiewowe. 3. Zastosowanie terapii genowych. 4. Onkogeny. Nowotwory dziedziczne. 5. Wady wrodzone - analiza kliniczna w pediatrii.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh; • problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie; • budowę chromosomów i molekularne podłoże mutagenyzy; • zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej.
Umiejętności		<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób. 	
Kompetencje społeczne		<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych. 	
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Keith L. Moore, T.V. Persaud, Mark G. Torchia; Red. I wyd. pol. Zabel M., Bartel H.: Embriologia i wady wrodzone: od zapłodnienia do urodzenia. Elsevier Urban&Partner, Wrocław 2013. 2. Clark A.G., Hartl D.L.: Podstawy genetyki populacyjnej, Wyd. Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2010. 3. Passarge E.: Genetyka. Ilustrowany przewodnik, PZWL, Warszawa 2004. 4. Winter P.C., Hickey G.I., Fletcher H.L.: Genetyka. Krótkie wykłady, PWN, Warszawa 2010. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bal J. (red.): Biologia Molekularna w medycynie. Elementy genetyki klinicznej, PWN, Warszawa 2008. 2. Ciechaniewicz A., Kokot F. (red.): Genetyka molekularna w chorobach wewnętrznych, PZWL, Warszawa 2008. 3. Epstein R. J.: Biologia molekularna człowieka. Czelej, Lublin 2006. 4. Kapelańska - Pręgowska J.: Prawne i bioetyczne aspekty testów genetycznych. Wolters Kluwer, Warszawa 2011.

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu GENETYKA
w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
A.W9.	uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh	Wykłady	test jednokrotnego wyboru
A.W10.	problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie	Wykłady/ Samokształcenie	test jednokrotnego wyboru/ dyskusja
A.W11.	budowę chromosomów i molekularne podłoże mutagenyzy	Wykłady	test jednokrotnego wyboru
A.W12.	zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej	Wykłady	test jednokrotnego wyboru
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
A.U4.	wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób	Wykłady	test jednokrotnego wyboru
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
A.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	Wykłady	samoocena studenta

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w wykładach	30	
Samokształcenie	20	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,2	0,8

BIOCHEMIA I BIOFIZYKA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Biochemia i biofizyka
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL. 05.1.W PL. 05.1.C
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki podstawowe: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia I semestru, I roku studiów • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok studiów I Semestr I
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr inż. Ewelina Sidor
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia Samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z zakresu biologii
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady - 15 godz. Ćwiczenia - 15 godz. + Samokształcenie - 15 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady - 1 punkt ECTS Ćwiczenia – 1 punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: Zdobycie wiedzy na temat zjawisk zachodzących w żywym organizmie, poznanie podstawowych procesów biochemicznych i biofizycznych organizmu. Zrozumienie naturalnych zjawisk fizjologicznych, patologicznych i procesów naprawczych zachodzących na poziomie komórki, tkanki, narządu, układu. Na podstawie zdobytych wiadomości student, będzie mógł prognozować kierunek procesów biochemicznych w poszczególnych stanach klinicznych.
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z zastosowaniem technik audiowizualnych Dyskusja Ćwiczenia indywidualne Praca w grupach

15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie (Z) - wykłady w I semestrze Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z testu jednokrotnego wyboru przeprowadzanego na zakończenie zajęć.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń: Zaliczenie z oceną (ZO) - ćwiczenia w I semestrze Warunkiem uzyskania zaliczenia jest aktywność na zajęciach podczas wykonywania ćwiczeń oraz uzyskanie min. 50% punktów z dwóch zaliczeń częściowych w formie testu.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: Warunkiem zaliczenia jest opisanie wybranej, dowolnej jednostki chorobowej, uwzględniając w szczególności aspekt biochemiczny i biofizyczny (co najmniej 15 stron maszynopisu).</p>
-----	---	--

Tematy wykładów:

1. Budowa i funkcje związków chemicznych występujących w organizmie człowieka. Budowa komórki zwierzęcej. Enzymy i utlenianie biologiczne. Klasyfikacja, nazewnictwo i rola witamin. Udział witamin w reakcjach enzymatycznych i w regulacji procesów biochemicznych. Źródło witamin – środki spożywcze – w formie aktywnej lub prowitamin. Skutki niedoboru witamin w organizmie.
2. Procesy energetyczne – pojęcia katabolizm, anabolizm, przemiana materii (podstawowa, ponadpodstawowa), procesy endo- i egzoenergetyczne. Związki wysokoenergetyczne – 1,3-bisfosfoglicerynian, fosfoenolopirogronian, fosfokreatyna, karbamoilofosforan. Centralna rola ATP w przekazywaniu energii. Schemat katabolizmu cukrów, tłuszczów i białek do CO_2 i H_2O . Oksydacyjna dekarboksylacja pirogronianu: enzymy, koenzymy i regulacja procesu. Cykl kwasów trikarboksylowych (cykl Krebsa) – reakcje, enzymy, koenzymy, regulacja procesu. Inhibitory łańcucha oddechowego i oksydacyjnej fosforylacji, związki rozprzegające. Bilans energetyczny utleniania NADH i FADH_2 w łańcuchu oddechowym. Czynniki fizykochemiczne (temperatura, pH) na szybkość reakcji enzymatycznych.
3. Metabolizm węglowodanów. Monosacharydy, disacharydy i polisacharydy. Glikoliza w warunkach tlenowych oraz beztlenowych - etapy, enzymy, efekty energetyczne, regulacja. Bilans energetyczny katabolizmu glukozy w warunkach tlenowych i beztlenowych w powiązaniu z cyklem kwasów trikarboksylowych oraz łańcuchem oddechowym. Łańcuch oddechowy – organizacja w błonie mitochondrialnej, fosforylacja oksydacyjna. Inhibitory łańcucha oddechowego i oksydacyjnej fosforylacji, związki rozprzegające. Bilans energetyczny utleniania NADH i FADH_2 w łańcuchu oddechowym.
4. Charakterystyka lipidów. Metabolizm tłuszczów. Trawienie tłuszczów prostych i fosfolipidów w przewodzie pokarmowym. Kwasy żółciowe, ich rola. Podstawowe lipoproteiny krwi oraz ich funkcja metaboliczna. Lipoliza wewnątrzkomórkowa i wewnątrzkomórkowa. Aktywacja kwasów tłuszczowych w komórce. Rola niezbędnych nienasyconych kwasów tłuszczowych (NNKT).
5. Metabolizm białek i aminokwasów. Przemiany azotowe. Białka pełno- i niepełnowartościowe, bilans azotowy. Trawienie białek w przewodzie pokarmowym oraz rozkład białek wewnątrzkomórkowych. Budowa i podział aminokwasów. Transaminacja - reakcje, enzymy. Deaminacja oksydacyjna, nieoksydacyjna, deamidacja. Kluczowe związki metabolizmu komórkowego: glukoza-6-fosforan, pirogronian i acetyloCoA (zarys kluczowych przemian). Specyfika tkankowa procesów metabolicznych (wątroba, eryocyty, tkanka nerwowa, mięśnie). Wątroba jako główne miejsce procesów detoksykacji w ustroju: hydroksylacja, acetylacja. Integracja metabolizmu.
6. Oddziaływania fizyczne. Metody obrazowania. Oddziaływania grawitacyjne. Fale elektromagnetyczne, radiowe, mikrofałe, podczerwień, promieniowanie widzialne, nadfiolet, promieniowanie rentgenowskie, promieniowanie gamma. Oddziaływania silne i słabe. Model standardowy. Odbiór dźwięków przez człowieka: fala mechaniczno-akustyczna, budowa ucha, droga fali dźwiękowej. Układ optyczny oka, soczewka, lupa, mikroskopy.
7. Metody obrazowania ludzkich tkanek: Tomografia rentgenowska RTG, Obrazowanie z wykorzystaniem jądrowego rezonansu magnetycznego – tomografia NMR, Tomografia pozytonowa PET, Ultrasonografia USG, Termowizja, ESR

Tematy ćwiczeń:

1. Zapoznanie z laboratorium biochemicznym, zasadami BHP oraz pracowni biochemicznej.
2. Zapoznanie ze sprzętem laboratoryjnym, omówienie zasad działania sprzętu laboratoryjnego, zapoznanie ze szkłem laboratoryjnym.
3. Sporządzanie roztworów, przeliczanie stężeń procentowych i molowych.
4. Budowa i właściwości białek. Identyfikacja białek i aminokwasów, jakościowe oznaczenie białek. Denaturacja białka, czynniki denaturujące.
5. Właściwości cukrów. Jakościowa identyfikacja cukrów.
6. Właściwości tłuszczów. Enzymatyczne trawienie tłuszczów.

			<p>Samokształcenie Celem samokształcenia jest pogłębienie wiedzy dotyczącej procesów biochemicznych i biofizycznych zachodzących w organizmie człowieka.</p> <p>Tematy samokształcenia: Opisanie wybranej, dowolnej jednostki chorobowej, uwzględniając w szczególności aspekt biochemiczny i biofizyczny (co najmniej 15 stron maszynopisu).</p>
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne) • witaminy, aminokwasy, nukleozydy, monosacharydy, kwasy karboksylowe i ich pochodne, wchodzące w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych • mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie • wpływ na organizm czynników zewnętrznych, takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki
		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pasternak K., Sztanke M. Biochemiczne podstawy funkcjonowania organizmu człowieka. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Sanoku, ISBN 83-91-15-97-4-4. 2. Bańkowski E: Biochemia. Podręcznik dla studentów medycznych studiów licencjackich i magisterskich. MedPharm 2013. 3. Czarnecka B., Gawda H., Gonet B.: Biofizyka, PZWL, Warszawa 2014. 4. A. Blokesz, J. Wąsowicz, P. Wolny: (nie)Bezpieczne związki fizyki z medycyną cz. 1 i cz.2; ZamKor, Kraków 2014 5. Jaroszyk F: Biofizyka. PZWL, Warszawa 2013. 6. Pasternak K.: Biochemia. Dla studentów medycznych studiów licencjackich. PZWL, Warszawa 2013. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bartosz G., Józwiak Z.: Biofizyka wybrane zagadnienia wraz z ćwiczeniami. PWN, Warszawa, 2012. 2. John L. Tymoczko, Lubert Stryer: Biochemia krótki kurs. PWN, Warszawa 2012. 3. B. Marciniec: Misja nauk chemicznych; Nauka i Innowacje, Poznań 2011.

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu BIOCHEMIA I BIOFIZYKA
w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
A.W13.	podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne)	Wykłady	zaliczenie
A.W14.	witaminy, aminokwasy, nukleozydy, monosacharydy, kwasy karboksylowe i ich pochodne, wchodzące w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych	Wykłady	zaliczenie
A.W15.	mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie	Wykłady	zaliczenie
A.W16.	wpływ na organizm czynników zewnętrznych, takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące	Wykłady	zaliczenie
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
A.U5.	współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki	Ćwiczenia / Samokształcenie	obecność i aktywność/ praca zaliczeniowa
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
A.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	Ćwiczenia	obserwacja samoocena

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w wykładach	15	
Przygotowanie do zaliczenia	10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,6	0,4

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w ćwiczeniach	15	
Samokształcenie	15	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,5	0,5

SOCJOLOGIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Socjologia
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL. 10.1. W PL. 10.1. C
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki społeczne i humanistyczne: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia I semestru, I roku studiów, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok studiów I Semestr I
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Maciej Drwięga
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia Samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	Brak
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady - 15 godz. Ćwiczenia - 15 godz. + Samokształcenie – 15 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady – 1 punkt ECTS Ćwiczenia – 1 punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie postrzegania i właściwej identyfikacji społeczno - kulturowych uwarunkowań życia człowieka oraz wykazanie postawy wrażliwości na sytuację społeczną człowieka w jej uwarunkowaniach związanych ze zdrowiem i chorobą.
14.	Metody dydaktyczne	Wykład prowadzony jest z wykorzystaniem środków audiowizualnych. Ćwiczenia są uzupełnieniem wykładów i polegają na analizie tekstów i dyskusjach dotyczących wybranych zagadnień.

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie z oceną (ZO)- wykłady w I semestrze Zaliczenie przeprowadzane jest metodą opisową na podstawie podanych wcześniej zagadnień. Praca pisemna przygotowywana zespołowo. Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest praca przygotowana zgodnie z ustalonymi wymaganiami.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń: Zaliczenie z oceną (ZO)- ćwiczenia w I semestrze Ocena końcowa z ćwiczeń: 50 % oceny stanowić będzie ocena z kolokwium (analiza tekstu źródłowego z zakresu socjologii medycyny), 40 % oceny stanowić będzie aktywność na zajęciach (w tym: opracowanie narzędzia badawczego w postaci kwestionariusza), 10 % oceny - obecność na zajęciach.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: Samokształcenie zaliczane jest na ćwiczeniach. Warunkiem zaliczenia jest aktywne uczestnictwo w zajęciach prowadzonych metodą warsztatową.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie, przedmiot badań oraz status socjologii jako nauki. Socjologia ogólna, a socjologie szczegółowe oraz charakterystyka wybranych subdyscyplin socjologicznych. 2. Osobowość - socjalizacja – postawy. 3. Zbiorowości społeczne. Pojęcie i struktura grup społecznych oraz ich odmiany i typologie. 4. Metodologia badań socjologicznych. Logika doboru próby. 5. Kwestionariusz – ogólne zasady tworzenia i rodzaje pytań kwestionariuszowych. 6. Wprowadzenie do zagadnień socjologii medycyny. Socjologiczne koncepcje zdrowia i choroby. 7. Społeczno – kulturowy kontekst zdrowia i choroby. <p>Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie i rozwój socjologii (na przykładzie wybranych klasyków dyscypliny). 2. Socjologia jako magistra vitae – współczesna perspektywa wybitnego polskiego socjologa Piotra Sztompki. Analiza dziesięciu tez o socjologii. 3. Czynniki ryzyka samobójstwa w kontekście teorii integracji społecznej według Emile’a Durkheima. 4. Socjalizacja. Pojęcie socjalizacji, rola społeczna, rodzaje socjalizacji, resocjalizacja. 5. Metodologia badań socjologicznych – ogólne zasady tworzenia kwestionariusza, rodzaje pytań kwestionariuszowych 6. Początki socjologii medycyny w Polsce. Postać Profesor Magdaleny Sokołowskiej i jej wkład w rozwój tej subdyscypliny szczegółowej. 7. Jakość życia w chorobie z perspektywy socjologicznej. Koncepcja jakości życia uwarunkowanej stanem zdrowia. <p>Samokształcenie Celem samokształcenia jest pogłębianie wiedzy dotyczącej metod i technik diagnozowania oraz rozwiązywania problemów społecznych dotyczących zdrowia i choroby.</p> <p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. System wsparcia instytucjonalnego rodziny z problemami zdrowotnymi. 2. Rola społeczna pielęgniarki/pielęgniarsza i jej uwarunkowania. 3. Choroba jako dewiacja społeczna. 4. Role społeczne w sytuacji choroby i/lub niepełnosprawności.

17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia oraz zasady funkcjonowania grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu; wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych; zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu; pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej; zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć.
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży.
		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Szacka B., Wprowadzenie do socjologii, Oficyna Naukowa, Warszawa 2008. Szacki J., Historia myśli socjologicznej. Wydanie nowe, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2020, 2021. Sztompka P., Socjologia. Analiza społeczeństwa, Wyd. Znak, Kraków 2006. Sztompka P., Socjologia. Wykłady o społeczeństwie, Wyd. Znak Horyzont, Kraków 2021. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Majchrowska A., Pawlikowski J, Piątkowski W. (red.). Zawody medyczne – ciągłość i zmiana. Wyd. Universitas, Kraków 2019. Ostrowska A., Skrzypek M. (red.), Socjologia medycyny w Polsce z perspektywy półwiecza. Nurty badawcze, najważniejsze osiągnięcia, perspektywy rozwoju, Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 2015. Sztompka P., Słownik socjologiczny 1000 pojęć, Wyd. Znak Horyzont, Kraków 2020. 	

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu SOCJOLOGIA
w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
B.W7.	pojęcia oraz zasady funkcjonowania grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu	Wykłady	sprawdzian pisemny
B.W8.	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych	Wykłady	sprawdzian pisemny
B.W9.	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu	Wykłady	sprawdzian pisemny
B.W10.	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej	Wykłady	sprawdzian pisemny
B.W11.	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć	Wykłady	sprawdzian pisemny

W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:

B.U9.	proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży	Ćwiczenia/ Samokształcenie	obecność aktywność praca pisemna zaliczenie pisemne
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
B.KS1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną.	Wykłady Ćwiczenia	obserwacja samocena

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w wykładach	15	
Przygotowanie do egzaminu	10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,6	0,4

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w ćwiczeniach	15	
Samokształcenie	15	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,5	0,5

FARMAKOLOGIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Farmakologia
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL. 07.1.W PL. 07.1.C
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki podstawowe: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia I semestru, I roku studiów, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok studiów I Semestr I
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Magdalena Babuška-Rocznik
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia Samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z biologii i chemii
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady- 30 godz. Ćwiczenia -30 godz. + Samokształcenie - 20 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady – 1 punkt ECTS Ćwiczenia- 2 punkty ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Głównym celem przedmiotu jest : opanowanie wiadomości i umiejętności z zakresu działania różnych grup leków, zastosowania ich w leczeniu schorzeń narządowych i układowych oraz zasadami leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi.
14.	Metody dydaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> • wykład informacyjny z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych, • dyskusje dydaktyczne związane z wykładem • analiza przypadków

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów Egzamin (E) w I semestrze.</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywne uczestnictwo w wykładach, • egzamin w formie ustnej zgodnie z przyjętą skalą ocen z tematyki wykładów. <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń Zaliczenie z oceną (ZO) w I semestrze.</p> <ul style="list-style-type: none"> • obecność na zajęciach, • zaliczenie w formie ustnej zgodnie z przyjętą skalą ocen z tematyki ćwiczeń. <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia Samokształcenie zaliczane jest na ćwiczeniach. Warunkiem zaliczenia jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ustna prezentacja zadanego tematu w ramach samokształcenia i analiza przypadku uwzględniając wskazania, przeciwwskazania oraz interakcje lekowe.
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do farmakologii. Podstawowe pojęcia, definicja leku, farmakokinetyka i biodostępność, koncepcja receptora. Pojęcia: agonisty, antagonisty, częściowego agonisty. 2. Grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, oraz postaci i drogi podania leków. 3. Leki wpływające na autonomiczny układ nerwowy. 4. Ośrodkowy układ nerwowy- leki psychotropowe, przeciwpadaczkowe, nasenne i uspokajające. 5. Środki znieczulające ogólnie i miejscowo. 6. Leki przeciwbólowe. Niesteroidowe leki przeciwzapalne i opioidy. Leki przeciwgorączkowe. 7. Układ sercowo-naczyniowy. Leki stosowane w niewydolności krążenia. Leki przeciwarytmiczne. 8. Leczenie nadciśnienia tętniczego. 9. Leczenie choroby niedokrwiennej serca i zawału mięśnia sercowego, leczenie hiperlipidemii. 10. Leki przeciwalergiczne, glikokortykosteroidy. Wstrząs – stosowanie leków. 11. Farmakoterapia chorób krwi i układu krwiotwórczego. 12. Wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków. 13. Działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, oraz zna procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków. 14. Zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich. <p>Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Leczenie stosowane w chorobach układu pokarmowego. 2. Leki stosowane w cukrzycy: insulinoterapia i doustne leki przeciwcukrzycowe. 3. Leki stosowane w chorobach układu oddechowego. 4. Hormony, witaminy, zastosowanie. Leczenie chorób układu dokrewnego. 5. Leki stosowane w zakażeniach bakteryjnych, wirusowych, grzybiczych i pasożytniczych. 6. Informatory farmaceutyczne i bazy danych o produktach leczniczych. 7. Zasady wystawiania recept na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich. 8. Substancje lecznicze i środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego.

			<p>Samokształcenie Celem samokształcenia jest aktualizowanie wiedzy dotyczącej zagadnień farmakokinetyki i farmakodynamiki leków oraz rozwijanie umiejętności samodzielnego korzystania z różnych dostępnych źródeł dotyczących farmakologii.</p> <p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Leki stosowane w eradykacji helicobacter pylori. 2. Zastosowanie NLPZ w terapii. 3. Preparaty stosowane w żywieniu enteralnym i parenteralnym. 4. Rola witamin i mikroelementów dla prawidłowego rozwoju organizmu człowieka. 5. Wpływ leków oraz środków psychoaktywnych na rozwój zarodka i płodu. 6. Leczenie hormonalne w różnych fazach życia kobiety.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania i powodowane przez nie przemiany w ustroju i działania; • podstawowe zasady farmakoterapii; • poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania; • wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków; • ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków; • zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich; • zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi.
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych; • posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych; • wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich; • przygotowywać zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;
		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rajtar-Cynke G. red. Farmakologia podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu akademii medycznych. Wydanie II PZWL Warszawa 2013. 2. Schmid B, Strub P, Studer A. red. wydania polskiego Prandota J. farmakologia dla zawodów pielęgniarzkich. MedPharm 2013. 3. Juzwenko K. Orzechowska.: Farmakologia kliniczna : Znaczenie w praktyce medycznej. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2006. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kostowski W, Herman Z. Farmakologia – podstawy farmakoterapii (tom I i II). Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010. 2. Podlewski J, Chwalibogowska – Podlewska A. Leki Współczesnej Terapii. Split Trading. Wydawnictwa Fundacji PB Buchner, Warszawa 2009. 	

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu FARMAKOLOGIA
w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
A.W19.	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania i powodowane przez nie przemiany w ustroju i działania	Wykłady	odpowiedź ustna
A.W20.	podstawowe zasady farmakoterapii	Wykłady	odpowiedź ustna
A.W21.	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania	Wykłady	odpowiedź ustna
A.W22.	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków	Wykłady	odpowiedź ustna
A.W23.	ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków	Wykłady	odpowiedź ustna
A.W24.	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich	Wykłady	odpowiedź ustna
A.W25.	zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi	Wykłady	odpowiedź ustna
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
A.U7.	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych	Ćwiczenia/ Samokształcenie	odpowiedź ustna
A.U8.	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych	Ćwiczenia	odpowiedź ustna
A.U9.	wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich	Ćwiczenia	odpowiedź ustna
A.U10.	przygotowywać zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza	Ćwiczenia	odpowiedź ustna
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
A.KS4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	Ćwiczenia/ Samokształcenie	obserwacja samoocena

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w wykładach	30	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,0	0

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w ćwiczeniach	30	
Samokształcenie	20	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,2	0,8

PEDAGOGIKA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Pedagogika
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL .11.1 .W PL .11.1. C
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki społeczne i humanistyczne: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia I semestru, I roku studiów, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok studiów I Semestr I
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Katarzyna Serwatko
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia Samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	Brak wymagań
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady - 15 godz. Ćwiczenia - 15 godz. + Samokształcenie - 15 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady – 1 punkt ECTS Ćwiczenia – 1 punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem kształcenia jest: zapoznanie studentów z koncepcjami pedagogicznymi, stosowanymi w wychowaniu, ukazanie genezy współczesnej szkoły i instytucji wychowawczych, zapoznanie z teoretycznymi podstawami pedagogiki: przedmiotem, celami, zadaniami, kształtowanie właściwych wychowawczo postaw, wobec dzieci i młodzieży, zapoznanie z mechanizmami socjalizacyjnymi, funkcjonującymi w społeczeństwie, rozwijanie zainteresowania pracą z dziećmi i młodzieżą.
14.	Metody dydaktyczne	Wykład z zastosowaniem środków audiowizualnych Dyskusja Praca w grupach

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Egzamin (E) - wykłady w I semestrze Aktywność na zajęciach, egzamin pisemny.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń: Zaliczenie z oceną (ZO)- ćwiczenia w I semestrze Obecność na zajęciach, aktywność podczas zajęć, praca w grupach, pisemne zaliczenie w I semestrze.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia Metodą zaliczenia jest przygotowanie programu edukacyjnego dla wybranej grupy społecznej.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do pedagogiki jako nauki o wychowaniu. Pedagogika w relacjach z innymi naukami. Działy pedagogiki. 2. Podstawowe pojęcia pedagogiki: wychowanie, kształcenie, nauczanie, uczenie się. 3. Cele i metody wychowania. 4. Dziedziny wychowania. Charakterystyka wychowania zdrowotnego. 5. Pojęcie edukacji zdrowotnej. Edukacyjna rola pielęgniarki. 6. Formy, metody i środki dydaktyczne w edukacji dzieci, młodzieży i osób starszych. 7. Określenie pojęć: chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania. 8. Edukacja zdrowotna w promocji zdrowia. <p>Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie edukacji zdrowotnej. Edukacyjna rola pielęgniarki. 2. Potrzeby w zakresie edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i dorosłych - zdrowych, z problemami zdrowotnymi, zaburzeniami oraz patologią. 3. Etapy pracy edukacyjnej. 4. Zasady efektywnej edukacji zdrowotnej. 5. Metody i formy edukacji zdrowotnej – dostosowanie wybranych metod i form edukacji zdrowotnej dla różnych grup odbiorców. 6. Określanie celów oraz przewidywanych efektów edukacji zdrowotnej. 7. Analiza treści edukacji z dostosowaniem do potrzeb odbiorcy na wybranych przykładach. 8. Komunikacja w edukacji zdrowotnej. 9. Opracowanie programu/projektu edukacyjnego prozdrowotnego dla wybranej grupy odbiorców.

		<p>Samokształcenie Celem samokształcenia jest rozwijanie umiejętności samodzielnego korzystania i zastosowania w zadaniach zawodowych aktualnie dostępnych narzędzi i źródeł wiedzy pedagogicznej.</p> <p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> Opracowanie programu/projektu edukacyjnego prozdrowotnego dla wybranej grupy odbiorców: dzieci, młodzieży, osób dorosłych lub starszych zgodnie z rozpoznanymi potrzebami edukacyjnymi. 	
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	<p>Wiedza</p>	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania); problematykę procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej; metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i dorosłych.
<p>Umiejętności</p>		<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług pielęgniarstwa; opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców. 	
<p>Kompetencje społeczne</p>		<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu. 	
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ciechaniewicz W. (red.): Pedagogika. PZWL, Warszawa 2008. Łobocki M.: Teoria wychowania w zarysie. Kraków 2008. Śliwerski B. (red.): Pedagogika, T. I, II, Gdańsk 2006. Sierakowska M., Wrońska I. (red.): Edukacja zdrowotna w praktyce pielęgniarstwa. PZWL, Warszawa 2015. Wojnarowska B.: Edukacja zdrowotna. PWN, Warszawa 2017. Chruściel P., Ciechaniewicz W.: Edukacja zdrowotna z elementami teorii wychowania. PZWL, Warszawa 2018. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Borzucka – Sitkiewicz K.: Promocja zdrowia i edukacja zdrowotna. Wyd. Impuls, Kraków 2006. Andruszkiewicz A., Banaszek M. (red.): Promocja zdrowia. Teoretyczne podstawy promocji zdrowia. Tom I. Wyd. Czelej, Lublin 2008. 	

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu PEDAGOGIKA
w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
B.W12.	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania)	Wykłady	Egzamin pisemny aktywność podczas zajęć
B.W13.	problematykę procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej	Wykłady	Egzamin pisemny aktywność podczas zajęć
B.W14.	metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i dorosłych	Wykłady	Egzamin pisemny aktywność podczas zajęć
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
B.U10.	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług pielęgniarstkich	Ćwiczenia / Samokształcenie	Zaliczenia pisemne Praca w formie programu edukacyjnego
B.U11.	opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców	Ćwiczenia / Samokształcenie	Zaliczenia pisemne Praca w formie programu edukacyjnego
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
B.KS5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu	Wykłady Ćwiczenia Samokształcenie	obserwacja samocena

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w wykładach	15	
Przygotowanie do zaliczenia	10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielną pracę studenta
	0,6	0,4

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w ćwiczeniach	15	
Samokształcenie	15	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielną pracę studenta
	0,5	0,5

ZDROWIE PUBLICZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Zdrowie Publiczne
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL. 13.1. W PL. 13.1. C PL. 13.2. C
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki społeczne i humanistyczne: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia I, II semestru • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I, II
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	prof. zw. Katarzyna Sygit dr Beata Nakonieczna dr Oleh Lyubinets
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia Samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	Wiadomości z biologii na poziomie szkoły średniej
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady – (I sem.) - 30 godz. + Samokształcenie - (I sem.) 30 godz. Ćwiczenia - (I sem.) - 30 godz. + Samokształcenie - (I sem.) 15 godz. Ćwiczenia – (II sem.) - 30 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady (I sem.) - 2 punkty ECTS Ćwiczenia (I sem.) - 2 punkty ECTS Ćwiczenia (II sem.) - 1 punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • dostarczenie wiedzy na temat koncepcji zdrowia publicznego, • rozwijanie umiejętności różnicowania czynników warunkujących zdrowie, • przedstawienie związku między współczesnymi zagrożeniami zdrowia, polityką zdrowotną oraz organizacją systemu ochrony zdrowia w Polsce i wybranych krajach UE, • rozwijanie umiejętności oceny światowych trendów dotyczących ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych.
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych Dyskusja Praca w grupach Praca z tekstem

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Egzamin (E)– wykłady w I semestrze. <u>Warunkiem zaliczenia wykładów jest:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywne uczestnictwo w wykładach, • otrzymanie oceny pozytywnej z egzaminu pisemnego (test jednokrotnego wyboru). <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń: Zaliczenie (Z) – ćwiczenia w I semestrze. Zaliczenie z oceną (ZO) – ćwiczenia w II semestrze. <u>Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • obecność na zajęciach, • przygotowanie do zajęć, • aktywność podczas zajęć, • praca w grupach, • otrzymanie oceny pozytywnej z końcowego zaliczenia pisemnego (test jednokrotnego wyboru). <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: <u>Warunkiem zaliczenia samokształcenia jest:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie prezentacji multimedialnej na wylosowany temat.
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Koncepcja zdrowia w medycynie i w naukach społecznych: 2. Zdrowie publiczne - definicje, historia powstania, uwarunkowania, zakres i zadania. 3. Mierniki stanu zdrowia ludności. 4. Promocja zdrowia, edukacja zdrowotna i profilaktyka chorób. 5. Polityka zdrowotna a polityka społeczna. 6. Główne modele opieki zdrowotnej na świecie. 7. Zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Polsce i wybranych krajach UE. 8. Zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy. 9. Międzynarodowe klasyfikacje statystyczne (ICD-10, ICD-9, ICF). <p>Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie zdrowia. Determinanty zdrowia. Modele zdrowia. 2. Zachowania zdrowotne – pojęcie, podział, uwarunkowania, wpływ na zdrowie. 3. Kształtowanie prawidłowych zachowań zdrowotnych wśród różnych grup społecznych. 4. Metody i formy profilaktyki chorób. 5. Sytuacja demograficzna i epidemiologiczna w Polsce, Europie i na świecie. 6. Światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych. 7. Podstawowe problemy zdrowotne i społeczne polskiej populacji. 8. Systemy opieki medycznej – funkcjonowanie i źródła finansowania. 9. Jakość opieki pielęgniarstwa. 10. Czynniki obciążające i sprzyjające występowaniu chorób zawodowych i wypadków przy pracy na stanowisku pielęgniarki.

		<p>Samokształcenie Celem samokształcenia jest: przygotowanie do aktywnego kształtowania prawidłowych zachowań zdrowotnych wobec siebie i różnych grup społecznych.</p> <p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Błędy żywieniowe dzieci i młodzieży w Polsce i ich zdrowotne następstwa. 2. Błędy żywieniowe osób dorosłych w Polsce i ich zdrowotne następstwa. 3. Błędy żywieniowe osób starszych w Polsce i ich zdrowotne następstwa. 4. Rola pielęgniarki szkolnej w zapobieganiu otyłości wśród dzieci i młodzieży. 5. Wpływ aktywności fizycznej na zdrowie człowieka. 6. Bio-psycho-społeczne następstwa nadużywania alkoholu. 7. Bio-psycho-społeczne skutki uzależnienia od tytoniu. 8. Narkomania jako problem medyczny i społeczny. 9. Udział pielęgniarki szkolnej w zapobieganiu uzależnieniom. 10. Uzależnienie dzieci i młodzieży od Internetu - psychiczne, fizyczne i społeczne skutki. 11. Zachowania ryzykowne a zakażenia HIV. 12. Samobójstwa jako problem medyczny i społeczny. 13. Zagrożenia środowiska naturalnego w Polsce. 14. Sytuacja demograficzna Polski na tle demografii światowej. 15. Sytuacja epidemiologiczna w Polsce. 16. Sytuacja epidemiologiczna na świecie. 17. Globalne trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych. 18. Analiza funkcjonowania systemów opieki medycznej w Polsce i na świecie. 19. Stres związany z wykonywaniem pracy na stanowisku pielęgniarki. 20. Wypalenie zawodowe - pojęcie, przyczyny, objawy, leczenie. 21. Udział pielęgniarki w działaniach prozdrowotnych w środowisku pracy. 22. Udział pielęgniarki w działaniach prozdrowotnych w środowisku edukacji. 23. Udział pielęgniarki w działaniach prozdrowotnych w środowisku zamieszkania. 24. Zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy. 						
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="331 1189 523 1626">Wiedza</td> <td data-bbox="523 1189 1560 1626"> <p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zadania z zakresu zdrowia publicznego; • kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego; • podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby; • istotę profilaktyki i prewencji chorób; • zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej; • swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy; • międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF). </td> </tr> <tr> <td data-bbox="331 1626 523 1912">Umiejętności</td> <td data-bbox="523 1626 1560 1912"> <p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oceniać globalne trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych; • analizować i oceniać funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikować źródła ich finansowania; • stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF); </td> </tr> <tr> <td data-bbox="331 1912 523 2040">Kompetencje społeczne</td> <td data-bbox="523 1912 1560 2040"> <p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych. </td> </tr> </table>	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zadania z zakresu zdrowia publicznego; • kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego; • podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby; • istotę profilaktyki i prewencji chorób; • zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej; • swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy; • międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF). 	Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oceniać globalne trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych; • analizować i oceniać funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikować źródła ich finansowania; • stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF); 	Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
Wiedza	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zadania z zakresu zdrowia publicznego; • kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego; • podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby; • istotę profilaktyki i prewencji chorób; • zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej; • swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy; • międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF). 							
Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oceniać globalne trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych; • analizować i oceniać funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikować źródła ich finansowania; • stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF); 							
Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych. 							

18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sygit M.: Zdrowie publiczne. Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa 2017. 2. Kulik T.B., Pacian A.: Zdrowie publiczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014. 3. Denys A.: Zagrożenia zdrowia publicznego. Cz. 1. Wybrane zagadnienia. Wyd. Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2014. 4. Denys A.: Zagrożenia zdrowia publicznego. Cz. 2. Zdrowie człowieka a środowisko. Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2015. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wojtyniak B., Goryński P., Moskalewicz B.: Sytuacja zdrowotna ludności Polski i jej uwarunkowania. Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego, PZM, Warszawa 2012. 2. Wojtczak A.: Zdrowie publiczne wyzwaniem dla systemów zdrowia XXI wieku. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, wydanie I, Warszawa 2009.
------------	---	--

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu ZDROWIE PUBLICZNE w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
B.W20.	zadania z zakresu zdrowia publicznego	Wykłady	test pisemny
B.W21.	kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego	Wykłady	test pisemny
B.W22.	podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby	Wykłady	test pisemny
B.W23.	istotę profilaktyki i prewencji chorób	Wykłady	test pisemny
B.W24.	zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej	Wykłady	test pisemny
B.W25.	swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy	Wykłady/ Samokształcenie	test pisemny/prezentacja multimedialna
B.W26.	międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF)	Wykłady	test pisemny
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
B.U13.	oceniać globalne trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych	Ćwiczenia	test pisemny/ praca w grupach
B.U14.	analizować i oceniać funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikować źródła ich finansowania	Ćwiczenia/ Samokształcenie	test pisemny/ prezentacja multimedialna
B.U15.	stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF)	Ćwiczenia	test pisemny
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
B.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	Ćwiczenia	obserwacja samoocena

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w wykładach	30	
Samokształcenie	30	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	60	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,0	1,0

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w ćwiczeniach	60	
Samokształcenie	15	
Przygotowanie do zaliczenia	5	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	80	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	2,25	0,75

ETYKA ZAWODU PIEŁĘGNIARKI

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Etyka zawodu pielęgniarki
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL.16.1.W
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia I semestru, I roku studiów, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Grażyna Rogala-Pawelczyk
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	Brak
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady - 15 godz. + Samokształcenie – 15 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady - 2 punkty ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Przedmiot ukazuje założenia etyki, dającą studentowi umiejętność poszukiwania w praktyce rozwiązań problemów etycznych z zakresu pielęgniarstwa. Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z: <ul style="list-style-type: none"> • zagadnieniami filozofii pielęgniarstwa, • zagadnieniami norm i wartości moralnych • problematyką etyki w praktyce pielęgniarskiej • współczesną problematyką bioetyczną i jej odniesieniem do pielęgniarstwa.
14.	Metody dydaktyczne	Wykład z zastosowaniem nowoczesnych technik audiowizualnych Praca z tekstem

15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się: Wykłady (ZO) –w I semestrze Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest obecność i aktywność na zajęciach oraz uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczenia pisemnego. Na ocenę 3,0- Student wskazuje 55-64% poprawnych odpowiedzi. Na ocenę 3,5- Student wskazuje 65-74% poprawnych odpowiedzi. Na ocenę 4,0- Student wskazuje 75-84% poprawnych odpowiedzi. Na ocenę 4,5- Student wskazuje 85-94% poprawnych odpowiedzi. Na ocenę 5,0-Student wskazuje 95-100% poprawnych odpowiedzi. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: Pisemna praca (projekt) zaliczeniowa na wybrany temat.
16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Tematy wykładów: <ol style="list-style-type: none"> 1. Etyka jako teoria moralności, jej przedmiot i podstawowe pojęcia. 2. Przedmiot, zasady i rodzaje etyki. 3. Etyka ogólna i zawodowa. Standardy zachowań etycznych. 4. Filozofia i wartości w zawodzie pielęgniarki, pielęgniarsza. 5. Etyka zawodowa pielęgniarek/pielęgniarszy. 6. Analiza sytuacji moralnej i procesu podejmowania decyzji moralnej, wartości, normy i oceny moralne. Klauzula sumienia. 7. Dylematy etyczne/moralne w pracy pielęgniarki/pielęgniarsza. 8. Odpowiedzialność etyczna pielęgniarki/pielęgniarsza. 9. Etyka i bioetyka w praktyce zawodowej pielęgniarki/pielęgniarsza 10. Prawa pacjenta jako element etyki zawodowej pielęgniarki/pielęgniarsza. 11. Eksperyment medyczny a praktyka zawodowa pielęgniarki/pielęgniarsza. 12. Rynek świadczeń jako obszar dylematów etycznych w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza. 13. Etyka w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza w ujęciu międzynarodowym. Samokształcenie Celem samokształcenia jest pogłębianie wiedzy z zakresu etyki w kontekście pracy zawodowej pielęgniarki, doskonalenie umiejętności rozwiązywania dylematów moralnych, kształtowanie umiejętności uzasadniania, krytyki i prowadzenia dyskusji, wyrażanie swoich opinii w oparciu o zasady etyki i własnego sumienia. W zakresie samokształcenia student realizuje następujące tematy: <ol style="list-style-type: none"> 1. Dylematy etyczne w medycynie eksperymentalnej i bioetyce. 2. Uporczywa terapia, problematyka medyczna a aspekt etyczny. 3. Informowanie pacjenta, świadoma zgoda, prawo pacjenta do odmowy udziału w procesie terapeutycznym. 4. Prawo pacjenta do opieki zdrowotnej a prawo pielęgniarki/pielęgniarsza do ochrony własnych wartości. 5. Odpowiedzialność moralna a odpowiedzialność prawna i pracownicza. Dylematy decyzyjne w praktyce zawodowej pielęgniarki/pielęgniarsza.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie: <ul style="list-style-type: none"> • przedmiot etyki ogólnej i zawodowej; • istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki; • problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki; • kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej.
		Umiejętności	W zakresie umiejętności absolwent potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązywać dylematy etyczne i moralne w praktyce pielęgniarskiej.
		Kompetencje społeczne	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do: <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem.

18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dobrowolska B.: Wprowadzenie do medycznej etyki troski. Wydawnictwo Branta 2010. 2. Fry S.T. Johnstone M.J.: Etyka w praktyce pielęgniarstwa. Zasady podejmowania decyzji etycznych Wyd. MakMed, Warszawa-Lublin, 2009. 3. Kodeks Etyki Zawodowej Pielęgniarki i Położnej Rzeczypospolitej Polskiej. 2003 r. 4. Konstańczak S.: Etyka pielęgniarstwa. Wyd. Difin, Warszawa, 2010. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Górąjek-Jóźwik J. (red.): Filozofia i teorie pielęgniarstwa. Wyd. Czelej, Lublin 2007 2. Mempham B., Bioetyka. Wprowadzenia dla studentów nauk medycznych. Warszawa 2008. 3. Podstawy pielęgniarstwa. Tom I. Założenia teoretyczne, pod red. B. Ślusarska, D. Zarzycka, K. Zahradniczek, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2004, 222-259. 4. Widomska-Czekajska T., Górąjek-Jóźwik J. (red.): Przewodnik encyklopedyczny dla pielęgniarzek. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014. 5. Wrońska I., Mariański J.: Etyka w pracy pielęgniarstwa: Podręcznik dla studentów pielęgniarstwa studiów licencjackich. Wyd. Czelej, Lublin 2002.
-----	---	---

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu
ETYKA ZAWODU PIELEŃNIARKI w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
C.W12.	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej	Wykłady	zaliczenie pisemne
C.W13.	istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarstwa	Wykłady/ Samokształcenie	zaliczenie pisemne/ projekt
C.W14.	problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarstwa	Wykłady	zaliczenie pisemne
C.W15.	kodeks etyki zawodowej pielęgniarstwa i położnej	Wykłady / Samokształcenie	zadanie praktyczne
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
C.U27.	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne w praktyce pielęgniarstwa	Wykłady/ Samokształcenie	zadanie praktyczne
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
C.KS3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	Wykłady	obserwacja samoocena

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w wykładach	15	
Samokształcenie	15	
Przygotowanie do zaliczenia, przygotowanie pracy pisemnej (zadania praktycznego)	20	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,6	1,4

PODSTAWY PIELEGNIAŘTWA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Podstawy pielęgniarstwa
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL.15.1.W PL.15.1.C PL.15.2.W PL.15.2.C PL.15.2.ZP PL.15.2.PZ
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarckiej: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia I i II semestru, I roku studiów • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I, II
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr n. o zdr. Aneta Mielnik mgr Elżbieta Kaczmar mgr Lucyna Gazdowicz mgr Edyta Krowicka mgr Teresa Maliwiecka mgr Dorota Gembalik mgr Anna Rakoczy mgr Karol Sieńczak mgr Małgorzata Dżugan mgr Marzena Szuwalska mgr Jolanta Superson mgr Elżbieta Oliwko
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia Zajęcia praktyczne Praktyka zawodowa Samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z biologii człowieka
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady - 30 godz. (I sem.) Wykłady - 30 godz. (II sem.) Ćwiczenia - 105 godz. (I sem.) + Samokształcenie - 15 godz. Ćwiczenia - 90 godz. (II sem.) + Samokształcenie - 15 godz. Zajęcia praktyczne - 80 godz. (II sem.) w tym 20% w warunkach symulowanych Praktyki zawodowe - 120 godz. (II sem.)
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady - 1 punkt ECTS (I sem.) + 1 punkt ECTS (II sem.) Ćwiczenia - 4 punkty ECTS (I sem.) + 4 punkty ECTS (II sem.) Zajęcia praktyczne - 3 punkty ECTS (II sem.) Praktyki zawodowe - 4 punkty ECTS (II sem.)

13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	<p>Celem przedmiotu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z teoretycznymi podstawami pielęgniarstwa (w tym klasycznych założeń teoretycznych, uwarunkowań rozwoju zawodu, procesu jego profesjonalizacji, definiowania pojęć, roli i funkcji zawodowych, warunków pracy); • przygotowanie do pracy metodą procesu pielęgnowania (w tym stosowania diagnoz pielęgniarstkich) oraz <i>primary nursing</i>; • przygotowanie do współpracy z zespołem interdyscyplinarnym; • kształtowanie umiejętności praktycznych niezbędnych do podejmowania działań w zakresie umacniania i potęgowania zdrowia, postępowania w chorobie oraz poprawie jakości życia człowieka i/lub rodziny i grup społecznych; • kształtowanie wzoru osobowościowego pielęgniarki/pielęgniara.
14.	Metody dydaktyczne	<p>Wykład z wykorzystaniem technik audiowizualnych Praca w grupach ćwiczeniowych, projekt Pokaz, metoda 4 kroków, metoda symulacji medycznej Zajęcia praktyczne oraz w warunkach symulacji medycznej, praktyki zawodowe w naturalnych warunkach oddziałów szpitalnych.</p>

15.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu

Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:

Forma i warunki zaliczenia wykładów:

Zaliczenie (Z) – wykłady w I semestrze

- aktywne uczestnictwo w wykładach;

Egzamin (E) - wykłady w II semestrze

Ocenę końcową z wykładów stanowi:

- aktywne uczestnictwo w wykładach;
- egzamin pisemny w formie testu jednokrotnego wyboru lub testu luk i/lub uzupełnień oraz pytań opisowych.

Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

Zaliczenie (Z) – ćwiczenia w I semestrze.

Zaliczenie (ZO) – ćwiczenia w II semestrze.

Warunkiem zaliczenia ćwiczeń z podstaw pielęgniarstwa w **I semestrze** jest:

- frekwencja 100%;
- aktywność na ćwiczeniach;
- zaliczenia pisemne po każdym z działów programowych;
- zaliczenie umiejętności zawartych w „*Karcie umiejętności pielęgniarstkich w zawodzie pielęgniarki/pielęgniara*” na podstawie wykonania zadania praktycznego;
- systematyczne przygotowywanie się do zajęć.

Warunkiem zaliczenia ćwiczeń z podstaw pielęgniarstwa w **II semestrze** jest:

- frekwencja 100%
- aktywność na ćwiczeniach;
- zaliczenia pisemne po każdym z działów programowych;
- zaliczenie umiejętności zawartych w „*Karcie umiejętności pielęgniarstkich w zawodzie pielęgniarki/pielęgniara*” na podstawie wykonania zadania praktycznego;
- systematyczne przygotowywanie się do zajęć;
- zaliczenie końcowe w formie mini OSCE, polegające na wykonaniu czynności zgodnie z check-list.

Zaliczenie pozytywne na poziomie powyżej 60 %.

100-94%- ocena bardzo dobry

93-85%- ocena dobry plus

84-77%- ocena dobry

76-69%- ocena dostateczny plus

68-61%- ocena dostateczna

60% i poniżej - ocena niedostateczna.

Niezaliczenie jednego zadania wiąże się z uzyskaniem oceny niedostatecznej z części praktycznej mini OSCE.

Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

Zaliczenie (ZO) – zajęcia praktyczne w II semestrze.

- frekwencja 100% na zajęciach praktycznych,
- zaliczenie umiejętności zawartych w „*Karcie umiejętności pielęgniarstkich w zawodzie pielęgniarki/pielęgniara*”, na podstawie wykonania zadania praktycznego;
- udokumentowanie procesu pielęgnowania wybranych pacjentów,
- samoocena studenta,
- symulacja niskiej i pośredniej wierności – 20% zajęć.

Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

Zaliczenie (ZO) – ćwiczenia w II semestrze.

- frekwencja 100% na zajęciach praktycznych,
- zaliczenie umiejętności zawartych w „*Karcie umiejętności pielęgniarstkich w zawodzie pielęgniarki/pielęgniara*”, na podstawie wykonania zadania praktycznego;
- udokumentowanie procesu pielęgnowania wybranych pacjentów.

Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- przygotowanie prac przez studenta:
 - prezentacja multimedialna na zadany temat (sem. I);
 - proces pielęgnowania pacjenta (sem. II).
- Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt./10 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5-7 pkt. -3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. - 5).

Praca studenta jest oceniana wg następujących kryteriów:

1. Wykonanie przedmiotu zaliczenia z zakresu pielęgniarstwa w zawodzie pielęgniarki/pielęgniara

**Treści merytoryczne przedmiotu
oraz sposób ich realizacji**

Tematy wykładów:

1. Pielęgniarstwo i jego złożona istota.
2. Determinanty rozwoju pielęgniarstwa w ujęciu historycznym.
3. Współczesne uwarunkowania rozwoju zawodu na tle transformacji opieki pielęgniarstwa i procesu jego profesjonalizacji.
4. Definiowanie podstawowych pojęć m.in.: pielęgniarstwo, pielęgnowanie, wspieranie, pomaganie, towarzyszenie, zdrowie, choroba, niepełnosprawność.
5. Istota opieki pielęgniarstwa opartej o wybrane założenia teoretyczne pielęgniarstwa (F. Nightingale, V.Henderson, D. Orem, C. Roy, B. Neuman).
6. Funkcje zawodowe (bezpośrednie i pośrednie) pielęgniarki oraz rola pacjenta w procesie realizacji opieki.
7. Wybrane wzory pielęgnowania (pielęgnowanie tradycyjne, zindywidualizowane oraz primary nursing).
8. Klasyfikacje diagnoz i praktyk pielęgniarstwa.
9. Proces pielęgnowania jako metoda pielęgnowania holistycznego.
10. Pielęgniarka jako świadczeniodawca profesjonalnego pielęgnowania, pacjent jako biorca świadczeń pielęgniarki.
11. Warunki pracy pielęgniarki w wybranych podmiotach leczniczych.
12. Przyjęcie pacjenta do podmiotu leczniczego. Prawa pacjenta w szpitalu.
13. Udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia, rehabilitacji oraz przygotowania pacjenta/rodziny do samoopieki.
14. Pojęcie jakości w opiece pielęgniarstwa.
15. Specyfika opieki pielęgniarstwa nad człowiekiem zdrowym w poszczególnych okresach jego życia.
16. Opieka pielęgniarstwa nad człowiekiem zagrożonym chorobą- czynniki ryzyka chorób.
17. Wybrane elementy interwencji pielęgniarstwa w zakresie zachowań antyzdrowotnych..
18. Zakres i charakter opieki nad pacjentem w wybranych stanach pacjenta, zaburzonym komforcie bio-psycho-społecznym lub deficycie samoopieki (w stanie ostrym i przewlekłym choroby, o niepomyślnym rokowaniu, nieprzytomnym, długotrwale unieruchomionym, cierpiącym ból, z zaburzeniami snu).
19. Zakres i charakter opieki pielęgniarstwa oraz podejmowanych interwencji wobec pacjenta z zaburzeniami termoregulacji.
20. Zakres i charakter opieki pielęgniarstwa oraz podejmowanych interwencji wobec pacjenta ze zmianami na skórze i błonach śluzowych.
21. Zakres i charakter opieki pielęgniarstwa oraz podejmowanych interwencji wobec pacjenta z zaburzeniami pracy przewodu pokarmowego.
22. Zakres i charakter opieki pielęgniarstwa oraz podejmowanych interwencji wobec pacjenta z zaburzeniami w funkcjonowaniu układu moczowego.
23. Zakres i charakter opieki pielęgniarstwa oraz podejmowanych interwencji wobec pacjenta z dysfunkcją układu sercowo – naczyniowego.
24. Zakres i charakter opieki pielęgniarstwa oraz podejmowanych interwencji wobec pacjenta w wybranych diagnozach pielęgniarstwa wynikających z zaburzeń w funkcjonowaniu układu oddechowego.
- 25.
- 26.
27. Zakres i charakter opieki pielęgniarstwa oraz podejmowanych interwencji wobec pacjenta w wybranych diagnozach pielęgniarstwa związanych z dysfunkcją w zakresie

Tematy ćwiczeń:**DZIAŁY TEMATYCZNE (I -V)/ I semestr:****I. Komunikowanie się w relacji pielęgniarka - pacjent:**

1. Wprowadzenie do zajęć w pracowni umiejętności pielęgniarstwa.
2. Zasady komunikacji w relacjach terapeutycznych oraz zespole terapeutycznym.
3. Błędy i bariery w komunikacji interpersonalnej (pielęgniarka – pacjent oraz zespół interdyscyplinarny).
4. Sposoby nawiązywania kontaktu z pacjentem w zakresie przygotowania do zabiegu, działań opiekuńczych i współpracy podczas ich wykonywania.

II. Działania opiekuńcze w zakresie higieny osobistej i otoczenia pacjenta.

1. Stosowanie środków ochrony osobistej; mycie higieniczne rąk, środki dezynfekcyjne, zakładanie rękawiczek jednorazowych, prowadzenie dokumentacji medycznej.
2. Ślanie łóżka z chorym leżącym.
3. Zmiana bielizny pościelowej i osobistej u chorego.
4. Zapewnienie czystości całego ciała pacjenta, toaleta jamy ustnej u pacjenta ciężko chorego, pielęgnacja przydatków skóry.
5. Utrzymanie higieny u pacjenta z trudnościami w wydalaniu moczu i stolca.
6. Postępowanie ze zwłokami (toaleta pośmiertna, zabezpieczenie rzeczy osobistych, dokumentacja).

III. Działania profilaktyczne – pielęgnacyjne zapewniające pacjentom wygodę, bezpieczeństwo, zmianę ułożenia i przemieszczanie się.

1. Profilaktyka powikłań u pacjentów długotrwale unieruchomionych- ocena ryzyka rozwoju odleżyn.
2. Zmiana opatrunku na ranie (płukanie rany).
3. Stosowanie pozycji ułożeniowych w zależności od stanu chorego.
4. Stosowanie udogodnień w określonych pozycjach ciała.
5. Przenoszenie i transport chorego.
6. Ćwiczenia czynne i bierne, nacieranie, oklepywanie.

IV. Współdziałanie pielęgniarki w ocenie stanu zdrowia pacjenta.

1. Pomiary i dokumentowanie podstawowych funkcji życiowych (temperatura, tętno, ciśnienie tętnicze, oddech, OCŻ).
2. Elementy badania podmiotowego i fizykalnego pacjenta dla potrzeb pielęgnowania.
3. Pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu, wskaźnika BMI, wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: WHR, WHtR, grubości fałdów skórno-tłuszczowych).
4. Zastosowanie standaryzowanych skal w ocenie stanu bio-psycho-społecznego pacjenta.
5. Dokumentowanie podjętych działań pielęgniarstwa (proces pielęgnowania).

V. Działania leczniczo – rehabilitacyjne wynikające z diagnozy lekarskiej i pielęgniarstwa.

1. Klasyczne i alternatywne metody bandażowania (zastosowanie opaski uciskowej – kompresjoterapia).
2. Zabiegi przeciwzapalne.
3. Zgłębnikowanie żołądka-podanie pokarmu, karmienie przez przetoki odżywcze, płukanie żołądka.

II semestr**VI. Podawanie leków różnymi drogami.**

1. Zasady przechowywania i przygotowywania leków zgodnie z obowiązującymi standardami.
2. Obliczanie dawek leków.
3. Doustne podanie leków.
4. Podanie leków na skórę, błony śluzowe: oko, ucho, nos, dopochwowo. Płukanie oka, ucha, gardła, jamy ustnej.
5. Doodbytnicze podanie leków.
6. Podanie leków drogą oddechową, metody wspomagające oddychanie: drenaż ułożeniowy, gimnastyka oddechowa, inhalacje, odśluzowanie dróg oddechowych).

7. Wstrzyknięcia podskórne.
8. Wstrzyknięcia domięśniowe.
9. Wstrzyknięcia śródskórne.
10. Wstrzyknięcia dożylna, kroplowy wlew dożylny.
11. Pielęgnacja miejsca wkłucia centralnego, obwodowego i portu naczyniowego.

VII. Chirurgiczne mycie rąk, założenie sterylnych rękawiczek, założenie odzieży ochronnej.

VIII. Metody wspomagające wydalanie moczu i kału.

1. Cewnikowanie pęcherza moczowego.
2. Płukanie pęcherza moczowego.
3. Monitorowanie diurezy (dobowa zbiórka moczu, bilans płynów).
4. Pobieranie moczu na badanie ogólne i bakteriologiczne (posiew moczu).
5. Lewatywa oczyszczająca, wlewka doodbytnicza.

IX. Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych.

1. Pobieranie krwi żyłnej do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych.
2. Wykonywanie testów diagnostycznych dla oznaczenia glukozy, cholesterolu we krwi.
3. Pobieranie materiału biologicznego do badań.
4. Wykonywanie pulsoksymetrii i kapnometrii.
5. Wykonywanie elektrokardiogramu (EKG).
6. Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych: (radiologicznych, endoskopowych, ultrasonograficznych i komputerowych).
7. Przygotowanie i asystowanie przy punkcjach: jamy otrzewnej, jamy opłucnej.
8. Przygotowanie i asystowanie przy pobieraniu szpiku kostnego.
9. Przygotowanie i asystowanie przy nakłuciu lędźwiowym.

Tematy zajęć praktycznych:

1. Udział pielęgniarki w realizacji funkcji zawodowych.
2. Formułowanie diagnozy pielęgniarskiej.
3. Proces pielęgnowania w odniesieniu do indywidualnego pacjenta.
4. Komunikowanie w relacji pielęgniarka – pacjent.
5. Przyjęcie pacjenta do szpitala i oddziału - stwarzanie warunków do właściwej adaptacji chorego.
6. Przygotowanie pacjentów do badań diagnostycznych, pobieranie materiałów do podstawowych badań.
7. Podawanie leków różnymi drogami.
8. Udział pielęgniarki w usprawnianiu pacjenta.
9. Pielęgnowanie pacjentów z zaburzeniami funkcjonowania poszczególnych układów.
10. Edukacja pacjenta i jego rodziny w zakresie samoopieki i samopielęgnacji.
11. Opieka nad chorym nieprzytomnym, cierpiącym ból, o niepomyślnym rokowaniu, przewlekle chorym, umierającym.

Tematy praktyk zawodowych:

1. Sposoby nawiązywania kontaktu z chorym w zakresie działań pielęgnacyjnych i współpracy podczas ich wykonywania.
2. Działania profilaktyczno – pielęgnacyjne zapewniające wygodę, bezpieczeństwo, zmianę ułożenia i przemieszczanie się.
3. Działania pielęgnacyjne w zakresie higieny osobistej, estetyki i otoczenia pacjenta.
4. Bio – psycho – społeczna ocena stanu pacjenta.
5. Próby formułowania diagnozy pielęgniarstwa i dokumentowanie procesu pielęgnowania.
6. Udział w działaniach wynikających z diagnozy pielęgniarstwa i lekarskiej.
7. Pielęgnowanie chorych w różnym stanie metodą procesu pielęgnowania.
8. Działania wynikające z opieki przed i pooperacyjnej.

Samokształcenie**Celem samokształcenia jest:**

1. pogłębianie i utrwalanie wiedzy z zakresu podstaw pielęgniarstwa,
2. przygotowanie do samodzielnego planowania i realizowania zadań zawodowych w opiece nad człowiekiem zdrowym i chorym lub zagrożonym chorobą,
3. doskonalenie umiejętności umożliwiających realizację funkcji zawodowych pielęgniarki,
4. kształtowanie odpowiedzialności za podejmowane działania w ramach obowiązujących procedur,
5. rozwijanie zainteresowań pielęgniarstwem.

Samokształcenie:

1. Samokształcenie realizowane jest w ramach ćwiczeń;
2. Warunki zaliczenia:
 - przygotowanie prac przez studenta:
 - a) prezentacja multimedialna na zadany temat (sem. I);
 - b) proces pielęgnowania pacjenta (sem. II).

17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarstwa i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa; • pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia; • funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki pielęgniarstwa; • proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady) i primary nursing (istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarstwa; • klasyfikacje diagnoz i praktyk pielęgniarstwa; • istotę opieki pielęgniarstwa opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman); • istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarstwa, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych; • zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomysłnym rokowaniu; • zakres i charakter opieki pielęgniarstwa w wybranych stanach pacjenta, sytuacjach klinicznych, w deficycie samoopieki, zaburzonej sferze psychoruchowej; • zakres opieki pielęgniarstwa i interwencji pielęgniarstwa w wybranych diagnozach pielęgniarstwa; • udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji.
-----	--------------------------------	--------	--

		<p>Umiejętności</p>	<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem; • gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego, analizy dokumentacji w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarskiej; • ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej oraz realizować ją wspólnie z pacjentem i jego rodziną; • monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia • dokonywać bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i podejmowanych działań pielęgniarskich; • wykonywać testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi oraz inne testy paskowe; • prowadzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta; • wykonywać pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, obwodów, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu, wskaźnika BMI, wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: WHR, WHtR, grubości fałdów skórno-tłuszczowych); • pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych; • stosować zabiegi przeciwzapalne; • przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami; • podawać pacjentowi leki różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza lub zgodnie z posiadanymi kompetencjami oraz obliczać dawki leków; • wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW i tężcowi; C • wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany; • zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego, wkłucia centralnego i portu naczyniowego; • wykorzystywać dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłębnik, przetoki odżywcze); • przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik i metod; • wykonywać gimnastykę oddechową i drenaż ułożeniowy, odśluzowywanie dróg oddechowych i inhalację; • wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia czynne i bierne; • wykonywać zabiegi higieniczne; • pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze; • oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne; • wykonywać zabiegi doodbytnicze; • zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę i usuwać cewnik; • zakładać zgłębnik do żołądka oraz monitorować i usuwać zgłębnik; • prowadzić dokumentację medyczną oraz posługiwać się nią;
		<p>Kompetencje społeczne</p>	<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych; • ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną.

18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ciechaniewicz W. (red.): Pielęgniarstwo - ćwiczenia. Tom I, II. Wyd. PZWL, Warszawa 2006. 2. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. (red.): Procedury pielęgniarские. Wyd. PZWL, Warszawa, 2009. 3. Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K.: Podstawy pielęgniarstwa. Podręcznik dla studentów i absolwentów kierunków pielęgniarstwo i położnictwo. Tom I, Tom II. Wyd. Czelej, Lublin 2008. 4. Zahradniczek K.: Pielęgniarstwo. Podręcznik dla studiów medycznych. Wyd. PZWL, Warszawa 2004. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Chrzęszczewska A.: Bandażowanie. Wyd. PZWL, Warszawa 2000. 2. Ciechaniewicz W., Grochans E., Łoś. E. (red.): Wstrzyknięcia śródskórne, podskórne, domięśniowe i dożylnie. Wyd. PZWL, Warszawa 2007. 3. Kózka M., Płaszewska-Żywko L.: Diagnostyka i interwencje pielęgniarские. Wyd. PZWL, Warszawa 2008. 4. Zahradniczek K.: Wprowadzenie do pielęgniarstwa. Podręcznik dla szkół medycznych. Wyd. PZWL, Warszawa 2000.
-----	---	--

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu PODSTAWY PIELEGNIARSTWA w odniesieniu do form zajęć			
Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
C.W1.	uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarskiej i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa	Wykłady	test jednokrotnego wyboru lub test luk i uzupełnień
C.W2.	pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia	Wykłady	test jednokrotnego wyboru lub test luk i uzupełnień
C.W3.	funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki pielęgniarskiej;	Wykłady	test jednokrotnego wyboru lub test luk i uzupełnień
C.W4.	proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady) i primary nursing (istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarskiej	Wykłady	test jednokrotnego wyboru lub test luk i uzupełnień
C.W5.	klasyfikacje diagnoz i praktyk pielęgniarских	Wykłady	test jednokrotnego wyboru lub test luk i uzupełnień
C.W6.	istotę opieki pielęgniarskiej opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman)	Wykłady	test jednokrotnego wyboru lub test luk i uzupełnień
C.W7.	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarских, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych	Wykłady	test jednokrotnego wyboru lub test luk i uzupełnień
C.W8.	zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu	Wykłady	pytanie opisowe
C.W9.	zakres i charakter opieki pielęgniarskiej w wybranych stanach pacjenta, sytuacjach klinicznych, w deficycie samoopieki, zaburzonym komforcie, zaburzonej sferze psychoruchowej	Wykłady	pytanie opisowe
C.W10.	zakres opieki pielęgniarskiej i interwencji pielęgniarских w wybranych diagnozach pielęgniarских	Wykłady	pytanie opisowe

C.W11.	udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji	Wykłady	pytanie opisowe
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
C.U1.	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem;	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	opis przypadku
C.U2.	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego, analizy dokumentacji w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarskiej	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	proces pielęgnowania/ symulacja
C.U3.	ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej oraz realizować ją wspólnie z pacjentem i jego rodziną;	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny/ symulacja
C.U4.	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny/ symulacja
C.U5.	dokonywać bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i podejmowanych działań pielęgniarskich	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	proces pielęgnowania
C.U6.	wykonywać testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi oraz inne testy paskowe;	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	proces pielęgnowania/ symulacja
C.U7.	przewodzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny/ symulacja
C.U8.	wykonywać pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, obwodów, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu, wskaźnika BMI, wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: WHR, WHtR, grubości fałdów skórno-tłuszczowych)	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne praktyki zawodowe/ Samokształcenie	proces pielęgnowania/ symulacja
C.U9.	pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny/ symulacja
C.U10.	stosować zabiegi przeciwzapalne	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
C.U11.	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny/ symulacja
C.U12.	podawać pacjentowi leki różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza lub zgodnie z posiadanymi kompetencjami oraz obliczać dawki leków	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
C.U13.	wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW i tężcowi	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
C.U14.	wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
C.U15.	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego, wkłucia centralnego i portu naczyniowego	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny/ symulacja
C.U16.	wykorzystywać dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłębnik, przetoki odżywcze)	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny/ symulacja

C.U17.	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik i metod	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
C.U18.	wykonywać gimnastykę oddechową i drenaż ułożeniowy, odśluzowywanie dróg oddechowych i inhalację	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
C.U19.	wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia czynne i bierno	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny/ symulacja
C.U20.	wykonywać zabiegi higieniczne	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny
C.U21.	pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny/ symulacja
C.U22.	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny symulacja /
C.U23.	wykonywać zabiegi doodbytnicze	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny symulacja /
C.U24.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę i usuwać cewnik	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny/ symulacja
C.U25.	zakładać zgłębnik do żołądka oraz monitorować i usuwać zgłębnik	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny symulacja /
C.U26.	prowadzić dokumentację medyczną oraz posługiwać się nią	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Samokształcenie	sprawdzian praktyczny symulacja /

W zakresie **KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH** absolwent jest gotów do:

C.KS.1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja samoocena
C.KS.4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja samoocena
C.KS.7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	Wykłady	samoocena

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w wykładach	60	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	60	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielną pracę studenta
	2,0	0

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w ćwiczeniach	195	
Samokształcenie	30	
Przygotowanie do zaliczenia	15	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	240	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	6,5	1,5

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w praktykach zawodowych	120	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	120	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	4,0	0

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w zajęciach praktycznych	80	
Przygotowanie do zaliczenia końcowego	10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	90	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	2,7	0,3

ZAKAŻENIA SZPITALNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Zakażenia szpitalne
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL.22.1.W
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia I semestru, I rok studiów; • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	mgr Bożena Jastrzębska
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej, bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z biologii
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady - 15 godz. + Samokształcenie - 10 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady - 1 punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: zapoznanie studentów z regulacjami prawnymi dotyczącymi zwalczania zakażeń szpitalnych oraz odpowiedzialności placówek ochrony zdrowia, nabycie umiejętności definiowania postaci najczęstszych zakażeń wewnątrzszpitalnych, podejmowania działań profilaktycznych ograniczających ryzyko występowania zakażeń w wybranych obszarach w odniesieniu do personelu i pacjentów.
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych Praca w grupach ćwiczeniowych
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie (ZO) - wykłady I semestrze. Podstawą zaliczenia wykładów jest obecność oraz aktywne uczestnictwo w zajęciach prowadzonych metodą dyskusyjną oraz warsztatową oraz sprawdzian pisemny w formie testu.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: Prezentacja multimedialna z podziałem na grupy na 2 podane tematy: 1. Ognisko epidemiczne – przykłady. 2. Izolacja – zależności od dróg szerzenia się zakażeń.</p>

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Akty prawne regulujące profilaktykę zakażeń szpitalnych w zakładach opieki zdrowotnej, rola i zadania zespołów ds. 2. Zakażeń szpitalnych oraz innych struktur epidemiologicznych działających na rzecz profilaktyki zakażeń wewnątrzszpitalnych. 3. Przyczyny i profilaktyka zakażeń szpitalnych w wybranych oddziałach szpitala (oddział położniczo-noworodkowy, OAiIT, stacja dializ, oddział chirurgiczny, blok operacyjny). 4. Higiena szpitalna – higiena rąk, dekontaminacja sprzętu medycznego, segregacja odpadów szpitalnych, zasady obiegu bielizny szpitalnej, monitorowanie higieny szpitalnej. 5. Ekspozycje zawodowe pracowników definicja, zasady postępowania poekspozycyjnego. 6. Izolacja chorych. <p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mycie i dezynfekcja rąk w warunkach szpitalnych. 2. Zasady postępowania z pacjentem zakażonym MRSA – analiza przypadku. Dekontaminacja narzędzi chirurgicznych, zasady przygotowania pakietów do sterylizacji. 3. Procedury postępowania po użyciu ze sprzętem i aparaturą medyczną. Ochrona personelu przed zakażeniami, środki ochrony osobistej, zasady postępowania. Opracowanie miejsca ekspozycji zawodowej. Instrukcja postępowania z odpadami szpitalnymi. Procedury izolacji chorych z uwzględnieniem dróg szerzenia się zakażeń. 4. Zasady opracowania ogniska epidemicznego – plan postępowania.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	<p>Wiedza</p> <p>Umiejętności</p> <p>Kompetencje społeczne</p>	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku pozaszpitalnym i szpitalnym, w tym dróg ich szerzenia; • sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych; • mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego. <p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wdrażać standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym; • stosować środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami. <p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bulanda M., Wójkowska-Mach J.(red): Zakażenia szpitalne w jednostkach opieki zdrowotnej. PZWL, Warszawa 2018. 2. Bogumiła Bober-Gheek , Vinice Thomas: Prewencja i kontrola zakażeń.. Edra Urban & Partner, Warszawa 2012. 3. Heczko P.B., Wójkowska-Mach J.: Zakażenia szpitalne : Podręcznik dla zespołów kontroli zakażeń. Wyd. PZWL, Warszawa 2009. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ciuruś M.: Pielęgniarstwo operacyjne. Makmed, 2007. 2. Piegdoń G., Rzewuska I., Pękalski J., Dec Z.: Wybrane zagadnienia z tematyki zakażeń szpitalnych. 3. Bzdęga J., Gębska-Kuczerowska A.: Epidemiologia w zdrowiu publicznym. Wyd. PZWL, Warszawa 2010. 4. Szawłowski A.W.(red.): Zakażenia szpitalne w onkologii. Wyd. PZWL, Warszawa, 2018.

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu ZAKAŻENIA SZPITALNE
w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
C.W36.	pojęcie zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku pozaszpitalnym i szpitalnym, w tym dróg ich szerzenia	Wykłady	aktywność na zajęciach test pisemny
C.W37.	sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych	Wykłady	aktywność na zajęciach test pisemny
C.W38.	mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego	Wykłady/ Samokształcenie	test pisemny/ prezentacja multimedialna
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
C.U48.	wdrażać standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym	Wykłady	test jednokrotnego wyboru
C.U49.	stosować środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami	Wykłady	test jednokrotnego wyboru
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
C.KS5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	Wykłady	obserwacja samoocena

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w wykładach	15	
Samokształcenie	10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielną pracę studenta
	0,6	0,4

PODSTAWY RATOWNICTWA MEDYCZNEGO

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Podstawy ratownictwa medycznego
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL.37.1.W PL.37.1.C
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia I semestru, • obowiązkowy do zaliczenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Marek Wojtaszek mgr Krzysztof Sośnicki
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia Samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	Opanowanie wiedzy z zakresu anatomii, fizjologii i patologii
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady - 15 godz. + Samokształcenie - 15 godz. Ćwiczenia - 15 godz. + Samokształcenie - 15 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - 1 punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie studentów z podstawową wiedzą dotyczącą stanów zagrożenia zdrowia i życia, • nabycie umiejętności praktycznych w prowadzeniu działań ratowniczych zgodnie ze standardami Europejskiej Rady Resuscytacji u osób w różnym wieku.
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych Instruktaż, pokaz Fantomy

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów Zaliczenie (Z) - wykłady w I semestrze. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest pozytywna ocena z testu pisemnego jednokrotnego wyboru.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń Zaliczenie z oceną (ZO)- ćwiczenia w I semestrze. Warunkiem uzyskania zaliczenia z ćwiczeń jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 100% frekwencja na zajęciach (w przypadku nieobecności – ustne zaliczenie treści tematycznej zajęć), • pozytywne zaliczenie ćwiczeń wykonywanych na fantomach, <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia Warunkiem uzyskania zaliczenia z samokształcenia jest pisemna praca kontrolna na temat: „Rola pielęgniarki w Państwowym Systemie Ratownictwa Medycznego”.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Czynności ratunkowe w aktach prawnych. 2. Wprowadzenie do reanimacji: podstawowe pojęcia (reanimacja, resuscytacja, pojęcie śmierci), wskazania i przeciwwskazania do wykonywania reanimacji krążeniowo – oddechowej, „łańcuch przeżycia” 3. Aktualne standardy prowadzenia zabiegów reanimacyjnych u dorosłych i dzieci. Nagłe zatrzymanie krążenia (NZK); przyczyny, mechanizmy, sytuacje szczególne. Organizacja i funkcjonowanie systemu ratownictwa medycznego w Polsce w oparciu o akty prawne. 4. Rola i zadania pielęgniarki w systemie ratownictwa medycznego. 5. Wstępne badanie i transport pacjentów urazowych, prawa pacjenta w sytuacjach nadzwyczajnych. <p>Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe zabiegi reanimacyjne u dorosłych i dzieci: udrażnianie górnych dróg oddechowych, kontrola podstawowych parametrów, ułożenie pacjenta nieprzytomnego, wentylacja za pomocą ustnika, maski twarzowej, masaż pośredni serca, zasady wzywania pomocy. 2. Zaawansowane zabiegi reanimacyjne (wprowadzenie): wentylacja za pomocą worka samorozprężalnego, zasady defibrylacji, przyrządowe zabezpieczenie górnych dróg oddechowych, intubacja – wskazania i przeciwwskazania, technika wykonania. 3. Rola i zadania pielęgniarki w udzielaniu pierwszej pomocy przedlekarskiej. 4. Udział pielęgniarki w zaawansowanych zabiegach reanimacyjnych. 5. Segregacja poszkodowanych w zdarzeniach masowych i katastrofach. 6. Zabiegi reanimacyjne w sytuacjach szczególnych: zadławienia, zanurzenie i podtopienie, odma prężna, zatrucia, hipotermia, anafilaksja, ciąża, oparzenia, krwotok zewnętrzny. 7. Postępowanie na miejscu wypadku drogowego, ocena pierwotna i wtórna pacjenta po urazie. 8. Transport pacjenta urazowego, w poszczególnych stanach zagrożenia życia. <p>Samokształcenie: Realizowane jest na wykładach i ćwiczeniach. Celem samokształcenia jest poszerzenie wiedzy z zakresu postępowania ratowniczego w stanach zagrożenia zdrowia lub życia.</p> <p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rola pielęgniarki w Państwowym Systemie Ratownictwa Medycznego.

17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie; • zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (Advanced Life Support, ALS); • zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne; • procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych.
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza; • udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia; • doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu; • doraźnie tamować krwawienia i krwotoki; • wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (Automated External Defibrillator, AED) i bezprzewodowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nagłośniowych.
		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; • zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wytoczni resuscytacji 2021. Polska Rada Resuscytacji. Kraków 2021. 2. Soar J., Perkins G. D., Nolan J., Jakubaszko J. (red. wyd. pol): ABC resuscytacji - Wyd. 3 pol. - Wrocław : Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2016. 3. Kózka M., Rumian B., Maślanka M.: Pielęgniarstwo ratunkowe. Wydawnictwo PZWL. Warszawa 2013. 4. Zawadzki A. (red.) Medycyna ratunkowa i katastrof. Podręcznik dla studentów uczelni medycznych. Wydawnictwo PZWL. Warszawa 2011. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Frank Flake, Klaus Runggaldier, red. wyd. pol. Marek Maślanka: Ratownictwo medyczne Procedury od A do Z. Wydawnictwo Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2012. 2. Zespół Advanced Life Support Group (red. wyd. pol.) Jakubaszko J. Medycyna ratunkowa. Nagłe zagrożenia zdrowotne pochodzenia wewnętrznego. Górnicki Wydawnictwo Medyczne. Wydanie 2. Wrocław 2014. 	

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu
PODSTAWY RATOWNICTWA MEDYCZNEGO w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
D.W28.	standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie	Wykłady	test jednokrotnego wyboru
D.W35.	zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (Advanced Life Support, ALS)	Wykłady	test jednokrotnego wyboru
D.W36.	zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne	Wykłady Samokształcenie	test jednokrotnego wyboru/ praca pisemna
D.W37.	procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych	Wykłady	test jednokrotnego wyboru
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	Ćwiczenia	zaliczenie praktyczne
D.U27.	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia	Ćwiczenia	zaliczenie praktyczne
D.U28.	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu	Ćwiczenia	zaliczenie praktyczne
D.U.29	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki	Ćwiczenia	zaliczenie praktyczne
D.U30.	wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (Automated External Defibrillator, AED) i bezprzewodowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nadgłośniowych	Ćwiczenia	zaliczenie praktyczne
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
D.KS4.	ponoszenia odpowiedzialności za .wykonywane czynności zawodowe;	Ćwiczenia	obserwacja samoocena
D.KS5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu.	Ćwiczenia	obserwacja samoocena

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w wykładach	15	
Samokształcenie	15	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,5	0,5

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w ćwiczeniach	15	
Samokształcenie	15	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,5	0,5

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Wychowanie fizyczne
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL. 40.1.C PL. 40.2.C
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Inne: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia I i II semestru • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I, II
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	mgr Mateusz Kowalski
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Ćwiczenia
10.	Wymagania wstępne	Brak przeciwwskazań lekarskich
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Ćwiczenia - 30 godz. (I sem.) Ćwiczenia - 30 godz. (II sem.)
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: kształtowanie umiejętności przydatnych w aktywności sportowo-rekreacyjnej, wyrobienie potrzeby ruchu oraz dbanie o zdrowie i poprawną sylwetkę, podnoszenie sprawności i aktywności psychoruchowej studentów, rozwijanie zainteresowań, upodobań i indywidualnych możliwości studentów.
14.	Metody dydaktyczne	Ćwiczenia sprawnościowe
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p>Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń: Zaliczenie z oceną(ZO) - w I i II semestrze.</p> <p><u>Warunkami zaliczenia przedmiotu są:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • obecność oraz aktywność na zajęciach, • test sprawnościowy, • przeprowadzenie rozgrzewki z elementami ćwiczeń kształtujących i rozciągających • aktywny udział studenta na zajęciach z wychowania fizycznego lub sekcjach sportowych.

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		<p>Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zasady gier zespołowych – koszykówka, siatkówka, unihokej, futsal, piłka ręczna i nożna. 2. Doskonalenie wybranych elementów technicznych lekkiej atletyki, gimnastyki, form muzyczno - ruchowych oraz gier zespołowych. 3. Podstawowe elementy taktyczne w grach zespołowych. 4. Turniej tenisa stołowego systemem „każdy z każdym” 5. Ćwiczenia koordynacyjne i ogólnorozwojowe z wykorzystaniem piłek lekarskich oraz drabinek koordynacyjnych. 6. Kształtowanie poszczególnych zdolności motorycznych na torze przeszkód oraz w formie wyścigów rzędu. 7. Ćwiczenia wzmacniające z wykorzystaniem maszyn i ciężarów wolnych na siłowni. 8. Poznanie podstawowych ćwiczeń na akcesoriach fitness typu: step, TRX, BOSU, FITBALL, Kettlebel, Tubing, sztangi oraz hantelki. 9. Trening wytrzymałościowy w formie obwodu stacyjnego. 10. Nauka zasad treningu zdrowia – monitoring tętna w aktywności fizycznej, ćwiczenia rozciągające poszczególne grupy mięśniowe.. 11. Aktywne formy rekreacji na powietrzu - Jogging, NordicWalking 12. Inne formy aktywności ruchowej: Badminton, Tenis Ziemny, Tenis Stołowy. 13. Udział w turnieju kierunków w ramach dnia sportu organizowanego na Juwenalia/Kulturalia.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • różnice między wychowaniem fizycznym, sportem, rekreacją ruchową, • zasady promocji zdrowia, właściwego odżywiania i zdrowego stylu życia.
Umiejętności		<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kontrolować kształtowanie się postawy ciała oraz wzorców i nawyków ruchowych, • zaplanować różne formy aktywności fizycznej 	
Kompetencje społeczne		<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu. 	
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Frobose I.: Trening bez przyrządów. Wyd. RM 2016. 2. Kuba L, Paruzel-Dyja M.: Fitness nowoczesne formy gimnastyki podstawy teoretyczne. AWF Katowice 2010. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Canovas R.: Anatomia. Ćwiczenia mięśni ciała. Wyd. SBM Renata Gmitrzak 2016.

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu WYCHOWANIE FIZYCZNE
w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
EKW-1	wyjaśnia różnice między wychowaniem fizycznym, sportem, rekreacją ruchową	Ćwiczenia	aktywność na zajęciach
EKW-2	omawia zasady promocji zdrowia, właściwego odżywiania i zdrowego stylu życia	Ćwiczenia	realizacja zleconego zadania
UMIEJĘTNOŚCI			
EKU-1	potrafi kontrolować kształtowanie się postawy ciała oraz wzorców i nawyków ruchowych	Ćwiczenia	test sprawnościowy
EKU-2	potrafi zaplanować różne formy aktywności fizycznej	Ćwiczenia	test sprawnościowy
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
EKKS-1	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu	Ćwiczenia	samoocena

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w ćwiczeniach	60	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	60	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0	0

ZAJĘCIA FAKULTATYWNE
JĘZYK MIGOWY -przedmiot realizowany w roku akademickim 2023/2024

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Język migowy
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL.24.1.C
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa: • przedmiot fakultatywny – do wyboru
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	mgr Agnieszka Sośnicka
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Ćwiczenia Samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	Brak
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Ćwiczenia - 20 godz. + Samokształcenie - 40 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Ćwiczenia - 2 punkty ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Podstawowym celem nauczania przedmiotu jest: zdobycie przez studentów wiedzy teoretycznej obejmującej podstawową terminologię i pojęcia związane z językiem migowym, a także nabycie praktycznych umiejętności posługiwania się językiem migowym w komunikacji z osobami niesłyszącymi według zasad Systemu Językowo – Migowego z elementami Polskiego Języka Migowego.
14.	Metody dydaktyczne	Ćwiczenia opierają się na następujących metodach dydaktycznych: <ul style="list-style-type: none"> • wykład problemowy w postaci prezentacji multimedialnej • praca indywidualna i praca w grupach • filmy, rysunki, fotografie, praca z dostępną literaturą naukową • konsultacje indywidualne lub grupowe w zależności od zgłaszanych potrzeb studentów

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń: Zaliczenie (Z) - ćwiczenia w I semestrze. Warunkiem uzyskania zaliczenia z przedmiotu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 100% obecność na zajęciach (w przypadku nieobecności – zaliczenie treści tematycznej zajęć) • aktywny udział w zajęciach • zaliczenie końcowe: forma zaliczenia indywidualnego, składającego się z zaprezentowania wybranych znaków daktylograficznych, ideograficznych, przetłumaczeniu na język migowy zdań, krótkiej rozmowie w języku migowym: odczytaniu prezentowanych zdań, udzieleniu odpowiedzi oraz zdefiniowaniu pojęcia związanego z językiem migowym lub środowiskiem osób niesłyszących. <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Warunkiem zaliczenia jest opracowanie jednego z wybranych tematów w formie prezentacji.
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematyka ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe terminy i pojęcia związane z językiem migowym oraz środowiskiem osób niesłyszących. 2. Konsekwencje medyczne i społeczne utraty słuchu. 3. Język migowy jako sposób porozumiewania się osób niesłyszących. 4. Daktylografia – alfabet palcowy (znaki statyczne i dynamiczne), znaki polskich liter i digrafów. 5. Specjalne układy dłoni stosowane w języku migowym. 6. Znaki pojęć liczbowych. 7. Podstawowe znaki określające czas (godziny, dni tygodnia, miesiące). 8. Znaki ideograficzne obejmujące następującą tematykę: zwroty podstawowe, rodzina i dom, praca i zatrudnienie, komunikacja w szpitalu, izbie przyjęć i przychodni, zawiadomienie bliskich osób, wezwanie tłumacza języka migowego, stan zdrowia pacjenta, wykonywane badania i opieka podczas pobytu w szpitalu. <p>Samokształcenie:</p> <p>Celem samokształcenia jest: pogłębianie i utrwalanie wiedzy dotyczącej świata osób niesłyszących oraz wdrażanie do samodzielnego wykorzystania wiedzy i umiejętności w posługiwaniu się językiem migowym.</p> <p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sposoby komunikowania się osób niesłyszących. 2. Klasyfikacja i przyczyny uszkodzeń słuchu. 3. Sposoby diagnozowania i rehabilitacji uszkodzeń słuchu. 4. Różnice pomiędzy PJM a SJM. 5. Kultura Głuchych. 6. Polski Związek Głuchych – cele i zadania.
17.	<p>Zamierzone efekty uczenia się *</p>	<p>Wiedza</p> <p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne, w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta; • zasady komunikowania się z pacjentem niesłyszącym;

		Umiejętności	W zakresie umiejętności absolwent potrafi: <ul style="list-style-type: none"> posługiwać się znakami języka migowego i innymi sposobami oraz środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem z uszkodzeniem słuchu;
		Kompetencje społeczne	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do: <ul style="list-style-type: none"> dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: <ol style="list-style-type: none"> Kosiba O. Grenda P. Leksykon języka migowego. Wyd. Silentium. Bogatynia 2011. Sitko-Gab J. (red) : Język migany w medycynie, PSHS, Częstochowa 2015. Stolarsska H. (red): Podręcznik do nauki języka migowego, Wydawnictwo Poltext, Warszawa 2016. Literatura uzupełniająca: <ol style="list-style-type: none"> Hendzel J. K. Słownik polskiego języka migowego. Wyd. RAKIEL. Olsztyn 2006. Szczepankowski B. ks. Sokalski G.Panas A., Cis K. Effatha! Język migowy cz. 1. Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Warszawa 2005. Szczepankowski B. Koncewicz D. Język migowy w terapii. Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Łodzi / Edukacyjna Grupa Projektowa. Łódź 2008.

**Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu JEZYK MIGOWY
w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
C.W41.	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne, w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta	Ćwiczenia	sprawdzian ustny
C.W42.	zasady komunikowania się z pacjentem niesłyszącym	Ćwiczenia/ Samokształcenie	sprawdzian ustny/ prezentacja multimedialna
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
C.U52.	posługiwać się znakami języka migowego i innymi sposobami oraz środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem z uszkodzeniem słuchu	Ćwiczenia/ Samokształcenie	sprawdzian ustny
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
C.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Ćwiczenia/ Samokształcenie	samoocena obserwacja

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w ćwiczeniach	20	
Samokształcenie	40	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	60	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,7	1,3

**ZAJĘCIA FAKULTATYWNE
WSPÓLPRACA W ZESPOŁACH OPIEKI ZDROWOTNEJ**

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
19.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Współpraca w zespołach opieki zdrowotnej
20.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
21.	Kod przedmiotu	PL.25.1.C
22.	Język przedmiotu	Język polski
23.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa: • przedmiot fakultatywny – do wyboru
24.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I
25.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	
26.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
27.	Formuła przedmiotu	Ćwiczenia Samokształcenie
28.	Wymagania wstępne	Brak
29.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Ćwiczenia - 20 godz. + Samokształcenie - 40 godz.
30.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Ćwiczenia - 2 punkty ECTS
31.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Podstawowym celem nauczania przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu zasad współpracy w zespołach opieki zdrowotnej; • przygotowanie studentów do pracy zespołowej, organizacji pracy własnej i zespołowej oraz rozwiązywania problemów zakłócających pracę w zespole poprzez skuteczną komunikację interpersonalną.
32.	Metody dydaktyczne	Ćwiczenia opierają się na następujących metodach dydaktycznych: <ul style="list-style-type: none"> • wykład z prezentacją multimedialną, • analiza i interpretacja tekstów źródłowych, praca w grupach - rozwiązywanie zadań (burza mózgów), projekt badawczy.

33.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń: Zaliczenie (Z) - ćwiczenia w I semestrze. Warunkiem uzyskania zaliczenia z przedmiotu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obecność na zajęciach; • aktywny udział w zajęciach – praca w grupach (przygotowanie projektu); • uzyskanie pozytywnej oceny z testu wiedzy; <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Warunkiem zaliczenia jest przygotowanie przez studenta projektu: <i>Opracowanie planu pracy zespołu.</i>
34.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematyka ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. System opieki zdrowotnej w Polsce - organizacja pracy zakładów opieki zdrowotnej. 2. Współpraca i praca zespołowa w podmiotach systemu opieki zdrowotnej. 3. Charakterystyka pracy zespołów interdyscyplinarnych, lekarsko-pielęgniarskich. 4. Zarządzanie zasobami ludzkimi w szpitalach. Motywowanie członków zespołu opieki zdrowotnej. 5. Planowanie pracy własnej i zespołowej. 6. Zarządzanie jakością w zespołach opieki zdrowotnej. Systemy zarządzania jakością - zadania zespołów pielęgniarskich. 7. Przywództwo i style zarządzania w zespołach opieki zdrowotnej. Czynniki determinujące efektywność kierowania zespołem pielęgniarskim w zakładach opieki zdrowotnej. 8. Konflikty w zespołach opieki zdrowotnej - rodzaje, przyczyny, zarządzanie konfliktem i rozwiązywanie konfliktów. Mapa konfliktów. 9. Wypalenie zawodowe jako czynnik zakłócający pracę zespołu oraz zmniejszający efektywność pracy zespołu. Prewencja i działania naprawcze. 10. Komunikacja w zespołach opieki zdrowotnej. Negocjacje - przygotowanie i prowadzenie, fazy i zasady prowadzenia negocjacji. <p>Samokształcenie:</p> <p>Celem samokształcenia jest: pogłębianie i utrwalanie wiedzy dotyczącej zasad współpracy w zespołach opieki zdrowotnej.</p>
11.	<p>Zamierzone efekty uczenia się *</p>	<p>Wiedza</p> <p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu; • znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy; • rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety; • proces podejmowania decyzji w zespole; • metody samooceny pracy zespołu; • czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole.

		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizować korzyści wynikające z pracy zespołowej; • korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu; • wskazywać sposoby rozwiązywania problemów członków zespołu; • planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy; • identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej.
		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną.
12.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pietrzak B., Karkowski T. (red.) Zarządzanie personelem pielęgniarskim w podmiotach leczniczych. Zagadnienia wybrane. Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2013. 2. Stępniewski J., Karniej J., Kęsy M. Innowacje organizacyjne w szpitalach. Wolters Kluwer Polska, Kraków 2011. 3. Ksykiewicz-Dorota A. red.) Zarządzanie w pielęgniarstwie. PZWL, Warszawa wyd. 1, 2019. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Marshall B. Rosenberg: Rozwiązywanie konfliktów poprzez porozumienie bez przemocy. Wyd. Czarna Owca. Warszawa 2017. 2. Neil T. (red.) Przywództwo według Johna Adaira. Wyd. Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2009.

<p align="center">Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu <u>WSPÓLPRACA W ZESPOŁACH OPIEKI ZDROWOTNEJ</u> w odniesieniu do form zajęć</p>			
Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
C.W43.	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu;	Ćwiczenia	test pisemny
C.W44.	znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy;	Ćwiczenia	test pisemny
C.W45.	rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety;	Ćwiczenia	test pisemny
C.W46.	proces podejmowania decyzji w zespole;	Ćwiczenia	test pisemny
C.W47.	metody samooceny pracy zespołu;	Ćwiczenia	test pisemny
C.W48.	czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole.	Ćwiczenia	test pisemny
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
C.U53.	analizować korzyści wynikające z pracy zespołowej;	Ćwiczenia/ Samokształcenie	aktywny udział na zajęciach/projekt
C.U54.	korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu;	Ćwiczenia/ Samokształcenie	aktywny udział na zajęciach/projekt

C.U55.	wskazywać sposoby rozwiązywania problemów członków zespołu;	Ćwiczenia	praca w grupach
C.U56.	planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy;	Ćwiczenia	praca w grupach
C.U57.	identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej.	Ćwiczenia/ Samokształcenie	praca w grupach/projekt
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
C.KS1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	Ćwiczenia/ Samokształcenie	samoocena obserwacja

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w ćwiczeniach	20	
Samokształcenie	40	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	60	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,7	1,3

FIZJOLOGIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Fizjologia
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL. 02.2. W PL. 02.2 .C
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki podstawowe: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia II semestru , I roku studiów, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr II
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Mateusz Niemiec mgr Dorota Jarosz
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia Samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	podstawowe wiadomości z biologii i biochemii
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady - 30 godz. Ćwiczenia - 30 godz. + Samokształcenie – 20 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - 2 punkty ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: opanowanie wiedzy i zrozumienie zasad prawidłowego funkcjonowania organizmu oraz kształtowanie logicznej interpretacji faktów i wyników wykonywanych doświadczeń z zakresu fizjologii człowieka.
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z zastosowaniem nowoczesnych technik audiowizualnych Dyskusja Praca w grupach Ćwiczenia w pracowni Pokaz

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Egzamin (E) - wykłady w II semestrze. Warunkiem uzyskania zaliczenia z wykładów jest aktywne uczestnictwo w zajęciach oraz pozytywny wynik egzaminu pisemnego w formie testu jednokrotnego wyboru.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń: Zaliczenie z oceną (ZO) - ćwiczenia w II semestrze. Warunkiem uzyskania zaliczenia ćwiczeń jest aktywność na zajęciach i pozytywny wynik sprawdzianu pisemnego w formie testu jednokrotnego wyboru.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: Samokształcenie zaliczane jest na ćwiczeniach. Warunkiem zaliczenia jest przygotowanie prezentacji multimedialnej na wybrany temat.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy ogólne i komórkowe fizjologii. 2. Elektrofizjologia. 3. Fizjologia mięśni poprzecznie prążkowanych i gładkich. 4. Obwodowy układ nerwowy. 5. Czucie. 6. Centralny układ nerwowy. 7. Rdzeń kręgowy. 8. Postawa, równowaga, ruch. 9. Kora mózgowa. 10. Układ limbiczny, podwzgórze, układ autonomiczny. 11. Fizjologia przewodu pokarmowego. 12. Czynność nerek. 13. Fizjologia krwi. 14. Praca serca. 15. Krążenie krwi. 16. Gruczoły wewnętrznego wydzielania i przemiana materii. 17. Próby czynnościowe układu krążenia. 18. Regulacja krążenia krwi. 19. Próby czynnościowe układu oddechowego. 20. Osluchiwanie klatki piersiowej. <p>Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skurcze mięśni szkieletowych, przewodnictwo synaptyczne. 2. Praca mięśni. 3. Odruchy rdzeniowe. 4. Odruchy kliniczne. 5. Czucie eksteroceptywne. 6. Telereceptory. 7. Krwinki czerwone, hematokryt, hemoliza. 8. Krwinki białe, odczyn Biernackiego. 9. Krzepnięcie krwi. 10. Grupy krwi. 11. Elektrokardiogram. 12. Tętno serca, ciśnienie krwi, tętno. 13. Próby czynnościowe układu krążenia. 14. Regulacja krążenia krwi.

			<p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Spirometria. 2. Reakcja układu krążenia na zmianę pozycji ciała (próba ortostatyczna). 3. Podstawowe mechanizmy regulujące czynność oddychania. 4. Podstawowa przemiana materii, oznaczanie p.p.m. 5. Kalorymetria pośrednia. 6. Reakcja organizmu na wysiłek fizyczny. Wysiłek dynamiczny i statyczny. 7. Wpływ rozgrzewki na organizm. 8. Ocena wydolności fizycznej. 9. Komponenty ciała a wydolność fizyczna.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie; • udział układów i narządów organizmu w utrzymaniu jego homeostazy; • fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu; • podstawy działania układów regulacji (homeostaza) oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego;
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych;
		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Górski J.:Fizjologia człowieka. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020. 2. Traczyk W.:Fizjologia człowieka w zarysie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015. 3. Badowska-Kozakiewicz A.M.: Fizjologia człowieka w zarysie : zintegrowane podejście. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2019. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konturek S.J. (red.): Fizjologia człowieka : Podręcznik dla studentów medycyny. Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2010.

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu FIZJOLOGIA w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
A.W2.	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie	Wykłady	test jednokrotnego wyboru
A.W3.	udział układów i narządów organizmu w utrzymaniu jego homeostazy	Wykłady	test jednokrotnego wyboru
A.W4.	fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu	Wykłady	test jednokrotnego wyboru

A.W5.	podstawy działania układów regulacji (homeostaza) oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego	Wykłady	test jednokrotnego wyboru
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
A.U2.	Łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych	Ćwiczenia/ Samokształcenie	test jednokrotnego wyboru/ prezentacja multimedialna
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
A.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	Ćwiczenia/ Samokształcenie	samoocena

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w wykładach	30	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,0	0

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w ćwiczeniach	30	
Samokształcenie	20	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,2	0,8

PATOLOGIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Patologia
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Kierunek Pielęgniarstwo
3.	Kod przedmiotu	PL.03.2.W PL.03.2.C
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki podstawowe: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia II semestru, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr II
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Beata Bałon lek. Agata Ściborowicz
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nią osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia Samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	podstawowe wiadomości z zakresu biologii i biochemii
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady - 30 godz. Ćwiczenia - 30 godz. + Samokształcenie - 20 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - 2 punkty ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności z zakresu procesów patologicznych przebiegających w organizmie człowieka, etiologii i patomechanizmu chorób.
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych Dyskusja Metoda sytuacyjna, metoda przypadków Praca w grupach ćwiczeniowych

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Egzamin (E) – wykłady w II semestrze. Egzamin odbywa się w formie pisemnej z użyciem testu złożonego z pytań zamkniętych jednokrotnego wyboru.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń: Zaliczenie z oceną (ZO) - ćwiczenia w II semestrze. Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest obecność na zajęciach oraz uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczenia pisemnego w formie opisowej.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: Samokształcenie zaliczane jest na ćwiczeniach. Warunkiem zaliczenia jest terminowe przygotowanie pracy pisemnej na wybrany temat z zakresu tematyki samokształcenia.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne. Ogniwia patogenetyczne na poziomie molekularnym, komórkowym, tkankowym, narządowym i układowym. 2. Zmiany wsteczne w organizmie: zanik, zwyrodnienie, martwica. Śmierć komórek i tkanek. 3. Zmiany postępowe w organizmie: odrost, przetwarzanie, przerost, rozrost, gojenie się ran, nowotworzenie. 4. Podstawy homeostazy organizmu. 5. Zaburzenia krążenia krwi: krwotok, krzepnięcie krwi, zakrzep i skrzep, przekrwienie (płuc, wątroby), zawał, zator (zatory w krążeniu płucnym, systemowym, mózgowym), obrzęk, wstrząs. 6. Hemopoeza. Etiologia, patogeneza oraz następstw niedokrwistości, nadkrwistości, nadpłytkowości, małopłytkowości, nadmiaru i niewystarczających ilości leukocytów. 7. Zapalenia: klasyfikacja zapaleń, zapalenia ostre (włóknikowe, ropne), zapalenia przewlekłe. 8. Reakcje wolnorodnikowe w patogenezie chorób. 9. Mechanizmy produkcji i utraty ciepła. Gorączka i jej patogeneza. 10. Nowotwory. Karcynogeny i karcynogeneza. 11. Choroby uwarunkowane genetycznie. 12. Patologia transplantacyjna. 13. Patologia chorób serca i naczyń. 14. Patologia układu oddechowego. 15. Patologia układu trawiennego. 16. Patologia nerek. 17. Patofizjologia układu hormonalnego. Struktura i regulacja czynności układu dokrewnego. Mechanizm działania hormonów. 18. Choroby zakaźne i pasożytnicze. 19. Patologia i specyfika chorób układu płciowego żeńskiego i męskiego. 20. Patologia układu nerwowego ośrodkowego i obwodowego.

		<p>Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zmiany w funkcjonowaniu organizmu w sytuacji zaburzenia jego homeostazy. 2. Zapalenie - definicja, etiologia, patogenezą, etapy i mediatory zapalania. Właściwości morfologiczne i fizjologiczne komórek biorących udział w odczynie zapalnym. Rodzaje zapaleń. Zejście zapaleń. 3. Regulacja krążenia. Nerwowa i humoralna regulacja krążenia krwi. 4. Zakrzep, zator. Triada Virchowa. Podział zatorów ze względu na materiał zatorowy. 5. Stres. Teoria wg Selye`go. Fazy reakcji stresowej (GAS). Reakcja Cannona. 6. Alergia. Demonstracja wstrząsu anafilaktycznego i alergicznej dychawicy oddechowej. 7. Etiologia i patogenezą następstw nieprawidłowej czynności hormonów (nadmiernej lub niewystarczającej). 8. Działanie insuliny. Regulacja gospodarki węglowodanowej. Cukrzyca, jej patomechanizm i objawy kliniczne. Rodzaje hipoglikemii. 9. Fizjologia i patologia przytarczyc. Tężyczka. 10. Gospodarka wodno-elektrolitowa. Rozmieszczenie wody w ustroju, bilans wodny. Odwodnienie i przewodnienie. Patogenezą i rodzaje obrzęków. 11. Wstrząs jego istota i przyczyny. Fazy wstrząsu. Teorie nieodwracalności IV fazy wstrząsu. Zaburzenia metaboliczne we wstrząsie. 12. Wpływ hipotermii i hipertermii na organizm. 13. Patologia zaburzeń o podłożu neurologicznym. 14. Podstawy immunologii (przeciwciała, komórki układu odpornościowego), choroby autoimmunologiczne, choroby wynikające z niedoborów odporności. 15. Patologia środowiskowa i stanu odżywienia: choroby związane z paleniem tytoniu i nadużywaniem alkoholu, uzależnienia od substancji psychoaktywnych, zaburzenia stanu odżywienia (niedożywienie, otyłość), niepożądane działanie leków, doustne środki antykoncepcyjne. <p>Samokształcenie Celem samokształcenia jest utrwalenie wiadomości i umiejętności dotyczących przebiegu procesów chorobowych niezbędnych do oceny stanu klinicznego pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarskiej.</p> <p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hipoksja. Parametry tlenowe krwi w normie i patologii. Rodzaje hipoksji. Mechanizmy przystosowawcze do hipoksji. 2. Morfologia, podział i cechy nowotworów. 3. Hipotermia naturalna i sztuczna. Hipertermia i jej stany kliniczne. 4. Wpływ stresu na organizm człowieka - charakterystyka zmian powstających w wyniku stresu. 5. Środki psychoaktywne i ich wpływ na organizm. 				
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="336 1541 531 1865">Wiedza</td> <td data-bbox="531 1541 1560 1865"> <p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu; • wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, układu trawiennego, układu hormonalnego, układu metabolicznego, układu moczowo-płciowego i układu nerwowego; • czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne. </td> </tr> <tr> <td data-bbox="336 1865 531 2002">Umiejętności</td> <td data-bbox="531 1865 1560 2002"> <p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych. </td> </tr> </table>	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu; • wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, układu trawiennego, układu hormonalnego, układu metabolicznego, układu moczowo-płciowego i układu nerwowego; • czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne. 	Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych.
Wiedza	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu; • wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, układu trawiennego, układu hormonalnego, układu metabolicznego, układu moczowo-płciowego i układu nerwowego; • czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne. 					
Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych. 					

		Kompetencje społeczne	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do: <ul style="list-style-type: none"> dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: <ol style="list-style-type: none"> Adamek D.: Wybrane zagadnienia patologii klinicznej. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego 2015. Domagała W., Chosia M., Urańska E.: Podstawy patologii. PZWL, Warszawa, 2014. Stevens A., Lowe J.: Patologia. Czelej, Lublin 2010. Zahorska-Markiewicz B., Małecka-Tendera E.: Patofizjologia kliniczna. Edra Urban & Partner, 2014. Literatura uzupełniająca: <ol style="list-style-type: none"> Kumar Vinay, Abbas Abul K., Aster Jon C.: Patologia Robbins. Edra Urban & Partner, 2014.

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu PATOLOGIA w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
A.W6.	podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu	Wykłady	test pisemny
A.W7.	wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, układu trawiennego, układu hormonalnego, układu metabolicznego, układu moczowo-płciowego i układu nerwowego	Wykłady	test pisemny
A.W8.	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne	Wykłady	test pisemny
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
A.U3.	szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych	Ćwiczenia /Samokształcenie	sprawdzian pisemny/ praca zaliczeniowa
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
A.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	Ćwiczenia Samokształcenie	obserwacja samoocena

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w wykładach	30	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,0	0

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w ćwiczeniach	30	
Samokształcenie	20	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,2	0,8

MIKROBIOLOGIA I PARAZYTOLOGIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Mikrobiologia i parazytologia
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL.06.2.W PL. 06.2.C
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki podstawowe: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia II semestru, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr II
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia Samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	podstawowe wiadomości z biologii i fizjologii
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady - 15 godz. Ćwiczenia - 30 godz. + Samokształcenie - 15 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - 2 punkty ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: zapoznanie z ogólną charakterystyką bakterii, wirusów, grzybów i pasożytów szkodliwych dla człowieka oraz przekazanie im wiedzy na temat zasad postępowania wobec pacjenta z zakażeniem bakteryjnym, wirusowym, grzybiczym i zarażeniem pasożytniczym w zakresie planowania działań przeciwepidemicznych oraz edukacyjnych w wybranych zakażeniach i zarażeniach.
14.	Metody dydaktyczne	Metody dydaktyczne: wykład konwencjonalny z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych, pogadanka, metoda laboratoryjna. Środki dydaktyczne: komputer, rzutnik i prezentacje multimedialne, mikroskopy, preparaty.

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie (Z) - wykłady w II semestrze.</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie pozytywnej oceny z testu jednokrotnego wyboru. <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń: Zaliczenie z oceną (ZO) – ćwiczenia w II semestrze.</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywność na ćwiczeniach, • uzyskanie pozytywnej oceny z testu jednokrotnego wyboru. <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: Uzyskanie pozytywnej oceny z pracy pisemnej przygotowanej przez studenta na proponowany temat.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do mikrobiologii, wirusologii, bakteriologii i parazytologii. Systematyka drobnoustrojów chorobotwórczych. 2. Elementy immunologii. Odporność. Uodpornienie czynne i bierne człowieka. Mechanizm alergii i autoagresji. 3. Morfologia, anatomia, fizjologia drobnoustrojów chorobotwórczych dla człowieka: bakterie, wirusy, chlamydie, rickettsje, mikoplazmy, grzyby, pasożyty. Mikroflora ciała ludzkiego i otoczenia. 4. Zakażenia bakteryjne i wirusowe dróg oddechowych, przewodu pokarmowego, układu moczowo-płciowego, skóry i układu nerwowego. 5. Grzyby chorobotwórcze dla człowieka. Diagnostyka mikrobiologiczna zakażeń grzybiczych. 6. Drobnoustroje wywołujące choroby odzwierzęce. 7. Funkcjonowanie układu pasożyt – żywiciel a terapia chorób wywołanych przez pasożyty. 8. Zakażenia szpitalne. <p>Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy morfologii drobnoustrojów patogennych i obecnych we florze fizjologicznej. 2. Chorobotwórczość, drogi szerzenia się zakażeń. Elementy epidemiologii chorób zakaźnych. Zagrożenia chorobami zakaźnymi w Polsce i na świecie. 3. Profilaktyka nieswoista. Dezynfekcja, sterylizacja. Metody kontroli zanieczyszczeń: powietrza, powierzchni rąk, środków dezynfekcyjnych. 4. Profilaktyka swoista. Surowice i szczepionki. Kalendarz szczepień. 5. Morfologia i fizjologia komórki bakteryjnej. Charakterystyka wybranych bakterii wywołujących zakażenia układu oddechowego, pokarmowego, moczowo-płciowego, nerwowego i skóry. 6. Charakterystyka wybranych wirusów wywołujących choroby u człowieka. Zakażenia HIV, AIDS, wirusowe zapalenia wątroby, grypa. 7. Charakterystyka wybranych grzybów patogennych wywołujących choroby u człowieka. 8. Najczęściej spotykane pasożyty człowieka. Rola pielęgniarstwa w zapobieganiu rozprzestrzeniania się chorób pasożytniczych. 9. Mikrobiologiczna diagnostyka zakażeń. Metody bezpośredniego i pośredniego wykrywania drobnoustrojów w materiale klinicznym. Zasady hodowli drobnoustrojów chorobotwórczych. Określenie wrażliwości na chemioterapeutyki. 10. Pobieranie, dokumentowanie i transport materiałów klinicznych do badań mikrobiologicznych. Kolejność postępowania w badaniach mikrobiologicznych, ich znaczenie i zastosowanie.

			<p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Współczesna diagnostyka i leczenie zakażeń wirusowych. 2. Współczesna diagnostyka i leczenie zakażeń bakteryjnych. 3. Zasady postępowania przeciwepidemicznego wobec pacjenta z gruźlicą płuc. 4. Drobnoustroje patogenne wywołujące choroby zakaźne wieku dziecięcego. 5. Ospa wietrzna – patogen, drogi szczyżenia się zakażenia, okres zakaźności i wylęgania, objawy kliniczne, profilaktyka. 6. Patogeny przenoszone przez wektory. 7. Borelioza – patogen, droga szczyżenia się zakażenia, okres wylęgania, objawy kliniczne, profilaktyka. 8. Drobnoustroje patogenne przenoszone drogą płciową. 9. Rola pielęgniarki w rozpoznawaniu, farmakoterapii i profilaktyce grzybic 10. Rola pielęgniarki w edukacji zdrowotnej w zakresie profilaktyki zakażeń grzybiczych skóry, paznokci i owłosionej skóry głowy.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • klasyfikację drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka; • podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej.
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznawać najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych.
		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Murray P. R., Rosenthal K. S., Pfaller M. A.: Mikrobiologia. Wyd. Edra Urban & Partner, Wrocław 2018. 2. Baj J.: Mikrobiologia. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2018. 3. Baumann-Popczyk A., Małgorzata Sadkowska-Todys M., Zieliński A.: Choroby zakaźne i pasożytnicze – epidemiologia i profilaktyka. Wyd. α- medica press. Bielsko-Biała 2014. 4. Bulanda M., Szostek S. Podstawy mikrobiologii i epidemiologii szpitalnej. PZWL Warszawa 2020. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Heczko P. B.: Mikrobiologia. Podręcznik dla pielęgniarek, położnych i ratowników medycznych. PZWL, Warszawa 2007. 2. Lrving W., Boswell T.: Krótkie wykłady Mikrobiologia medyczna. PWN, Warszawa 2012. 3. Mrozek-Budzyń D.: Wakcynologia praktyczna. Wyd. α-media Press. Warszawa 2014.

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu
MIKROBIOLOGIA I PARAZYTOLOGIA w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
A.W17.	klasyfikację drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka;	Wykłady	test jednokrotnego wyboru
A.W18.	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej;	Wykłady	test jednokrotnego wyboru
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
A.U6.	rozpoznawać najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych.	Ćwiczenia/ Samokształcenie	test jednokrotnego wyboru/ praca pisemna
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
A.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	Wykłady Ćwiczenia	obserwacja samoocena

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w wykładach	15	
Przygotowanie do zaliczenia	10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,6	0,4

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w ćwiczeniach	30	
Samokształcenie	15	
Przygotowanie do zaliczenia	5	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,2	0,8

RADIOLOGIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Radiologia
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL.08.2. C
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki podstawowe: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia II semestru, I roku studiów, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr II
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	lek. Igor Wójciak
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Ćwiczenia
10.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z anatomii
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Ćwiczenia - 15 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Ćwiczenia - 1 punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: poznanie współczesnych metod radiologii i techniki obrazowej oraz przedstawienie roli diagnostycznej pielęgniarki w badaniach z zakresu diagnostyki obrazowej.
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych. Praca w grupach ćwiczeniowych.
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się: Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń: Zaliczenie z oceną (ZO) - ćwiczenia w II semestrze. Warunkiem zaliczenia ćwiczeń: - obecność na zajęciach; - pozytywna ocena z odpowiedzi ustnej na 3 pytania.

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Tematy ćwiczeń: <ol style="list-style-type: none"> 1. Nowoczesne techniki obrazowania – rodzaje, wskazania, przydatność w diagnostyce chorego. 2. Skutki promieniowania jonizującego na żywy organizm. 3. Zasady ochrony przed promieniowaniem jonizującym. 4. Radioterapia – rodzaje, wskazania. 5. Środki cieniujące, postępowanie w wypadkach ich nietolerancji. 6. Zadania pielęgniarki w diagnostycznych badaniach obrazowych. 7. Rola pielęgniarki w badaniach kontrastowych. 8. Opieka nad chorym leczonym radioterapią.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie: <ul style="list-style-type: none"> • metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej.
Umiejętności		W zakresie umiejętności absolwent potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • stosować zasady ochrony radiologicznej. 	
Kompetencje społeczne		W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do: <ul style="list-style-type: none"> • zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu. 	
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: <ol style="list-style-type: none"> 1. Pruszyński B., Cieszanowski A.: Radiologia : diagnostyka obrazowa - Rtg, TK, USG i MR. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016. 2. M Sasiadek , W. Herring: Podręcznik radiologii, Edra Urban & Partner 2020. Literatura uzupełniająca: <ol style="list-style-type: none"> 1. Canavaugh B. M., (red.) Rowiński W.: Badania laboratoryjne i obrazowe dla pielęgniarek, Wydanie I, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007.

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu RADIOLOGIA
w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
A.W26.	metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej	Ćwiczenia	odpowiedź ustna
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
A.U11.	stosować zasady ochrony radiologicznej	Ćwiczenia	odpowiedź ustna
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
A.KS5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	Ćwiczenia	samoocena

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w ćwiczeniach	15	
Przygotowanie do ćwiczeń	10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,6	0,4

PSYCHOLOGIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Psychologia
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL. 09.2. W PL. 09.2. C
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki społeczne i humanistyczne: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia II semestru, I roku studiów; • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok studiów I Semestr II
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	mgr Nina Bober
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia Samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	Brak
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady - 15 godz. Ćwiczenia - 15 godz. + Samokształcenie - 15 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - 1 punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: zapoznanie studentów z pojęciami psychologicznymi, podstawowymi mechanizmami zachowań człowieka i uwarunkowaniami jego prawidłowego i zaburzonego funkcjonowania. Przygotowanie studentów do dostrzegania zależności człowieka od otoczenia, przemian zachodzących w procesie jego rozwoju oraz wpływu różnych sytuacji na jego zachowanie. Doskonalenie umiejętności interpersonalnego komunikowania się oraz wdrażanie do podejmowania współpracy z psychologami oraz korzystania z wyników badań psychologicznych.
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych Praca w grupach ćwiczeniowych

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Egzamin (E) –wykładyw II semestrze Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń z tego samego przedmiotu. Egzamin przeprowadzany jest w formie pisemnej – test jednokrotnego wyboru. Warunkiem zaliczenia wykładów jest otrzymanie pozytywnej oceny z egzaminu końcowego.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń: Zaliczenie z oceną (ZO)– ćwiczenia w II semestrze Warunkiem uzyskania zaliczenia jest aktywność na zajęciach oraz uzyskanie pozytywnej oceny z pracy pisemnej metodą wywiadu psychologicznego.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia Samokształcenie zaliczane jest na ćwiczeniach. Warunkiem zaliczenia jest przygotowanie pracy pisemnej na podany temat.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe pojęcia psychologiczne i metody badawcze. 2. Zachowanie człowieka w sytuacjach społecznych. Osobowość – struktura, mechanizmy, rozwój. 3. Emocje, motywacja oraz zaburzenia osobowościowe. 4. Bio-psycho-społeczny model zdrowia i choroby. 5. Choroba jako sytuacja trudna. Proces adaptacji do choroby. 6. Stres, a zdrowie. Radzenie sobie ze stresem. 7. Wypalenie zawodowe. 8. Specyficzne problemy związane z chorobą oraz niepełnosprawnością. <p>Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rola psychologii w pracy pielęgniarskiej. 2. Relacje człowiek – środowisko społeczne. 3. Mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych. 4. Psychologiczne uwarunkowania kontaktu z pacjentem. Komunikacja w obrębie personelu medycznego. 5. Psychologia kliniczna- działy i obszar zainteresowań. Udzielanie pomocy psychologicznej. 6. Psychologiczne aspekty stanu zdrowia człowieka. 7. Zbieranie danych o stanie psychicznym pacjenta. Współpraca z psychologiem. 8. Rozwój człowieka, a stan jego zdrowia. 9. Problemy psychologiczne w pracy pielęgniarskiej. 10. Mechanizmy zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego <p>Samokształcenie Celem samokształcenia jest wdrażanie studentów do podejmowania działań doskonalących umiejętność współpracy w zespole terapeutycznym przy rozwiązywaniu różnych sytuacji w sferze psychologicznej oraz kształtowanie umiejętnego komunikowania się z pacjentem i zespołem terapeutycznym.</p> <p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sytuacje jatrogenne w relacjach pielęgniarka – analiza przypadku. 2. Reakcje pacjenta na fakt choroby i hospitalizacji - analiza przypadku. 3. Zastosowanie wybranych narzędzi diagnostycznych w psychologii. 4. Rola komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w psychoterapii.

17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone; problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych; etapy rozwoju psychicznego człowieka i występujące na tych etapach prawidłowości; pojęcie emocji i motywacji oraz zaburzenia osobowościowe; istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej; techniki redukowania lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego.
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne; ocenić wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka; oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej; identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się; wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarstwie; tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki; wskazywać i stosować właściwe techniki redukowania lęku i metody relaksacyjne; stosować mechanizmy zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego.
		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Łosiak W.: Psychologia stresu. Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008. Trzcieniecka - Green Anna (red.): Psychologia. Podręcznik dla studentów kierunków medycznych, Kraków, Universitas 2006. Formański J.: Psychologia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2003. Jakubowska-Winecka A., Włodarczyk D.: Psychologia w praktyce medycznej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007. 	
		<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Sęk H., Cieślak R.: Wsparcie społeczne stres i zdrowie. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2013. 	

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu PSYCHOLOGIA
w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
B.W1.	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone	Wykłady	test jednokrotnego wyboru
B.W2.	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych	Wykłady	test jednokrotnego wyboru
B.W3.	etapy rozwoju psychicznego człowieka i występujące na tych etapach prawidłowości	Wykłady	test jednokrotnego wyboru
B.W4.	pojęcie emocji i motywacji oraz zaburzenia osobowościowe	Wykłady	test jednokrotnego wyboru
B.W5.	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej	Wykłady	test jednokrotnego wyboru
B.W6.	techniki redukcji lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego	Wykłady	test jednokrotnego wyboru
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
B.U1.	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne	Ćwiczenia	sprawdzian pisemny
B.U2.	ocenić wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka	Ćwiczenia / Samokształcenie	sprawdzian pisemny/ praca pisemna
B.U3.	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej	Ćwiczenia	sprawdzian pisemny
B.U4.	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się	Ćwiczenia	sprawdzian pisemny
B.U5.	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarstwa	Ćwiczenia/ Samokształcenie	sprawdzian pisemny/ praca pisemna
B.U6.	tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki	Ćwiczenia	sprawdzian pisemny
B.U7.	wskazywać i stosować właściwe techniki redukcji lęku i metody relaksacyjne	Ćwiczenia	sprawdzian pisemny
B.U8.	stosować mechanizmy zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego	Ćwiczenia	sprawdzian pisemny
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
B.KS5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu	Wykłady Ćwiczenia	obserwacja samocena

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w wykładach	15	
Przygotowanie do egzaminu	10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,6	0,4

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w ćwiczeniach	15	
Samokształcenie	15	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,5	0,5

PRAWO MEDYCZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Prawo
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL. 12.2. W
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki społeczne i humanistyczne: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia II semestru, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr II
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Grażyna Rogala Pawelczyk
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nią osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	brak
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady - 15 godz. + Samokształcenie - 15 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady - 1 punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • dostarczenie wiedzy z podstaw prawa medycznego dotyczącego wykonywania zawodu pielęgniarki w krajowym systemie zdrowotnym; • nauczanie interpretacji przepisów prawa mających zastosowanie w praktyce; • zachęcenie do postępowania zgodnie z prawem i wyrobienie odpowiedzialności za podejmowanie decyzji.
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się: Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie (ZO) - wykłady w II semestrze. Ocenianie metodą testu jednokrotnego wyboru Ocena pozytywna, jeżeli student uzyskał co najmniej 60% punktów. Praca samokształceniowa – projekt, rozwiązanie problemu lub opis i analiza sytuacji prawnej.

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Tematy wykładów: <ol style="list-style-type: none"> 1. Prawo w organizacji życia społecznego. 2. Podstawowe elementy prawa cywilnego. 3. Podstawowe pojęcia z zakresu administracji publicznej. 4. Podstawy prawne wykonywania zawodów medycznych. 5. Formy organizacyjno-prawne udzielania świadczeń zdrowotnych. 6. Prawne formy wykonywania zawodu pielęgniarki. 7. Prawo do świadczeń zdrowotnych na podstawie ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym. 8. Prawa pacjenta.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie: <ul style="list-style-type: none"> • podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy; • podstawowe regulacje prawne z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz wybrane trendy w polityce ochrony zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej; • podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, w tym prawa i obowiązki pielęgniarki, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków; • zasady odpowiedzialności karnej, cywilnej, pracowniczej i zawodowej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarki; • prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta.
		Umiejętności	W zakresie umiejętności absolwent potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • stosować przepisy prawa dotyczące praktyki zawodowej pielęgniarki.
		Kompetencje społeczne	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do: <ul style="list-style-type: none"> • przestrzegania praw pacjenta.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: <ol style="list-style-type: none"> 1. Justyna Zajdel-Całkowska J.: Prawo medyczne. Wyd. PZWL, Warszawa 2019. 2. Paszkowska M.: Prawo dla pielęgniarek Wyd. Difin, Warszawa 2017. 3. Karkowska D.: Prawo medyczne dla pielęgniarek. Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2020. Literatura uzupełniająca: <ol style="list-style-type: none"> 1. Karkowska D., Karkowski T.A.: Prawo pracy dla pielęgniarek i położnych. Wyd. Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2019 r.

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu PRAWO MEDYCZNE
w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
B.W15.	podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy	Wykłady	test jednokrotnego wyboru
B.W16.	podstawowe regulacje prawne z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz wybrane trendy w polityce ochrony zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej	Wykłady	test jednokrotnego wyboru
B.W17.	podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, w tym prawa i obowiązki pielęgniarki, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków	Wykłady	test jednokrotnego wyboru
B.W18.	zasady odpowiedzialności karnej, cywilnej, pracowniczej i zawodowej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarki	Wykłady	test jednokrotnego wyboru
B.W19.	prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta	Wykłady	test jednokrotnego wyboru
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
B.U12.	stosować przepisy prawa dotyczące praktyki zawodowej pielęgniarki	Wykłady / Samokształcenie	test jednokrotnego wyboru/ praca pisemna
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
A.KS2.	przestrzegania praw pacjenta	Wykłady	obserwacja samoocena

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w wykładach	15	
Samokształcenie	15	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,5	0,5

JĘZYK ANGIELSKI

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Język angielski
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Studium Języków Obcych
3.	Kod przedmiotu	PL.J. 14.2. C PL.J. 14.3. C PL.J. 14.4. C PL.J. 14.5. C
4.	Język przedmiotu	Język angielski Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki społeczne i humanistyczne: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia II, III, IV, V semestru, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok I, II, III Semestr II, III, IV, V
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	mgr Michał Żuk mgr Marcin Wrona
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Ćwiczenia
10.	Wymagania wstępne	Znajomość języka angielskiego na poziomie A2/B1 wg. ESOKJ
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Ćwiczenia - (II sem.) - 30 godz. Ćwiczenia - (III sem.) - 30 godz. Ćwiczenia - (IV sem.) - 30 godz. Ćwiczenia - (Vsem.) - 30 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Ćwiczenia - (II sem.) - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - (III sem.) - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - (IV sem.) - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - (V sem.) - 2 punkty ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	<p>Celem przedmiotu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przyswojenie języka specjalistycznego z zakresu specjalności studiów dla porozumiewania się z obcokrajowcami na tematy zawodowe oraz samodzielnego czytania tekstów specjalistycznych; • rozwinięcie umiejętności językowych czytania, słuchania, mówienia i pisania w zakresie języka specjalistycznego; • osiągnięcie poziomu znajomości języka ogólnego B2 wg ESOKJ, umożliwiającego swobodną komunikację w języku angielskim.

14.	Metody dydaktyczne	<p>Lektorat języka angielskiego realizowany jest w formie ćwiczeń praktycznych, podczas których studenci rozwijają głównie umiejętności komunikacyjne oraz znajomość słownictwa specjalistycznego.</p> <p>Oprócz pracy z tekstem stosowane są metody aktywizujące: dyskusja, metoda przypadku, kwestionariusz, metoda sytuacyjna, projekt. Studenci pracują indywidualnie, w parach i w grupach, w zależności od rodzaju zadań.</p> <p>Oprócz uczestniczenia w zajęciach studenci mogą korzystać z cotygodniowych konsultacji. W razie potrzeby organizowane są konsultacje dodatkowe.</p>
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń: Zaliczenie z oceną (ZO)- ćwiczenia w II, III, IV semestrze Egzamin (E) - ćwiczenia w V semestrze.</p> <p>Zaliczenie semestru: Warunkiem zaliczenia semestru jest systematyczne i aktywne uczestnictwo w zajęciach, które jest oceniane w sposób ciągły oraz uzyskanie pozytywnych ocen z pisemnych prac kontrolnych.</p> <p>Zaliczenie przedmiotu: Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu po czterech semestrach lektoratu. Egzamin ma formę testu pisemnego obejmującego treści merytoryczne przewidziane w niniejszym sylabusie.</p>
16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<p>Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pielęgniarstwo w Wielkiej Brytanii i w Polsce: historia i teraźniejszość. 2. Człowiek: charakterystyka zewnętrzna i wewnętrzna, części ciała, organy wewnętrzne. 3. Zdrowie i samopoczucie. 4. Najczęstsze problemy zdrowotne. 5. Personel medyczny i zadania poszczególnych członków personelu. 6. W szpitalu: nazwy oddziałów, ich specyfika; wyposażenie, sprzęt. 7. Procedura przyjęcia pacjenta do szpitala: wypełnianie dokumentów, wywiad z pacjentem. 8. Postępowanie w nagłych przypadkach, pierwsza pomoc. 9. Objawy różnych chorób i problemów zdrowotnych. 10. Opieka nad pacjentami w podeszłym wieku. 11. Zdrowie i odżywianie. 12. Układ krwionośny. 13. Opieka nad umierającymi. 14. Zasady higieny. 15. Opieka nad pacjentami z chorobami umysłowymi. 16. Monitorowanie pacjenta. 17. Środki farmakologiczne. 18. Alternatywne metody terapii.

		Material gramatyczny: 1. Czasy teraźniejsze i przeszłe: Present Simple, Present Continuous, Past Simple, Past Continuous, / Formy wyrażania przyszłości / Czasowniki modalne/. 2. Zdania rozkazujące, wykrzyknikowe, warunkowe / Zdania w stronie biernej/ Pytania pośrednie/ Pytania typu <i>question tags</i> . 3. Konstrukcje gerundialne i bezokolicznikowe/ Wyrażenia oznaczające ilość/ Przymiotnik – stopniowanie/ Przysłówek – stopniowanie/ Przyimek/ Zaimek/ Liczebnik.
	Zamierzone efekty uczenia się*	Umiejętności • analizować piśmiennictwo medyczne w języku angielskim; • porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
		W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do: • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa: 1. Austin D., Crosfield T.: English for Nurses : Podręcznik dla studentów i pielęgniarek. Wyd. PZWL, 2007. Literatura uzupełniająca: 1. English Grammar in Use, Raymond Murphy, Cambridge University Press. 2. Polecone strony internetowe. 3. Test Your Professional English Medical , Longman / Pearson Education).

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu JEZYK ANGIELSKI w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
B.U16.	analizować piśmiennictwo medyczne w języku angielskim	Ćwiczenia	aktywne uczestnictwo w zajęciach pisemne prace kontrolne test pisemny
B.U17.	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	Ćwiczenia	aktywne uczestnictwo w zajęciach pisemne prace kontrolne test pisemny
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
B.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	Ćwiczenia	obserwacja samoocena

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w ćwiczeniach	30	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,0	0

DIETETYKA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Dietetyka
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL.19.2.W
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwiej: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia II semestru, I roku studiów, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr II
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Beata Nakonieczna
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	podstawowe wiadomości z fizjologii, biochemii
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady - 15godz. + Samokształcenie - 10 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady – 1 punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: Zapoznanie studentów z jakościowym i ilościowym zapotrzebowaniem organizmu człowieka na składniki pokarmowe niezbędne dla funkcjonowania organizmu w warunkach zdrowia i choroby. Wyjaśnienie roli poszczególnych składników pokarmowych w ustroju, norm żywieniowych w zależności od wieku, stanu zdrowia i aktywności fizycznej, składu i wartości odżywczych produktów spożywczych. Zapoznanie z aktualnymi schematami żywienia i dietami zalecanymi przez WHO i inne organizacje.
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z zastosowaniem nowoczesnych technik audiowizualnych

15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		<p>Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie z oceną (ZO) - wykłady w II semestrze Zaliczenie wykładów na podstawie pozytywnej ocena z zaliczenia pisemnego.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: Praca pisemna na zadany temat.</p>
16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy dietetyki. 2. Przemiany energetyczne w organizmie człowieka. 3. Bilans energetyczny ustroju i obliczenie zapotrzebowania na składniki odżywcze. 4. Wartość odżywcza produktów spożywczych – charakterystyka poszczególnych grup produktów. 5. Fizjologiczne normy zapotrzebowania na składniki odżywcze dla różnych grup ludności. 6. Rola węglowodanów, tłuszczów, białek, witamin i składników mineralnych w procesach metabolicznych ustroju człowieka. 7. Zasady racjonalnego żywienia. Układanie jadłospisów. 8. Wskazania dotyczące żywienia dietetycznego – klasyfikacja diet. 9. Diety stosowane w chorobach przewodu pokarmowego, wątroby i nerek. 10. Wskazania dotyczące żywienia w cukrzycy, otyłości oraz chorobach układu krążenia. 11. Higiena żywności. 12. Wpływ procesów technologicznych na wartość odżywczą posiłków. <p>Samokształcenie Celem samokształcenia jest poszerzenie wiadomości na temat roli żywienia w zdrowiu i w chorobie.</p> <p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jakość zdrowotna żywności. 2. Błonnik i jego rola w żywieniu. 3. Dietoterapia stosowana w leczeniu chorób. 4. Zaburzenia odżywiania i ich wpływ na organizm.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	<p>Wiedza</p> <hr/> <p>Umiejętności</p>	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapotrzebowanie organizmu na składniki pokarmowe; • zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku oraz żywienia dojelitowego i pozajelitowego; • zasady leczenia dietetycznego i powikłania dietoterapii; • rodzaje i zastosowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego. <p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oceniać stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia; • stosować diety terapeutyczne w wybranych schorzeniach; • dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania.

		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ciborowska H., Rudnicka A. Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. PZWL, Warszawa 2019. Bujko J.: Podstawy dietetyki. SGGW, Warszawa 2006. Grzymisławski M, red. Dietetyka kliniczna. PZWL, Warszawa 2019. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Gawęcki J., Roszkowski W.: Żywnienie człowieka a zdrowie publiczne Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009. Hasik J., Gawęcki J.: Żywnienie człowieka zdrowego i chorego. Wyd. PWN, Warszawa 2007.

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu DIETETYKA w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
C.W22.	zapotrzebowanie organizmu na składniki pokarmowe	Wykłady	test pisemny
C.W23.	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku oraz żywienia dojelitowego i pozajelitowego	Wykłady	test pisemny
C.W24.	zasady leczenia dietetycznego i powikłania dietoterapii;	Wykłady	test pisemny
C.W25.	rodzaje i zastosowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego	Wykłady	test pisemny
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
C.U35.	oceniać stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia	Wykłady	test pisemny
C.U36.	stosować diety terapeutyczne w wybranych schorzeniach	Wykłady/ Samokształcenie	test pisemny/praca zaliczeniowa
C.U37.	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania	Wykłady	test pisemny
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
B.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	Ćwiczenia	samoocena

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w wykładach	15	
Samokształcenie	10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,6	0,4

BADANIE FIZYKALNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Badanie fizykalne
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL.21.2.C
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwiej: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia II semestru; • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr II
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Krzysztof Jakubowski
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Ćwiczenia Samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	podstawowe wiadomości z zakresu anatomii i fizjologii, podstaw pielęgniarstwa
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Ćwiczenia - 30 godz. + Samokształcenie - 15 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Ćwiczenia - 2 punkty ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: zapoznanie z teoretycznymi podstawami badań fizykalnych człowieka, przedstawienie odrębności prowadzenia oraz interpretacji badań u człowieka dorosłego, starszego oraz u dzieci i noworodków i niemowląt. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za przeprowadzone badanie oraz zapewnienie intymności pacjentowi w trakcie badania fizykalnego.
14.	Metody dydaktyczne	Praca w grupach ćwiczeniowych - pracownia CSM Instruktaż Pokaz
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń: Zaliczenie z oceną (ZO) - ćwiczenia w II semestrze. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest 100% frekwencja na zajęciach. Metodą oceny jest sprawdzian praktyczny z wykorzystaniem protokołu badania fizykalnego przeprowadzanego w pracowni umiejętności technicznych CSM.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: Pisemna praca zaliczeniowa na wybrany temat.</p>

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		<p>Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z zasadami, metodami, technikami oraz kolejnością prowadzenia badania fizykalnego i interpretacją uzyskanych wyników badania. 2. Badanie przedmiotowe niemowląt i dzieci oraz osób dorosłych. 3. Rola pielęgniarki w ocenie stanu psychicznego, ogólnego, skóry, oczu, uszu, jamy ustnej, gardła, szyi, klatki piersiowej, płuc, gruczołów piersiowych, układu sercowo-naczyniowego, brzucha, narządów płciowych męskich i żeńskich, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo - szkieletowego, układu nerwowego. 4. Odrębności prowadzenia badania fizykalnego u dzieci i niemowląt. 5. Dokumentacja kliniczna pacjenta. 6. Przygotowanie pacjenta do badania fizykalnego. 7. Wykonanie pomiaru masy ciała, wzrostu oraz ocena postawy. 8. Dokumentowanie i interpretacja wyników badania fizykalnego. <p>Samokształcenie Celem samokształcenia jest aktywizowanie studenta kierunku pielęgniarstwo do samodzielnego rozwiązywania problemów wynikających z ustaleniem diagnozy.</p> <p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ocena sprawności i wydolności pacjenta. 2. Kompleksowa ocena stanu fizykalnego pacjenta. 3. Analiza i ocena wyników badań laboratoryjnych i wynikających z pomiarów. 4. Oznaczanie markerów w diagnozowaniu różnych schorzeń.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie i zasady prowadzenia badania podmiotowego i jego dokumentowania; • metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego; • znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej; • sposoby przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności.
Umiejętności		<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzać badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki; • rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku; • wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta; • przeprowadzać kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarskiej • przeprowadzać badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności. 	
Kompetencje społeczne		<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych. 	

18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Dyk D. (red.): Badanie fizyczne w pielęgniarstwie: podmiotowe i przedmiotowe. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020. Dyk D.: Cudak E. K. [et al.]: Badanie fizyczne w pielęgniarstwie : podręcznik dla studiów medycznych Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015. Krajewska-Kułał E., Szczepański M.: Badanie fizyczne w praktyce pielęgniarek i położnych. Wydawnictwo Czelej 2010. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Hartleb M., Gutkowski K., Kohut M.: Badanie fizyczne jamy brzusznej. Wydawnictwo Czelej 2010.
------------	---	--

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu BADANIE FIZYKALNE w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
C.W32.	pojęcie i zasady prowadzenia badania podmiotowego i jego dokumentowania	Ćwiczenia	odpowiedź ustna/sprawdzian praktyczny
C.W33.	metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego	Ćwiczenia Samokształcenie	sprawdzian praktyczny/ praca pisemna
C.W34.	znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarstwa	Ćwiczenia	sprawdzian praktyczny
C.W35.	sposoby przeprowadzania badania fizycznego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności	Ćwiczenia	sprawdzian praktyczny
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
C.U43.	przeprowadzać badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki	Ćwiczenia	sprawdzian praktyczny symulacja
C.U44.	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku	Ćwiczenia	sprawdzian praktyczny
C.U45.	wykorzystywać techniki badania fizycznego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizycznego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta	Ćwiczenia	sprawdzian praktyczny symulacja
C.U46.	przeprowadzać kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarstwa	Ćwiczenia	sprawdzian praktyczny symulacja
C.U47.	przeprowadzać badanie fizyczne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności	Ćwiczenia	sprawdzian praktyczny
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
C.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	Ćwiczenia	samoocena obserwacja

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w ćwiczeniach	30	
Samokształcenie	15	
Przygotowanie do ćwiczeń	5	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,2	0,8

ORGANIZACJA PRACY PIELEŃNIARSKIEJ

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Organizacja pracy pielęgniarskiej
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL.20.2.W
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia II semestru I roku; • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr II
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Grażyna Rogala - Pawelczyk
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	Wiadomości z zakresu prawa i zdrowia publicznego
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady - 15 godz. + Samokształcenie - 10 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady - 1 punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	<p>Celem przedmiotu jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie studenta do organizowania stanowiska pracy i realizacji zadań zawodowych zgodnie z zasadami sprawnego działania w różnego typu organizacjach opieki zdrowotnej. 2. Wyposażenie studenta w umiejętności organizowania pracy własnej i zespołowej, kierowania, usprawniania pracy, negocjowania, diagnozowania źródeł konfliktów oraz rozwiązywania problemów organizacyjnych. 3. Kształtowanie u studenta przekonania o konieczności oceny jakości i usprawnianie opieki pielęgniarskiej zgodnie z przyjętymi standardami i aktualnymi przepisami w zakresie realizacji świadczeń zdrowotnych.
14.	Metody dydaktyczne	Wykład, prezentacja multimedialna, analiza przypadków.

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p>Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Wykłady (ZO) - (II sem.)</p> <p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest obecność i aktywność na zajęciach oraz uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczenia pisemnego.</p> <p>Na ocenę 3,0- Student wskazuje 55-64% poprawnych odpowiedzi. Na ocenę 3,5- Student wskazuje 65-74% poprawnych odpowiedzi. Na ocenę 4,0- Student wskazuje 75-84% poprawnych odpowiedzi. Na ocenę 4,5- Student wskazuje 85-94% poprawnych odpowiedzi. Na ocenę 5,0-Student wskazuje 95-100% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: Pisemna praca (projekt) zaliczeniowa na wybrany temat.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie, organizacja, kierowanie: podstawowe pojęcia. Rozwój nauki o organizacji i kierowaniu. 2. Organizacja: struktura, rodzaje, formalizacja. 3. Podstawy sprawnego działania, prakseologia. Wytyczne sprawnego działania. Zasady organizacji pracy. 4. Działanie zorganizowane w pracy pielęgniarki/pielęgniарzа. 5. Pielęgniarskie stanowiska pracy: organizowanie, obowiązki, uprawnienia, odpowiedzialność. 6. Dokumentacja, dokumentowanie na stanowisku pracy pielęgniarki/pielęgniарzа. 7. Obciążenia na pielęgniarskich stanowiskach pracy, czas pracy, praca zmianowa. 8. Kierowanie w pielęgniarstwie.: podstawowe pojęcia. 9. Funkcje kierownicze. Fazy czynności kierowniczych. Style kierowania. 10. Proces decydowania: struktura, rodzaje decyzji, ograniczenia i błędy w podejmowaniu decyzji. 11. Organizowanie i usprawnianie pracy własnej. Planowanie rozwoju zawodowego, kariera zawodowa. 12. Jakość opieki pielęgniarskiej: ocena jakości, podnoszenie jakości, standardy opieki pielęgniarskiej. 13. Konflikty w organizacji: źródła, rodzaje, wpływ na funkcjonowanie organizacji, rozwiązywanie, zarządzanie konfliktem. 14. Negocjowanie: istota, strategie, techniki, cele i grupy interesów. 15. Kontraktowanie świadczeń pielęgniarskich: podstawy prawne, zasady kontraktowania, rodzaje i zakres kontraktów, korzyści i zagrożenia. <p>W zakresie samokształcenia student realizuje następujące tematy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pielęgniarskie stanowisko pracy kierownicze i wykonawcze: obowiązek, uprawnienie, odpowiedzialność - analiza wybranych sytuacji na stanowisku pielęgniarki/pielęgniарzа. 2. Negocjowanie i rozwiązywanie konfliktów - analiza wybranych sytuacji na stanowisku pielęgniarki/pielęgniарzа. 3. Jakość opieki pielęgniarskiej - analiza wybranych sytuacji na stanowisku pielęgniarki/pielęgniарzа.
17.	<p>Zamierzone efekty uczenia się*</p>	<p>Wiedza</p> <p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie stanowiska pracy, zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności; • przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarskich; • podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i ich znaczenie dla jakości tej opieki; • etapy planowania pracy własnej i podległego personelu; • możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego; • problematykę jakości w opiece zdrowotnej.

		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy oraz współpracy w zespole; • monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy; • współuczestniczyć w opracowaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarskiej oraz monitorować jakość opieki pielęgniarskiej; • nadzorować i oceniać pracę podległego personelu; • planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.
		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Piśmiennictwo podstawowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Griffin R.W.: Podstawy zarządzania organizacjami. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2017. 2. Paszkowska M: Zarządzanie działalnością leczniczą : problematyka prawna. Wyd. Difin, Warszawa 2019. 3. Dobska M., Dobski P.: Zarządzanie jakością w podmiotach leczniczych. Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2012. <p>Piśmiennictwo uzupełniające:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fisher R. , Ury W. , Patton B.: Dochodząc do TAK. Negocjowanie bez poddawania się. PWE, Warszawa 2016. 2. Ury W.: Odchodząc od NIE. Negocjowanie od konfrontacji do kooperacji. PWE, Warszawa 2013. 3. Koźmiński A.K., Piotrowski W.: Zarządzanie. Teoria i praktyka. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2010. 4. Gilbert D. R., Stoner J. A. F., Freeman E. R.: Kierowanie. PWE, Warszawa 2011.

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu ORGANIZACJA PRACY PIELĘGNIARSKIEJ w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
C.W26.	pojęcie stanowiska pracy, zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności	Wykłady	test
C.W27.	przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarskich	Wykłady	test
C.W28.	podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i ich znaczenie dla jakości tej opieki	Wykłady	test
C.W29.	etapy planowania pracy własnej i podległego personelu	Wykłady / Samokształcenie	test /projekt
C.W30.	możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego	Wykłady	test
C.W31.	problematykę jakości w opiece zdrowotnej	Wykłady	test
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
C.U38.	podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy oraz współpracy w zespole	Wykłady/ Samokształcenie	test /projekt

C.U39.	monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy	Wykłady	test
C.U40.	współuczestniczyć w opracowaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarskiej oraz monitorować jakość opieki pielęgniarskiej	Wykłady/ Samokształcenie	test/projekt
C.U41.	nadzorować i oceniać pracę podległego personelu	Wykłady	test
C.U42.	planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy	Wykłady/ Samokształcenie	test/projekt
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
C.KS5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	Wykłady	samoocena

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w wykładach	15	
Samokształcenie	10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,6	0,4

SYLABUSY

II ROK STUDIÓW

dotyczące studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2022/2023

Opracowane na podstawie Standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania **zawodu pielęgniarki**

Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

z dnia 26 lipca 2019 r. Dz.U, poz. 1573)

PRZEDMIOTY REALIZOWANE NA II ROKU STUDIÓW

1. Język angielski
2. Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne
3. Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne
4. Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne
5. Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne
6. Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo – ginekologiczne
7. Pielęgniarstwo opieki długoterminowej
8. Badania naukowe w pielęgniarstwie
9. System informacji w ochronie zdrowia

JĘZYK ANGIELSKI

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Język angielski
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Studium Języków Obcych
3.	Kod przedmiotu	PL.J. 14.2. C PL.J. 14.3. C PL.J. 14.4. C PL.J. 14.5. C
4.	Język przedmiotu	Język angielski Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki społeczne i humanistyczne: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia II, III, IV, V semestru, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok I, II, III Semestr II, III, IV, V
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	mgr Michał Żuk mgr Marcin Wrona
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Ćwiczenia
10.	Wymagania wstępne	Znajomość języka angielskiego na poziomie A2/B1 wg. ESOKJ
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Ćwiczenia - (II sem.) - 30 godz. Ćwiczenia - (III sem.) - 30 godz. Ćwiczenia - (IV sem.) - 30 godz. Ćwiczenia - (Vsem.) - 30 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Ćwiczenia - (II sem.) - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - (III sem.) - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - (IV sem.) - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - (V sem.) - 2 punkty ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • przyswojenie języka specjalistycznego z zakresu specjalności studiów dla porozumiewania się z obcokrajowcami na tematy zawodowe oraz samodzielnego czytania tekstów specjalistycznych; • rozwinięcie umiejętności językowych czytania, słuchania, mówienia i pisania w zakresie języka specjalistycznego; <ul style="list-style-type: none"> • osiągnięcie poziomu znajomości języka ogólnego B2 wg ESOKJ, umożliwiającego swobodną komunikację w języku angielskim w codziennych kontaktach z obcokrajowcami.

14.	Metody dydaktyczne	<p>Lektorat języka angielskiego realizowany jest w formie ćwiczeń praktycznych, podczas których studenci rozwijają głównie umiejętności komunikacyjne oraz znajomość słownictwa specjalistycznego.</p> <p>Oprócz pracy z tekstem stosowane są metody aktywizujące: dyskusja, symulacja, metoda przypadku, kwestionariusz, metoda sytuacyjna, projekt. Studenci pracują indywidualnie, w parach i w grupach, w zależności od rodzaju zadań.</p> <p>Oprócz uczestniczenia w zajęciach studenci mogą korzystać z cotygodniowych konsultacji. W razie potrzeby organizowane są konsultacje dodatkowe.</p>
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń: Zaliczenie z oceną (ZO)- ćwiczenia w II, III, IV semestrze Egzamin (E) - ćwiczenia w V semestrze.</p> <p>Zaliczenie semestru: Warunkiem zaliczenia semestru jest systematyczne i aktywne uczestnictwo w zajęciach, które jest oceniane w sposób ciągły oraz uzyskanie pozytywnych ocen z pisemnych prac kontrolnych.</p> <p>Zaliczenie przedmiotu: Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu po czterech semestrach lektoratu. Egzamin ma formę testu pisemnego obejmującego treści merytoryczne przewidziane w niniejszym sylabusie.</p>
16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<p>Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pielęgniarstwo w Wielkiej Brytanii i w Polsce: historia i teraźniejszość. 2. Człowiek: charakterystyka zewnętrzna i wewnętrzna, części ciała, organy wewnętrzne. 3. Zdrowie i samopoczucie. 4. Najczęstsze problemy zdrowotne. 5. Personel medyczny i zadania poszczególnych członków personelu. 6. W szpitalu: nazwy oddziałów, ich specyfika; wyposażenie, sprzęt. 7. Procedura przyjęcia pacjenta do szpitala: wypełnianie dokumentów, wywiad z pacjentem. 8. Postępowanie w nagłych przypadkach, pierwsza pomoc. 9. Objawy różnych chorób i problemów zdrowotnych. 10. Opieka nad pacjentami w podeszłym wieku. 11. Zdrowie i odżywianie. 12. Układ krwionośny. 13. Opieka nad umierającymi. 14. Zasady higieny. 15. Opieka nad pacjentami z chorobami umysłowymi. 16. Monitorowanie pacjenta. 17. Środki farmakologiczne. 18. Alternatywne metody terapii. <p>Materiał gramatyczny:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Czasy teraźniejsze i przeszłe: Present Simple, Present Continuous, Past Simple, Past Continuous, / Formy wyrażania przyszłości / Czasowniki modalne/. 2. Zdania rozkazujące, wykrzyknikowe, warunkowe / Zdania w stronie biernej/ Pytania pośrednie/ Pytania typu <i>question tags</i>. 3. Konstrukcje gerundialne i bezokolicznikowe/ Wyrażenia oznaczające ilość/ Przymiotnik – stopniowanie/ Przysłówek – stopniowanie/ Przyimek/ Zaimek/ Liczebnik.

		Umiejętności	W zakresie umiejętności absolwent potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • analizować piśmiennictwo medyczne w języku angielskim; • porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Kompetencje społeczne	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do: <ul style="list-style-type: none"> • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: <ol style="list-style-type: none"> 1. Austin D., Crosfield T.: English for Nurses : Podręcznik dla studentów i pielęgniarek. Wyd. PZWL, 2007. Literatura uzupełniająca: <ol style="list-style-type: none"> 1. English Grammar in Use, Raymond Murphy, Cambridge University Press. 2. Polecone strony internetowe. 3. Test Your Professional English Medical , Longman / Pearson Education).

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu JĘZYK ANGIELSKI w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
B.U16.	analizować piśmiennictwo medyczne w języku angielskim	Ćwiczenia	aktywne uczestnictwo w zajęciach pisemne prace kontrolne test pisemny
B.U17.	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	Ćwiczenia	aktywne uczestnictwo w zajęciach pisemne prace kontrolne test pisemny
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
B.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	Ćwiczenia	samoocena

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w ćwiczeniach	30	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,0	0

PSYCHIATRIA I PIELEŃNIARSTWO PSYCHIATRYCZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL.30.3.W PL.30.3.ZP PL.30.3.PZ
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z zakresu opieki specjalistycznej: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia III semestru, • obowiązkowy do zaliczenia całego roku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok II Semestr III
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	mgr Nina Bober mgr Marzena Szuwalska
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe
10.	Wymagania wstępne	Opanowanie wiedzy z zakresu psychologii, etyki zawodu pielęgniarki, podstaw pielęgniarstwa
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady - 30 godz. (III sem.) Zajęcia praktyczne - 80 godz. (III sem.) Praktyka zawodowa - 80 godz. (III sem.)
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady - 1punkt ECTS Zajęcia praktyczne -3 punkty ECTS Praktyka zawodowa - 3 punkty ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie studenta do realizacji opieki pielęgniarstwiej nad pacjentem w wybranych zaburzeniach zdrowia psychicznego, • kształtowanie umiejętności rozpoznawania i rozwiązywania problemów pacjentów hospitalizowanych w oddziale psychiatrycznym i środowiskowych formach opieki.

14.	Metody dydaktyczne	<p>Wykład informacyjny z prezentacją multimedialną Dyskusja dydaktyczna Próba pracy Studium przypadków Instruktaż Interpretacja tekstów źródłowych</p>
15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładu: Egzamin (E) - wykłady w III semestrze Uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu. Egzamin przeprowadzany w formie pisemnej z użyciem testu jednokrotnego wyboru weryfikującego wiedzę studentów (uzyskanie co najmniej 60% punktów z egzaminu).</p> <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych: Zaliczenie z oceną (ZO) - zajęcia praktyczne w III semestrze</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentacja procesu pielęgnowania – proces pielęgnowania wybranego pacjenta przebywającego w oddziale. • Sprawdzian praktyczny - zaliczenie umiejętności zawartych w <i>Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza</i>. • Obecność na 100% zajęć, punktualność, kultura osobista, aktywność w realizacji czynności pielęgniarskich. • Samoocena studenta dotycząca opanowanej wiedzy i umiejętności. <p>Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych: Zaliczenie z oceną (ZO) - praktyki zawodowe w III semestrze</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zaliczenie umiejętności zawartych w <i>Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza</i>. • Obecność na 100% zajęć, punktualność, kultura osobista, aktywność w realizacji czynności pielęgniarskich. • Samoocena studenta dotycząca opanowanej wiedzy i umiejętności.
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematyka wykładów:</p> <p>Psychiatria:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja opieki psychiatrycznej w świetle obowiązujących przepisów prawnych. 2. Ustawa o zdrowiu psychicznym. 3. Rodzaje, etiologia, patogeneza i obraz kliniczny wybranych zaburzeń psychicznych. 4. Nowoczesne metody diagnostyki i terapii w psychiatrii. <p>Pielęgniarstwo psychiatryczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pielęgnowanie chorego z depresją i tendencjami samobójczymi, w zespole maniakalnym, schizofrenią, z zaburzeniami spowodowanymi substancjami psychoaktywnymi. 2. Udział pielęgniarki w profilaktyce, diagnozowaniu i kompleksowej terapii chorób psychicznych z uwzględnieniem farmakoterapii, psychoterapii i terapii zajęciowej. 3. Postępowanie pielęgniarki w zaburzeniach psychicznych wieku podeszłego – zmiany osobowości i zachowania. 4. Rola pielęgniarki w opiece nad dzieckiem chorym psychicznie, z zaburzonym zachowaniem, z trudnościami szkolnymi, autoagresywnym, agresywnym, autystycznym. 5. Przymus bezpośredni, rodzaje, wskazania do zastosowania, obowiązująca dokumentacja stanu pacjenta 6. Psychoterapia indywidualna i grupowa. Stosowanie psychoterapii u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi.

		<p>Tematy zajęć praktycznych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie ze specyfiką pracy pielęgniarki w oddziale psychiatrycznym. 2. Komunikowanie się z pacjentami z zaburzeniami psychicznymi oraz prowadzenie rozmowy terapeutycznej z chorym. 3. Gromadzenie informacji o pacjencie – udział pielęgniarki w diagnozie psychiatrycznej, badaniach konsultacyjnych, obserwacja w sali chorych, udział w wizycie lekarskiej, społeczności terapeutycznej. 4. Współpraca w zespole terapeutycznym. 5. Udział pielęgniarki w różnych formach terapii chorób psychicznych: farmakoterapia (ze szczególnym uwzględnieniem zasad podawania leków i skutków ubocznych stosowanych leków), psychoterapia, terapia zajęciowa. 6. Specyfika procesu pielęgnowania i dokumentowanie procesu pielęgnowania w psychiatrii. 7. Opracowanie procesu pielęgnowania: sformułowanie diagnozy pielęgniarskiej, ustalenie celów i planu opieki, realizacja interwencji pielęgniarskich i ewaluacja opieki pielęgniarskiej. 8. Udział pielęgniarki w edukacji chorych i ich rodzin. 9. Etyka w pracy pielęgniarki psychiatrycznej. <p>Tematy praktyk zawodowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nawiązanie kontaktu werbalnego i pozawerbalnego z psychicznie chorym, jego rodziną oraz z zespołem terapeutycznym. 2. Ocena stanu psychicznego, fizycznego i sytuacji społecznej chorego psychicznie na podstawie informacji zebranych drogą: wywiadu, obserwacji i analizy dokumentacji pacjenta. 3. Planowanie pielęgnowania chorych z różnymi zaburzeniami psychicznymi w warunkach szpitalnych i w środowiskowych formach opieki. 4. Metody psychoterapii i rehabilitacji w psychiatrii. 5. Poradnictwo z zakresie samoopieki pacjentów dotyczące zaburzeń psychicznych i uzależnień. 	
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej; • zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym); • etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych; • zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego; • możliwości stosowania psychoterapii u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi;

18.		<p>Umiejętności</p>	<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa; • prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień; • dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych; • rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego; • prowadzić rozmowę terapeutyczną; • przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;
		<p>Kompetencje społeczne</p>	<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; • przestrzegania praw pacjenta.
19.	<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu</p>		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bilikiewicz A., Psychiatria, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011. 2. Górna K., Jaracz K., Rybakowski J.: Pielęgniarstwo psychiatryczne, PZWL, Warszawa 2012. 3. Casher M. I., Bess J. D., Pacjent na oddziale psychiatrycznym, Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2013. 4. Wilczek – Różyczka E.,(red.) Podstawy pielęgniarstwa psychiatrycznego, Wyd. Czelej, Lublin 2007. 5. Jarema M., Jolanta Rabe-Jabłońska J., Czernikiewicz A. [et al.]: Psychiatria : podręcznik dla studentów medycyny. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Krupka-Matuszczyk I., Matuszczyk M. (red): Psychiatria - Podręcznik dla studentów pielęgniarstwa, wydawnictwo ŚUM, 2007. 2. Wilczek – Różyczka E., Komunikowanie się z chorym psychicznie, Wyd. Czelej, Lublin 2007.

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu
PSYCHIATRIA I PIELEGNIASTWO PSYCHIATRYCZNE w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	Wykłady	test pisemny
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);	Wykłady	test pisemny
D.W19.	etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych;	Wykłady	test pisemny
D.W20.	zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego;	Wykłady	test pisemny
D.W21.	możliwości stosowania psychoterapii u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi;	Wykłady	test pisemny
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	proces pielęgnowania sprawozdanie z dyżuru/raport/ sprawdzian praktyczny samoocena studenta
D.U2.	przewodzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	proces pielęgnowania sprawozdanie z dyżuru/raport/ sprawdzian praktyczny samoocena studenta
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	proces pielęgnowania sprawozdanie z dyżuru/raport/ sprawdzian praktyczny samoocena studenta
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk
D.U20.	przewodzić rozmowę terapeutyczną;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	proces pielęgnowania sprawozdanie z dyżuru/raport/ obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk samoocena studenta

W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:

D.KS1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	samoocena studenta obserwacja przez opiekuna, nauczyciela prowadzącego
D.KS2.	przestrzegania praw pacjenta	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez opiekuna, nauczyciela prowadzącego

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w zajęciach wykładach	30	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,0	0

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w zajęciach praktycznych	80	
Przygotowanie do zajęć	10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	90	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	2,7	0,3

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w praktykach zawodowych	80	
Przygotowanie do zajęć	10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	90	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	2,7	0,3

CHOROBY WEWNĘTRZNE I PIELĘGNIARSTWO INTERNISTYCZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL.26.3.W PL.26.3.S PL.26.3.ZP PL.26.4.W PL.26.4.ZP PL.26.4.PZ
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia III i IV semestru, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok II Semestr III, IV
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Ewa Poźniak mgr Janina Hap mgr Dorota Gembalik
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Seminarium Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	podstawowe wiadomości z zakresu anatomii, fizjologii, podstaw pielęgniarstwa
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady – 30 godz.(III sem.) + Samokształcenie - 30 godz. Seminarium - 15 godz. (III sem.) + Samokształcenie - 15 godz. Zajęcia praktyczne - 60 godz. (III sem.) - w tym 20% w CSM Wykłady – 30 godz.(IV sem.) Zajęcia praktyczne - 60 godz.(IV sem.) – w tym 20% w CSM Praktyki zawodowe – 160 godz. (IV sem.)
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady - 3 punkty ECTS Zajęcia praktyczne - 4 punkty ECTS Praktyka zawodowa - 6 punktów ECTS

13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	<p>Celem przedmiotu/modułu jest: zapoznanie studentów z przyczynami, obrazem klinicznym, diagnostyka, leczeniem i pielęgnowaniem chorych leczonych zachowawczo z uwzględnieniem elementów edukacji zdrowotnej. Kształtowanie umiejętności diagnozowania, planowania, realizacji oraz oceny podjętych działań zgodnie z aktualnymi procedurami medycznymi w chorobach leczonych zachowawczo.</p>
14.	Metody dydaktyczne	<p>Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych Zajęcia praktyczne: praca zespołowa, studium przypadku, instruktaż, pokaz. Praktyki zawodowe: praca zespołowa, studium przypadku, pokaz, instruktaż.</p>
15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów kształcenia</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie (Z)- wykłady w III semestrze. Egzamin (E)- wykłady w IV semestrze. Kryteria oceniania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Egzamin pisemny – obejmujący 40 pytań oraz 2 pytania opisowe dotyczące problemów pielęgnacyjnych w opiece nad pacjentem internistycznym. • Aktywność w czasie kolokwium zaliczeniowego (po realizacji zagadnień dotyczących opieki nad pacjentem w wybranych chorobach poszczególnych układów <p style="margin-left: 40px;">Końcową ocenę stanowi: 80% - ocena z egzaminu pisemnego 20% - aktywność w czasie kolokwium</p> <p>Forma i warunki zaliczenia seminarium:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obecność i aktywność na zajęciach. • Dokumentacja procesu pielęgnowania pacjenta w wybranych jednostkach chorobowych układów: krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowego. • Pisemny raport pielęgniarski z dyżuru (podczas całego okresu hospitalizacji pacjenta). <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych: Zaliczenie (Z)- zajęcia praktyczne w III semestrze. Zaliczenie (ZO)- zajęcia praktyczne w IV semestrze. Kryteria oceniania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentacja procesu pielęgnowania – 2 procesy pielęgnowania wybranych pacjentów hospitalizowanych w oddziale wewnętrznym. • Pisemne sprawozdanie z dyżuru – 2 sprawozdania. • Sprawdzian praktyczny - zaliczenie umiejętności zawartych w <i>Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza</i>. • Obecność na 100% zajęć, punktualność, kultura osobista, aktywność w realizacji czynności pielęgniarskich. • Samoocena studenta dotycząca opanowanej wiedzy i umiejętności.

Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

Zaliczenie samokształcenia obejmuje przygotowanie i przedstawienie prezentacji, pisemnej pracy na jeden z wybranych tematów.

- Prezentację przygotowuje grupa 5-7 studentów.
- Temat może być zaproponowany przez studenta.
- Liczba slajdów ok. 30
- Czas prezentacji 25 min.
- Ocena prezentacji obejmuje: uzasadnienie wyboru tematu, zawartość merytoryczną, formę graficzną, podsumowanie).

Kryteria oceny:

- Poprawność merytoryczna treści;
 - Stopień wyczerpania tematu(obszerność treści oraz ich szczegółowość);
 - Twórcze planowanie rozwiązań;
 - Logiczna i uporządkowana treść;
- Oceniając treść opracowania nauczyciel dla każdego z kryteriów przydzieli od 0-5 pkt. (max. 20 pkt); do zaliczenia wymagana jest suma 12 pkt(60%).
-

Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

Zaliczenie (ZO)- praktyki zawodowe w IV semestrze.

Kryteria oceniania:

- Wypracowanie 160 godzin praktyk zawodowych przydzielonych do realizacji.
- Terminowe zaliczenie umiejętności zawartych w *Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarstwa/pielęgniarki*.
- Obecność na 100% zajęć, punktualność, kultura osobista, aktywność w realizacji czynności pielęgniarstwa.
- Samoocena studenta dotycząca opanowanej wiedzy i umiejętności.

Tematy wykładów:

1. Opieka nad pacjentem z chorobami narządów wewnętrznych. Okresy pobytu chorego w szpitalu.
2. Zadania pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i pielęgnowania chorych w oddziale wewnętrznym. Metody pozyskiwania informacji niezbędnych do ustalenia diagnozy pielęgniarskiej.
3. Udział pielęgniarki w diagnostyce, leczeniu i profilaktyce chorób układu krążenia.
4. Etiopatogeneza, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach układu krążenia.
5. Prewencja nadciśnienia tętniczego – zadania pielęgniarki
6. Pielęgnowanie chorego z chorobą niedokrwienną serca.
7. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z nadciśnieniem tętniczym.
8. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z niewydolnością serca.
9. Pielęgnowanie chorego z zapaleniem mięśnia sercowego.
10. Udział pielęgniarki w diagnostyce, leczeniu i profilaktyce chorób układu oddechowego.
11. Pielęgnowanie chorego z ostrą zapalną chorobą układu oddechowego (zapalenie oskrzeli, zapaleniem tchawicy, zapalenie zatok, zapalenie płuc).
12. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc i astmą oskrzelową.
13. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym gruźlicą płuc.
14. Etiopatogeneza objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach przewodu pokarmowego (choroba wrzodowa, choroba Leśniowskiego Crohna, wrzodziejące zapalenie jelita grubego).
15. Udział pielęgniarki w diagnostyce, leczeniu i profilaktyce chorób przewodu pokarmowego.
16. Opieka nad pacjentem z chorobą wrzodową
17. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z nieswoistą zapalną chorobą jelit.
18. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z przewlekłym zapaleniem trzustki.
19. Opieka pielęgniarska nad chorym z marskością wątroby.
20. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z cukrzycą.
21. Etiopatogeneza objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach układu moczowego
22. Pielęgnowanie pacjenta z chorobą zapalną nerek i dróg moczowych.
23. Zasady postępowania terapeutycznego wobec chorego z niewydolnością nerek.
24. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym dializowanym.
25. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z nadczynnością tarczycy.
26. Opieka pielęgniarska nad chorym z ostrą i przewlekłą niewydolnością nerek.
27. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z niedokrwistością.
28. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z białaczką.
29. Rola pielęgniarki w opiece nad chorym z reumatoidalnym zapaleniem stawów.
30. Zadania pielęgniarki w farmakoterapii wybranych chorób internistycznych z uwzględnieniem dróg podania, działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami.
31. Charakterystyka wybranych standardów i procedur pielęgniarskie stosowanych w opiece nad pacjentem dorosłym.

		<p>Tematy seminarium:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Specyfika pracy pielęgniarki w oddziale chorób wewnętrznych. 2. Metody pozyskiwania informacji o chorym na potrzeby procesu pielęgnowania. 3. Proces pielęgnowania jako zindywidualizowana metoda opieki pielęgniarskiej. 4. Rola pielęgniarki w bieżącej ocenie stanu zdrowia pacjenta (raport pielęgniarski) <p>Tematy zajęć praktycznych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Udział pielęgniarki internistycznej w badaniu podstawowym i przedmiotowym. 2. Proces pielęgnowania pacjentów oddziału internistycznego, dokumentacja procesu. 3. Zadania pielęgniarki w diagnostyce i leczeniu chorób układu sercowo – naczyniowego. 4. Diagnostyka i leczenie wybranych chorób układu oddechowego – rola pielęgniarki. 5. Pielęgnowanie chorego z zapaleniem płuc i oskrzeli 6. Przygotowanie do samoopieki chorego z POCHP i astmą oskrzelową 7. Udział pielęgniarki w przygotowaniu do badań diagnostycznych wykonywanych w chorobach przewodu pokarmowego. 8. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami trzustki. 9. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych pacjenta z rozpoznaną marskością wątroby. 10. Pielęgnowanie chorego z cukrzycą. 11. Edukacja chorego z cukrzycą w zakresie samokontroli i samopielęgnacji. 12. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z niedoczynnością i nadczynnością tarczycy. 13. Zadania pielęgniarki w diagnostyce i leczeniu chorób układu moczowego. 14. Planowanie opieki nad pacjentem z chorobą zapalną nerek i dróg moczowych. 15. Problemy pielęgnacyjne chorych z ostrą i przewlekłą niewydolnością nerek. 16. Edukacyjna, terapeutyczna i profilaktyczno-rehabilitacyjna rola pielęgniarki opiece nad pacjentem dializowanym(leczonym nerko zastępczo). 17. Zasady postępowania pielęgniarskiego wobec chorych z niedokrwistością. 18. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z reumatoidalnym zapaleniem stawów. 19. Udział pielęgniarki w rehabilitacji pacjentów ze zmianami w układzie kostno - stawowym 20. Udział w przygotowaniu chorych do zachowań prozdrowotnych. 21. Oceny stanu chorego, formułowania zadań dostosowanych do potrzeb chorego, wdrażanie i ocena skuteczności podjętych działań.
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	

Tematy praktyk zawodowych:

1. Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych wykonywanych w oddziale wewnętrznym z uwzględnieniem powikłań.
2. Zastosowanie standardów i procedur w rozwiązywaniu problemów pielęgnacyjnych u chorych hospitalizowanych w oddziale wewnętrznym.
3. Udział pielęgniarki w farmakoterapii chorych leczonych w oddziale wewnętrznym z uwzględnieniem powikłań.
4. Rola edukacyjna pielęgniarki wobec chorych z chorobami internistycznymi.
5. Proces pielęgnowania w wybranych jednostkach chorobowych.
6. Powikłania leczenia dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego – udział pielęgniarki w rozpoznawaniu i leczeniu;
7. Poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów leczonych internistycznie;
8. Monitorowanie stanu pacjenta w oddziale wewnętrznym z wykorzystaniem dostępnej aparatury.
9. Współpraca pielęgniarki z zespołem terapeutycznym
10. Udział pielęgniarki w elektroterapii.

Samokształcenie:

Celem samokształcenia jest: aktywizowanie studentów do zdobywania wiedzy i poszukiwania nowych rozwiązań problemów internistycznych chorego, doskonalenie umiejętności aktywnego poszukiwania źródeł informacji, ich analizy, syntezy i wykorzystania w twórczy sposób, motywowanie do kreatywnej postawy we działaniach własnych.

Samokształcenie: Celem samokształcenia jest: aktywizowanie studentów do zdobywania wiedzy i poszukiwania nowych rozwiązań problemów internistycznych chorego, doskonalenie umiejętności aktywnego poszukiwania źródeł informacji, ich analizy, syntezy i wykorzystania w twórczy sposób, motywowanie do kreatywnej postawy we działaniach własnych.

Tematy samokształcenia:

1. Zadania pielęgniarki w elektroterapii i mechanicznym wspomaganiu pracy serca.
2. Zadania pielęgniarki w leczeniu środkami antykrzepliwymi.
3. Rola pielęgniarki w zapobieganiu i leczeniu przewlekłych powikłań w przebiegu cukrzycy
4. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z sarkoidozą
5. Problemy zdrowotne u pacjentów z twardziną układową
6. Problemy zdrowotne u pacjentów z toczeniem rumieniowatym
7. Problemy funkcjonalne pacjentów dializowanych
8. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z kardiomiopatią rozstrzniową
9. Kardiologiczny zespół X
10. Zadania pielęgniarki w profilaktyce i leczeniu odleżyn u chorych internistycznie

17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku; - etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach; - zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej; - rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania; - zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach; - właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania; - standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia; - reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację; - zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej; - prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień; - prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób; - rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych; - doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii; - wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu; - modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótkodziałającej; - przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych; - dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych; - prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe; - rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego; - prowadzić rozmowę terapeutyczną; - przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta; - asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych; - przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza

		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; przestrzegania praw pacjenta.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Daniluk J., Jurkowska G.: Zarys chorób wewnętrznych dla studentów pielęgniarstwa. Wyd. Czelej, Lublin 2005. Jurkowska G., Łagoda K.: Pielęgniarstwo internistyczne. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2021. Pączek L., Mucha K., Foroncewicz B.: Choroby wewnętrzne – podręcznik dla studentów pielęgniarstwa i położnictwa. Wyd. I, Wyd. PZWL, Warszawa 2014. Talarska D., Zuzulinska – Ziółkiewicz D.: Pielęgniarstwo internistyczne, PZWL, Warszawa 2018. Wirusz – Wysocka B., Zozulińska – Ziółkiewicz D., Pisarczyk- Wiza D., Naskret D.: Choroby wewnętrzne. Podręcznik dla studenta pielęgniarstwa, położnictwa i fizjoterapii. UM im Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. Poznań 2008. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Herold G.: Medycyna wewnętrzna – repetytorium dla studentów medycyny i lekarzy. Wyd. IV, Wyd. PZWL, Warszawa 2005. Szewczyk A: Pielęgniarstwo diabetologiczne. PZWL, Warszawa 2019. Kaszuba D., Nowicka A., Arendarczyk M.[et al.]: Pielęgniarstwo kardiologiczne: podręcznik dla studiów medycznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015. Szczeklik A., Gajewski P. (red.): Interna Szczeklika. Podręcznik chorób wewnętrznych. Wyd. Medycyna Praktyczna, Kraków 2018.

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu
CHOROBY WEWNĘTRZNE I PIELEGNIARSTWO INTERNISTYCZNE w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLWE EFEKTY KSZTAŁCENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	Wykłady	test pisemny
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach;	Wykłady	test pisemny kolokwium
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece	Wykłady	test pisemny
D.W4.	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;	Wykłady	test pisemny
D.W5.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i	Wykłady	test pisemny

D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	Wykłady	test pisemny
D.W7.	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	Wykłady	test pisemny
D.W8.	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	Wykłady	test pisemny
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);	Wykłady	test pisemny
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	Seminarium Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	sprawozdanie metodą procesu pielęgnowania sprawozdanie z dyżuru (raport) obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk
D.U2.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk
D.U3.	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	ćwiczenia praktyczne obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk
D.U8.	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania
D.U9.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk
D.U10.	wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk realizacja zleconego zadania
D.U11.	modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótkodziałającej;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	sprawozdanie metodą procesu pielęgnowania sprawozdanie z dyżuru (raport)
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	ćwiczenia praktyczne obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Seminarium	ćwiczenia praktyczne obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk sprawdzian praktyczny samocena studenta
D.U20.	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk realizacja zleconego zadania samocena studenta
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk realizacja zleconego zadania samocena studenta

D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk realizacja zleconego zadania samoocena studenta
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk realizacja zleconego zadania samoocena studenta
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
D.KS1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Samokształcenie	obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk praca pisemna samokształceniowa
D.KS2.	przestrzegania praw pacjenta	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w wykładach	60	
Samokształcenie	30	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	90	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	2,0	1,0

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w zajęciach praktycznych	120	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	120	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	4,0	0

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w praktykach zawodowych	160	
Samodzielna praca studenta	20	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	180	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	5,3	0,7

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w seminarium	15	
Samokształcenie	15	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,5	0,5

PEDIATRIA I PIELĘGNIARSTWO PEDIATRYCZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL.27.3.W PL.27.3.S PL.27.3.ZP PL.27.4.W PL.27.4.ZP PL.27.4.PZ
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia III i IV semestru, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok II Semestr III, IV
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	prof. zw. dr hab. Elżbieta Pac-Kozuchowska dr Aneta Mielnik mgr Edyta Krowicka mgr Anna Tymkiewicz
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nią osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Seminarium Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu anatomii, fizjologii, podstaw pielęgniarstwa
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady - 30 godz.(III sem.) + Samokształcenie - 25 godz. Seminarium–15 godz. (III sem.) + Samokształcenie - 15 godz Zajęcia praktyczne - 80 godz.(III sem.) – w tym 20% w CSM Wykłady - 30 godz.(IV sem.) + Samokształcenie - 25 godz. Zajęcia praktyczne - 80 godz.(IV sem.) – w tym 20% w CSM Praktyki zawodowe - 160 godz. (IV sem.)
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady - 4 punkty ECTS Zajęcia praktyczne - 6 punkty ECTS Praktyki zawodowe - 6 punktów ECTS Seminarium – 1 punkt ECTS

13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	<p>Celami przedmiotu/modułu są:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z aktualną wiedzą z zakresu pediatrii i pielęgniarstwa pediatrycznego dotyczącą postępowania profilaktycznego, diagnostycznego, leczniczego, opiekuńczo - pielęgnacyjnego i edukacyjnego w odniesieniu do dziecka w różnym wieku z uwzględnieniem stanów zagrożenia życia; • wyposażenie w umiejętności profesjonalnego rozwiązywania problemów zdrowotnych i pielęgnacyjnych w odniesieniu do dzieci, młodzieży i ich rodzin oraz podejmowania działań prewencyjnych zgodnie z aktualną wiedzą; • kształtowanie postaw wrażliwości i gotowości w zakresie świadczenia opieki zdrowotnej wobec pacjenta pediatrycznego.
14.	Metody dydaktyczne	<p>Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych. Samokształcenie: praca grupowa lub indywidualna na określony temat. Seminarium: dyskusja oparta na studium przypadku, rozwiązywanie problemów-praca w grupach Zajęcia praktyczne: praca zespołowa, studium przypadku, instruktaż, pokaz. Praktyki zawodowe: praca zespołowa, studium przypadku, pokaz, instruktaż.</p>

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie (Z) – wykłady w III semestrze</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywne uczestnictwo w zajęciach. <p>Egzamin (E) - wykłady w IV semestrze. Pozytywną cenę końcową z wykładów stanowi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywne uczestnictwo w zajęciach; • zaliczenie efektów uczenia się w formie pisemnej - testu jednokrotnego wyboru i/lub testu luk i uzupełnień oraz pytań opisowych w zakresie zdefiniowanych efektów uczenia się zgodnie z przyjętym przedmiotowym kryterium oceniania. <p>Forma i warunki zaliczenia seminarium:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 100% frekwencja na zajęciach, • ocenianie bieżące z przygotowania się do zajęć, • aktywność na zajęciach, • wykonanie zleconego zadania na podstawie studium przypadku. <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych: Zajęcia praktyczne- (Z) zaliczenie w III semestrze. Zajęcia praktyczne- (ZO) zaliczenie z oceną w IV semestrze.</p> <p>Warunki zaliczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 100% frekwencja na zajęciach (obecność na zajęciach potwierdzona listą obecności), • ocenianie bieżące z przygotowania się do zajęć, • aktywność na zajęciach, • prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej metodą procesu pielęgnowania (stawianie diagnoz pielęgniarskich, planowanie i realizowanie procesu pielęgnowania na podstawie przypadków klinicznych w oddziale dziecięcym oraz ocenianie efektów podejmowanych działań), • przygotowanie raportu pielęgniarskiego, • wykonywanie zadań zawodowych zgodnie z obowiązującymi procedurami w oddziale dziecięcym, • przestrzeganie regulaminu zajęć praktycznych, • zaliczenie poszczególnych umiejętności w wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/ pielęgniarza, • samoocena studenta dotycząca realizacji zajęć, • zaliczenie 10% zajęć w warunkach symulowanych w Centrum Symulacji Medycznej. <p>Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:</p> <p>Praktyka zawodowa - (ZO) zaliczenie z oceną. Warunki zaliczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 100% frekwencja na zajęciach, • prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej (proces pielęgnowania i raport pielęgniarski w formie pisemnej), • przestrzeganie regulaminu praktyk zawodowych, • zaliczenie poszczególnych umiejętności w wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/ pielęgniarza; • samoocena studenta dotycząca realizacji zajęć. <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: Zaliczenie na podstawie wykonania pracy w grupach lub indywidualnej na zadany temat.</p>
		<p style="text-align: center;">133</p>

16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów:</p> <p>Pediatria:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Metody diagnostyki klinicznej w pediatrii. 2. Choroby okresu noworodkowego. Stany zagrażające życiu noworodka i wcześniaka. 3. Podstawy kliniczne najczęściej występujących chorób wieku rozwojowego. <p>Pielęgniarstwo pediatryczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zasady organizacji specjalistycznej opieki pediatrycznej w Polsce. 2. Prawa dziecka w szpitalu. 3. Czynniki endogenne i egzogenne wpływające na zdrowie dziecka. 4. Udział pielęgniarki w działaniach profilaktycznych populacji wieku rozwojowego. 5. Rozwój bio-psycho-społeczny dziecka w pierwszym roku życia. 6. Charakterystyka noworodka - specyfika opieki pielęgniarskiej. 7. Metody pielęgniarskiej oceny stanu zdrowia dziecka. 8. Czynniki wpływające na zachorowalność i śmiertelność u dzieci. 9. Choroba i hospitalizacja jako sytuacje trudne dla dziecka i jego rodziny. 10. Opieka pielęgniarska nad dzieckiem z zaburzeniami równowagi wodno – elektrolitowej (odwodnienie, biegunka, oparzenia). 11. Zakres i charakter opieki pielęgniarskiej oraz podejmowanych interwencji wobec dziecka z wybraną chorobą układu moczowego (zakażenia, zespół nerczycowy, ostre kłębuszkowe zapalenie nerek). 12. Zakres i charakter opieki pielęgniarskiej oraz podejmowanych interwencji wobec dziecka z wybraną chorobą układu oddechowego (dysplazja, zespół nagłego zgonu niemowląt, zakażenia dróg oddechowych, ostre zapalenie ucha środkowego, aspiracja ciała obcego, zapalenie płuc, astma, mukowiscydoza). 13. Opieka pielęgniarska nad dzieckiem z atopowym zapaleniem skóry. 14. Opieka nad dzieckiem z chorobą układu krążenia (wady wrodzone i niewydolność serca, gorączka reumatyczna). 15. Zakres i charakter opieki pielęgniarskiej oraz podejmowanych interwencji wobec dziecka z chorobą hemolityczną (niedokrwistość, hemofilia). 16. Zakres i charakter opieki pielęgniarskiej oraz podejmowanych interwencji w opiece nad dzieckiem z chorobą narządu ruchu oraz dysfunkcją nerwowo – mięśniową (wrodzona łamliwość kości, dysplazja stawu biodrowego, złamania kości, skrzywienia kręgosłupa, mózgowo porażenie dziecięce). 17. Opieka pielęgniarska nad dzieckiem w wybranych chorobach neurologicznych (podwyższone ciśnienie śródczaszkowe, drgawki, wady cewy nerwowej, wodogłowie). 18. Zakres i charakter opieki pielęgniarskiej oraz podejmowanych interwencji wobec dziecka w wybranych diagnozach pielęgniarskich wynikających z zaburzeń w funkcjonowaniu układu pokarmowego (rozszczep wargi i podniebienia, celiakia, mukowiscydoza - postać brzuszna, choroba pasożytnicza przewodu pokarmowego). 19. Zakres i charakter opieki pielęgniarskiej oraz podejmowanych interwencji wobec dziecka w wybranych chorobach metabolicznych (cukrzyca, fenylketonuria, galaktozemia). 20. Specyfika opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem z chorobą nowotworową na przykładzie białaczki, guza mózgu, guza Wilmsa oraz chłoniaka. 21. Dziecko krzywdzone – podstawy diagnostyki klinicznej oraz postępowanie pielęgniarskie.
-----	---	--

Tematy zajęć praktycznych:

1. Specyfika pracy pielęgniarki w oddziale pediatrycznym – rola i zadania pielęgniarki w zespole terapeutycznym.
2. Reakcje dziecka i jego rodziców na pobyt w środowisku szpitalnym. Zadania pielęgniarki i zasady przyjęcia oraz pobytu w oddziale pediatrycznym.
3. Zasady izolacji dzieci w środowisku szpitalnym.
4. Ocena i monitorowanie rozwoju i stanu zdrowia dziecka, weryfikacja czynników ryzyka oraz dokumentowanie sytuacji zdrowotnej uwzględniając narzędzia informatyczne.
5. Udział pielęgniarki w diagnostyce oraz opieka w trakcie i po badaniach oraz zabiegach
6. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad noworodkiem i niemowlęciem.
7. Zasady żywienia dzieci i młodzieży. Żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe. Zastosowanie diet w różnych stanach chorobowych.
8. Problemy pielęgnacyjne w chorobach układu krążenia. Edukacja oraz profilaktyka powikłań.
9. Problemy pielęgnacyjne w chorobach układu oddechowego. Edukacja oraz profilaktyka powikłań.
10. Kompleksowość postępowania pielęgniarskiego w wybranych chorobach o podłożu genetycznym. Edukacja i formy wsparcia.
11. Udział pielęgniarki w opiece nad dzieckiem z cukrzycą. Edukacja oraz profilaktyka powikłań.
12. Udział pielęgniarki w opiece nad dzieckiem z padaczką. Edukacja oraz profilaktyka powikłań.
13. Rola pielęgniarki w rozpoznawaniu i reagowaniu na sytuacje trudne dla dziecka : ból, stres, rozłąka.

Tematy seminarium:

1. Wywiad pielęgniarstwa oraz rozpoznanie potrzeb jako podstawa opieki nad dzieckiem.
2. Dokumentowanie rozwoju psychomotorycznego (Inwentarz rozwoju dziecka; Siatki centylowe)
3. Zastosowanie planów opieki pielęgniarstwa do indywidualnego pacjenta. Ogólne oraz szczegółowe interwencje pielęgniarstwa ze wskazaniem na indywidualizację opieki względem danego przypadku klinicznego.

Tematy praktyk zawodowych:

1. Obserwacja i ocena podstawowych funkcji życiowych dziecka w poszczególnych przedziałach wieku.
2. Odrębności anatomiczne i czynnościowe organizmu dziecka.
3. Problemy zdrowotne dzieci z nieprawidłowym rozwojem somatycznym i psychoruchowym.
4. Komunikowanie się z pacjentem w wieku rozwojowym oraz jego rodziną.
5. Specyficzne potrzeby dziecka chorego i hospitalizowanego oraz podejmowanie działań psychoterapeutycznych wobec dziecka.
6. Problemy pielęgnacyjne w wybranych stanach chorobowych u dzieci.
7. Prowadzenie edukacji dziecka i jego rodziny w zakresie promocji zdrowia oraz profilaktyki chorób wieku rozwojowego.
8. Rozpoznanie potrzeb zdrowotnych i psychicznych u dzieci i młodzieży. Zastosowanie procesu pielęgnowania w opiece nad dzieckiem.
9. Dokumentowanie podejmowanych działań pielęgniarstwa wobec dziecka chorego.

Tematy samokształcenia:

1. Działania edukacyjne wobec dziecka i jego rodziców mające na celu zapobieganie zaostrzeniu astmy.
2. Zasady postępowania pielęgniarstwa wobec dziecka z zaburzeniami odżywiania: anoreksja, bulimia.
3. Zadania opiekuńcze wobec dziecka z zespołem nadpobudliwości psychoruchowej ADHD.
4. Zasady postępowania pielęgniarstwa wobec dziecka z otyłością.
5. Działania edukacyjne wobec dziecka z cukrzycą

17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku; • zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej; • zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach; • właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania; • standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia; • reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację; • zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym); • patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi; • patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz podstawy opieki pielęgniarstwa w tym zakresie;
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa; • prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień; • prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób; • organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych; • oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju; • dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych; • prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe; • rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego; • prowadzić rozmowę terapeutyczną; • przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta; • asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych; • przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;
		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną • przestrzegania praw pacjenta

18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Emeryk A., Zarzycka D. (red.): <i>Pediatrya i pielęgniarstwo pediatryczne</i>. PZWL, Warszawa 2020. 2. Piskorz – Ogórek K., Kaczmarek M. (red.): <i>Pediatrya i pielęgniarstwo pediatryczne. Wybrane zagadnienia</i>. HELPMED, Kraków 2014. 3. Krawczyński M.(red.): <i>Propedeutyka pediatrii</i>. PZWL, Warszawa 2020. 4. Kubicka K., Kawalec W. (red.): <i>Pediatrya</i>. PZWL, Warszawa 2006. 5. Muscari M. E., (red. wyd. polskiego Bernat K.): <i>Pediatrya i pielęgniarstwo pediatryczne</i>. Wyd. Czelej, Lublin 2005. 6. Pawlaczyk B.: <i>Pielęgniarstwo pediatryczne</i>. PZWL, Warszawa 2020. 7. Radzikowski A. Banaszekiewicz A. (red.): <i>Pediatrya. Podręcznik dla studentów pielęgniarstwa</i>. MediPage Warszawa 2008. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cepuch G, Krzeczowska B., Perzek M. Twarduś K. (red.): <i>Modele pielęgnowania dziecka przewlekle chorego. Podręcznik dla studiów medycznych</i>. PZWL, Warszawa 2011. 2. Cepuch G., Perzek M.(red.): <i>Modele opieki pielęgniarstwa nad dzieckiem z chorobą ostrą i zagrażającą życiu</i>. PZWL, Warszawa 2020. 3. Freisinger P., Liedtke-Maier M., Schuster A.(red.):<i>Przypadki kliniczne z pediatrii. Seria Przypadki Kliniczne</i>. Wyd. ElsevierUrban&Partner, Wrocław 2007. 4. Krawczyński M.: <i>Farmakoterapia dzieci i młodzieży</i>. PZWL, Warszawa 2010. 5. Obuchowicz A.: <i>Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pediatrii</i>. PZWL, Warszawa 2016. 1. Schuster A.: <i>Przypadki kliniczne z pediatrii</i>. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2008.
-----	---	---

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu PEDIATRIA I PIELEGNIARSTWO PEDIATRYCZNE w odniesieniu do form zajęć			
Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	Wykłady	test jednokrotnego wyboru i/lub testu luk i uzupełnień
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	Wykłady	pytanie opisowe test jednokrotnego wyboru i/lub testu luk i uzupełnień pytanie opisowe
D.W5.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	Wykłady/ Samokształcenie	test jednokrotnego wyboru i/lub testu luk i uzupełnień/ praca zaliczeniowa
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	Wykłady	test jednokrotnego wyboru i/lub testu luk i uzupełnień
D.W7.	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	Wykłady	test jednokrotnego wyboru i/lub testu luk i uzupełnień

D.W8.	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	Wykłady	test jednokrotnego wyboru i/lub testu luk i uzupełnień
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);	Wykłady	test jednokrotnego wyboru i/lub testu luk i uzupełnień
D.W13.	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi;	Wykłady	test jednokrotnego wyboru i/lub testu luk i uzupełnień
D.W14.	patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz podstawy opieki pielęgniarstwa w tym zakresie;	Wykłady/ Samokształcenie	test jednokrotnego wyboru i/lub testu luk i uzupełnień/ praca zaliczeniowa

W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:

D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Seminarium	sprawozdanie metodą procesu pielęgnowania sprawozdanie z dyżuru (raport)
D.U2.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Seminarium	sprawozdanie metodą procesu pielęgnowania sprawozdanie z dyżuru (raport) obserwacja przez nauczyciela lub opiekunapraktyk
D.U3.	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	proces pielęgnowania sprawozdanie z dyżuru (raport) sprawdzian praktyczny samocena studenta
D.U4.	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	proces pielęgnowania sprawozdanie z dyżuru (raport) sprawdzian praktyczny samocena studenta
D.U5.	oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	sprawozdanie metodą procesu pielęgnowania sprawozdanie z dyżuru (raport) zadanie praktyczne symulacja
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk sprawdzian praktyczny samocena studenta
D.U17.	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywcza) oraz żywienie pozajelitowe;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk realizacja zleconego zadania samocena studenta

D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk realizacja zleconego zadania samoocena studenta
D.U20.	przewodzić rozmowę terapeutyczną;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk realizacja zleconego zadania samoocena studenta
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk realizacja zleconego zadania samoocena studenta
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk realizacja zleconego zadania samoocena studenta
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Seminarium	obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk realizacja zleconego zadania symulacja
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
D.KS.1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	zaangażowanie w pracę obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk
D.KS.2	przestrzegania praw pacjenta	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w zajęciach wykładach	60	
Przygotowanie do egzaminu	10	
Samokształcenie	50	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	120	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	2,0	2,0

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w zajęciach praktycznych	160	
Przygotowanie do zajęć	20	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	180	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	5,3	0,7

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w praktykach zawodowych	160	
Przygotowanie do praktyk zawodowych	20	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	180	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	5,3	0,7

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w seminarium	15	
Samokształcenie	15	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,5	0,5

CHIRURGIA I PIEŁĘGNIARSTWO CHIRURGICZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL.28.3.W PL.28.3.S PL.28.3.ZP PL.28.4.W PL.28.4.ZP PL.28.5.PZ
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia III, IV, V semestru/II i III roku studiów • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów
6.	Rok studiów, semestr	Rok II - Semestr III, IV Rok III - Semestr V
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr hab. n. med. i n. o zdr. Elżbieta Cipora, prof. ucz. dr hab. n. med. i n. o zdr. Wojciech Rocznik mgr piel. Dorota Gembalik mgr piel. Anna Rakoczy
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Seminarium Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z zakresu anatomii, fizjologii, podstaw pielęgniarstwa, farmakologii
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady - 30 godz.(III sem.) Seminarium - 15 godz. (sem III) + Samokształcenie – 15 godz. Zajęcia praktyczne - 40 godz. (III sem.)– w tym 20% w CSM Wykłady - 30 godz.(IV sem.) + Samokształcenie – 25 godz. Zajęcia praktyczne - 80 godz. (IV sem.) – w tym 20% w CSM Praktyki zawodowe -160 godz. (V sem.)
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady - 3 punkty ECTS Seminarium - 1 punkt ECTS Zajęcia praktyczne - 4 punkty ECTS Praktyki zawodowe - 6 punktów ECTS

13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	<p>Celem przedmiotu/modułu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie studentów z patogenezą, zasadami postępowania diagnostycznego i leczniczego oraz zasadami profesjonalnej opieki w chorobach chirurgicznych; • przygotowanie studentów do sprawowania opieki przed i pooperacyjnej nad chorymi leczonym chirurgicznie z uwzględnieniem stanu zdrowia i wieku pacjenta, zgodnie z zasadami oraz procedurami obowiązującymi w praktyce; • przekazanie studentom wiedzy i umiejętności dotyczących edukacji pacjenta leczonego chirurgicznie w wybranych jednostkach chorobowych.
14.	Metody dydaktyczne	<p>Wykłady z wykorzystaniem technik audiowizualnych. Seminarium: praca indywidualna, praca zespołowa, studium przypadku. Zajęcia praktyczne: pokaz, instruktaż, praca indywidualna, praca zespołowa, studium przypadku, metoda symulacji. Praktyki zawodowe: instruktaż, praca indywidualna, praca zespołowa, studium przypadku.</p>
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p>Wykłady –(Z) zaliczenie bez oceny w III semestrze, (E) egzamin w IV semestrze <u>Warunki zaliczenia:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenie pracy pisemnej z zakresu samokształcenia, • pozytywna ocena z egzaminu pisemnego. <p>Seminarium – (Z) – zaliczenie w III semestrze <u>Warunki zaliczenia:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • obecność na zajęciach, • zaliczenie pracy pisemnej z zakresu samokształcenia, • ocena pracy studenta w zakresie przygotowania do zajęć, aktywności na zajęciach, stawiania diagnoz pielęgniarzkich, planowania procesu pielęgnowania na podstawie przypadków klinicznych. <p>Zajęcia praktyczne- (Z) zaliczenie w III semestrze, (ZO) zaliczenie z oceną w IV semestrze. <u>Warunki zaliczenia:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • obecność na zajęciach, • przygotowanie do zajęć, • ocena pracy studenta w zakresie: aktywności na zajęciach, stawiania diagnoz pielęgniarzkich, planowania i realizowania procesu pielęgnowania na podstawie przypadków klinicznych, wykonywania zadań zgodnie z obowiązującymi procedurami w oddziale, prowadzenia dokumentacji pielęgniarzkiej (proces pielęgnowania, raport), przestrzegania regulaminu zajęć praktycznych, zaliczenia poszczególnych umiejętności w wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarzki/ pielęgniarza. • zaliczenie 20% zajęć w warunkach symulowanych w Centrum Symulacji Medycznej. <p>Praktyki zawodowe- (ZO) zaliczenie z oceną w V semestrze. <u>Warunki zaliczenia:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • obecność na zajęciach, • prowadzenie dokumentacji pielęgniarzkiej proces pielęgnowania i raport pielęgniarzki w formie pisemnej), • przestrzeganie regulaminu praktyk zawodowych, • zaliczenie poszczególnych umiejętności w dzienniczku praktyk, • samoocena.

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<p>Tematy wykładów:</p> <p>Chirurgia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Metody diagnostyczne w chirurgii 2. Zasady leczenia krwią i preparatami krwi 3. Zakażenia u chorych leczonych chirurgicznie 4. Choroby tarczycy leczone chirurgicznie – rodzaje, przyczyny, objawy, techniki leczenia chirurgicznego 5. Rany- rodzaje, podział, ocena, leczenie. Amputacje urazowe 6. Obrażenia termiczne – oparzenia i odmrożenia – zasady postępowania z pacjentem 7. Urazy narządu ruchu: stłuczenia, skręcenia, zwichnięcia, złamania -przyczyny, metody postępowania diagnostyczno-terapeutycznego 8. Urazy czaszkowo-mózgowe oraz inne urazy układu nerwowego 9. Obrażenia kręgosłupa i rdzenia kręgowego 10. Postępowanie z chorym w obrażeniach klatki piersiowej, tchawicy i przepony 11. Obrażenia narządów jamy brzusznej i miednicy – zasady postępowania diagnostycznego i terapii 12. Choroby układu pokarmowego wymagające interwencji chirurgicznej – diagnostyka, objawy, leczenie 13. Choroby narządów moczowo-płciowych leczonych chirurgicznie – rozpoznawanie, leczenie
		<p>Pielęgniarstwo chirurgiczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Określenie, historia i cechy współczesnej chirurgii 2. Organizacja opieki chirurgicznej w Polsce 3. Żywnienie w chirurgii 4. Równowaga wodno-elektrolitowa ustroju podstawą bezpieczeństwa działania chirurgicznego 5. Udział pielęgniarki w rozpoznawaniu zaburzeń gospodarki kwasowo-zasadowej w chirurgii 6. Przyjęcie pacjenta do oddziału chirurgicznego i przygotowanie do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym i planowym 7. Specyfika chirurgii jednego dnia 8. Przeszczepianie narządów i tkanek 9. Nowotwory i ich leczenie 10. Zasady postępowania pooperacyjnego z pacjentem. Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym 11. Ból jako problem chirurgiczny – zadania pielęgniarki w rozpoznawaniu i łagodzeniu bólu 12. Zapalenie wyrostka robaczkowego, zasady postępowania z chorym w okresie przed i pooperacyjnym 13. Problemy pielęgnacyjne u pacjentów leczonych z powodu raka jelita grubego 14. Przepuklina zwykła i powikłana. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym 15. Problemy pielęgnacyjne pacjenta z kamicą pęcherzyka żółciowego leczonego operacyjnie 16. Pielęgnowanie chorego z ostrym zapaleniem trzustki 17. Opieka nad chorym z ostrym zapaleniem otrzewnej 18. Pielęgnowanie chorego z kamicą moczową 19. Pielęgnacja chorego z przerostem gruczołu krokowego 20. Opieka nad chorym z nadczynnością tarczycy w aspekcie leczenia chirurgicznego 21. Pielęgnowanie i edukacja pacjenta z chorobą naczyń obwodowych 22. Opieka nad chorym z żyłakami kończyn dolnych oraz zakrzepicą. 23. Zasady postępowania przed i pooperacyjnego w przypadku operacji serca 24. Specyfika postępowania chirurgicznego wobec pacjenta w wieku podeszłym

Tematy seminarium:

1. Specyfika pracy pielęgniarki w oddziale chirurgicznym.
2. Metody pozyskiwania informacji o chorym na potrzeby procesu pielęgnowania.
3. Proces pielęgnowania jako zindywidualizowana metoda opieki pielęgniarskiej.
4. Rola pielęgniarki w bieżącej ocenie stanu zdrowia pacjenta (raport pielęgniarski)

Tematy zajęć praktycznych:

1. Organizacja pracy pielęgniarskiej w oddziale chirurgicznym.
2. Zadania pielęgniarki w zespole terapeutycznym. Diagnostyka pielęgniarska w chirurgii.
3. Zadania pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta chirurgicznego do badań diagnostycznych i postępowanie po ich wykonaniu.
4. Przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie ostrym i planowym.
5. Opieka nad pacjentem po zabiegu chirurgicznym. Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym.
6. Udział pielęgniarki w rozpoznawaniu i łagodzeniu bólu pooperacyjnego.
7. Przygotowanie do zabiegu i pielęgnowanie po operacji pacjenta leczonego endoprotezoplastyką totalną stawu biodrowego.
8. Zasady postępowania pielęgniarskiego z pacjentem z odmą płucną.
9. Problemy pielęgnacyjne u chorego z drenażem klatki piersiowej.
10. Zadania pielęgniarki w przygotowaniu do zabiegu i opiece pooperacyjnej w przypadku resekcji żołądka.
11. Pielęgnowanie chorego z ostrym zapaleniem trzustki.
12. Zasady postępowania z chorym z zapaleniem wyrostka robaczkowego w okresie przed i pooperacyjnym.
13. Problemy pielęgnacyjne pacjenta z zapaleniem otrzewnej.
14. Diagnostyka pielęgniarska i planowanie opieki z niedrożnością jelit.
15. Zasady postępowania z chorym w przypadku przepuklin brzusznych powikłanych i niepowikłanych.
16. Przygotowanie do zabiegu i opieka pooperacyjna nad chorym z żylakami odbytu - zadania edukacyjne pielęgniarki.
17. Problemy pielęgnacyjne pacjenta z przerostem gruczołu krokowego.
18. Problemy pielęgnacyjne chorego z żylakami kończyn dolnych w okresie przed i pooperacyjnym. Edukacja pacjenta z żylakami kończyn dolnych.
19. Zadania pielęgniarki wobec chorego przygotowanego do amputacji naczyniowej kończyn dolnych., opieka pooperacyjna.
20. Przygotowanie i podanie leków różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.
21. Działania profilaktyczne pielęgniarki wobec chorych leczonych w oddziale chirurgicznym.
22. Realizacja roli edukacyjnej pielęgniarki w opiece nad pacjentem chirurgicznym.

Tematy praktyk zawodowych:

1. Przyjęcie chorego do oddziału chirurgicznego.
2. Przygotowanie pacjenta do zabiegu chirurgicznego w trybie pilnym i planowym.
3. Przygotowanie chorego do badań diagnostycznych w różnych schorzeniach chirurgicznych i opieka po badaniu.
4. Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w obrębie przewodu pokarmowego: przełyku, żołądka i dwunastnicy, jelit, wątroby, gruczołów wydzielania wewnętrznego oraz narządów ruchu.
5. Profilaktyka zakażenia ran w chirurgii.
6. Opieka nad chorym w chirurgii urazowej – stłuczenia, skręcenia, zwichnięcia, złamania.
7. Chory z drenażem klatki piersiowej.
8. Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym.
9. Opieka nad chorym oparzonym.
10. Odżywianie chorego w chirurgii.
11. Dokumentowanie opieki nad chorym w chirurgii.
12. Planowanie i realizowanie opieki pooperacyjnej nad pacjentem chirurgicznym.
13. Podejmowanie działań mających na celu przygotowanie do samoopieki i samopielęgnacji pacjenta chirurgicznego.
14. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorymi po urazach wielonarządowych.
15. Pielęgnowanie chorego ze schorzeniami naczyń obwodowych i po operacjach naczyniowych.
16. Działania profilaktyczne wobec chorych leczonych chirurgicznie.

Tematy samokształcenia:

1. Zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym oraz w chirurgii jednego dnia.
2. Zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom.
3. Rola pielęgniarki w niwelowaniu bólu u pacjenta chirurgicznego.
4. Realizacja roli edukacyjnej pielęgniarki w opiece nad pacjentem chirurgicznym.

17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach; • zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej; • zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach; • zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym); • zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS); • czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne; • zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom; • zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową; • zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym; • metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu;
-----	--------------------------------	--------	---

		<p>Umiejętności</p>	<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej; • prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień; • organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych; • dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków; • dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji; • rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych; • przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych; • dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych; • uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych; • prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe; • rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego; • pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną; • prowadzić rozmowę terapeutyczną; • przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta; • asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych; • oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe; • przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;
		<p>Kompetencje społeczne</p>	<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przestrzegania praw pacjenta • ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe
<p>18.</p>	<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu</p>	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cipora E.: Wprowadzenie do chirurgii. PWSZ im. J. Grodka w Sanoku, Sanok 2014. 2. Noszczyk W.: Chirurgia. Repetytorium. Wyd. PZWL, Warszawa 2019. 3. Walewska E. (red.): Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. Wyd. PZWL, Warszawa 2022. 4. Walewska E., Ścisło L. (red.): Procedury pielęgniarskie w chirurgii. Wyd. PZWL, Warszawa 2022. 5. Ścisło L. (red.) Pielęgniarstwo chirurgiczne. Wyd. PZWL, Warszawa 2020. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Głuszek S. (red.): Chirurgia. Podstawy. Wyd. PZWL, Warszawa 2019. 2. Noszczyk W. (red.) Chirurgia Tom I, II. Wyd. PZWL, Warszawa 2022. 3. Karpel E., Jałowiecki P. (red.): Ogólne powikłania pooperacyjne, Wyd. PZWL, Warszawa 2021. 	

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu
CHIRURGIA I PIELEGNIASTWO CHIRURGICZNE w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	EFEKT UCZENIA SIĘ <i>(wg standardów kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach;	Wykłady	test pisemny
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, <u>chirurgicznym</u> , położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	Wykłady	test pisemny
D.W5.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	Wykłady	test pisemny
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);	Wykłady	test pisemny
D.W22.	zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS);	Wykłady	test pisemny
D.W23.	czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne;	Wykłady	test pisemny
D.W24.	zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;	Wykłady Samokształcenie	test pisemny praca zaliczeniowa
D.W25.	zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową;	Wykłady	test pisemny
D.W29.	zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;	Wykłady Samokształcenie	test pisemny
D.W30.	metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu;	Wykłady	test pisemny
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	Seminarium Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	proces pielęgnowania sprawozdanie z dyżuru/raport/ symulacja
D.U2.	przewodzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela prowadzącego lub opiekuna praktyk
D.U4.	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela prowadzącego lub opiekuna praktyk

D.U6.	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	zadanie praktyczne symulacja obserwacja przez nauczyciela prowadzącego lub opiekuna praktyk
D.U7.	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania obserwacja przez nauczyciela prowadzącego lub opiekuna praktyk
D.U8.	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	sprawozdanie z dyżuru/raport/ obserwacja przez nauczyciela prowadzącego lub opiekuna praktyk
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania obserwacja przez nauczyciela prowadzącego lub opiekuna praktyk
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	ćwiczenia praktyczne proces pielęgnowania sprawozdanie z dyżuru/raport/
D.U16.	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	ćwiczenia praktyczne
D.U17.	przewodzą u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania obserwacja przez nauczyciela prowadzącego lub opiekuna praktyk
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela prowadzącego lub opiekuna praktyk
D.U19.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela realizacja zleconego zadania, symulacja
D.U20.	przewodzą rozmowę terapeutyczną;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela prowadzącego lub opiekuna praktyk
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela prowadzącego lub opiekuna praktyk
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela prowadzącego lub opiekuna praktyk
D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	Samokształcenie Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania, obserwacja przez nauczyciela prowadzącego lub opiekuna praktyk, praca zaliczeniowa

D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Seminarium	realizacja zleconego zadania obserwacja przez nauczyciela prowadzącego lub opiekuna praktyk symulacja
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
D.KS2.	przestrzegania praw pacjenta	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela prowadzącego lub opiekuna praktyk
D.KS4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela prowadzącego lub opiekuna praktyk

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w wykładach	60	
Samokształcenie	25	
Przygotowanie do egzaminu	5	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	90	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	2,0	1,0

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w zajęciach praktycznych	120	
Przygotowanie do zajęć	10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	130	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	3,7	0,3

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w seminarium	15	
Samokształcenie	15	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,5	0,5

**POŁOŻNICTWO, GINEKOLOGIA I PIELĘGNIARSTWO POŁOŻNICZO -
GINEKOLOGICZNE**

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL.29.3.W PL.29.3.S PL.29.3.ZP PL.29.3.PZ
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia III semestru, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok II Semestr III
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr n. o zdr. Aneta Mielnik mgr Zofia Niemiec mgr Anna Opalińska mgr Agata Dobosz
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady, seminarium, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	Znajomość zagadnień z zakresu anatomii, fizjologii człowieka
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady - 30 godz. (III sem.) Seminarium – 15 godz. + Samokształcenie 15 godz. (III sem.) Zajęcia praktyczne - 80 godz. (III sem.) Praktyki zawodowe - 40 godz. (III sem.)
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady - 1 punkty ECTS Seminarium – 1 punkt ECTS Zajęcia praktyczne - 3 punkty ECTS Praktyki zawodowe -2 punkty ECTS

13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	<p>Celem przedmiotu/modułu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznanie wiedzy z zakresu postępowania diagnostycznego, profilaktycznego, leczniczego i pielęgnacyjnego w odniesieniu do kobiety ciężarnej, rodzącej, położnicy i noworodka, a także kobiety ze schorzeniami ginekologicznymi; • zdobycie umiejętności praktycznych rozpoznawania oraz rozwiązywania problemów zdrowotnych i opiekuńczych wobec kobiet w różnym wieku; • kształtowanie postawy etycznej niezbędnej do sprawowania położniczo - ginekologicznej opieki pielęgniarstwa.
14.	Metody dydaktyczne	<p>Wykłady: wykład informacyjny z zastosowaniem technik audiowizualnych.</p> <p>Seminarium: opis przypadku, ćwiczenie na fantomie, prezentacja.</p> <p>Zajęcia praktyczne: opis przypadku, wyjaśnienie, pokaz, "próba pracy".</p> <p>Praktyki zawodowe: opis przypadku, pokaz, wyjaśnienie.</p>
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Egzamin (E) - wykłady w III semestrze</p> <p><u>Ocenę końcową z wykładów stanowi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywne uczestnictwo w zajęciach; • egzamin pisemny. <p>Forma i warunki zaliczenia seminarium: Zaliczenie (Z) - seminarium w III semestrze.</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywne uczestnictwo w zajęciach; • wykonanie zadania praktycznego z wykorzystaniem fantomu; • przygotowanie prezentacji na wybrany temat lub rozwiązanie zadania wynikającego z opisu przypadku. <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych: Zajęcia praktyczne – zaliczenie z oceną (ZO) w III semestrze.</p> <p><u>Podstawą uzyskania zaliczenia jest:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie pisemnego procesu pielęgnowania - jeden w oddziale położniczym, drugi w oddziale ginekologicznym, • opracowanie pisemnych sprawozdań w formie raportu pielęgniarstwa; • zaliczenie umiejętności zawartych w <i>Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarskiego</i>; • obecność na 100% zajęciach i aktywne w nich uczestnictwo, • punktualność, właściwa kultura osobista, • współpraca z nauczycielem, studentami oraz członkami zespołu terapeutycznego; • dokonanie samooceny przez studenta.

		<p>Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych: Praktyki zawodowe - zaliczenie z oceną(ZO) w III semestrze.</p> <p><u>Podstawą uzyskania zaliczenia jest:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenie umiejętności zawartych w <i>Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarza</i>; • przygotowanie pisemnego procesu pielęgnowania - jeden w oddziale położniczym, drugi w oddziale ginekologicznym, • obecność na 100% zajęciach i aktywne w nich uczestnictwo, • punktualność, właściwa kultura osobista, • współpraca z nauczycielem, studentami oraz członkami zespołu terapeutycznego; • dokonanie samooceny przez studenta.
		<p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: Przygotowanie i przedstawienie prezentacji na jeden z wybranych tematów (temat może być zaproponowany przez studenta). Ocena prezentacji obejmuje: uzasadnienie wyboru tematu, zawartość merytoryczną, formę graficzną, podsumowanie, bibliografię i zachowany czas prezentacji (10 min.).</p>
16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<p>Tematy wykładów:</p> <p>Położnictwo i ginekologia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnostyka w położnictwie i ginekologii. 2. Klinika najczęściej występujących patologii okresu ciąży i porodu. 3. Schorzenia ginekologiczno - onkologiczne występujące u kobiet w różnym wieku. 4. Niepłodność - problemy diagnostyki i terapii. <p>Pielęgniarstwo położniczo - ginekologiczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Specyfika opieki położniczo - ginekologicznej nad kobietą w różnych okresach jej życia. 2. Zasady, cele i organizacja opieki przedkoncepcyjnej. Przygotowanie do rodzicielstwa. 3. Cykl menstruacyjny oraz rozwój ciąży w kontekście zmian ogólnoustrojowych. 4. Opieka pielęgniarska nad kobietą w ciąży fizjologicznej. 5. Poród fizjologiczny - przygotowanie, okresy i mechanizm porodu. 6. Pielęgnacja i obserwacja rodzącej podczas porodu fizjologicznego i powikłanego. 7. Opieka pielęgniarska nad położnicą i noworodkiem w położeniu fizjologicznym. 8. Laktacja - przygotowanie pacjentki i noworodka do karmienia naturalnego. 9. Obserwacja położnicy i noworodka w położeniu powikłanym. 10. Zasady opieki pielęgniarskiej nad noworodkiem i wcześniakiem. 11. Psychoprofilaktyka w położnictwie i ginekologii. 12. Pielęgnacja pacjentki w najczęściej występujących stanach zapalnych narządu rodowego. 13. Profilaktyka, diagnostyka, leczenie i opieka w chorobie nowotworowej sutka. 14. Profilaktyka schorzeń nowotworowych narządu rodowego. <p>Edukacja w położnictwie i ginekologii.</p>

Tematy seminarium:

1. Poród - przedstawienie na fantomie przebiegu porodu fizjologicznego z uwzględnieniem jego okresów.
2. Omówienie poszczególnych etapów rozwoju zarodka ludzkiego z wykorzystaniem modeli anatomicznych.
3. Przedstawienie uwarunkowań budowy miednicy kostnej żeńskiej w kontekście porodu.
4. Charakterystyka płodu donoszonego jako podmiotu porodu.
5. Określenie czynników ryzyka rozwoju ciąży na podstawie kryteriów położniczych i niepołożniczych.
6. Rozpoznawanie zmian nowotworowych łagodnych i złośliwych w obrębie żeńskiego gruczołu piersiowego. Elementy edukacji kobiet w różnym wieku.
7. Realizacja procesu pielęgnowania wynikającego z indywidualnego opisu przypadku w położnictwie lub ginekologii.

Tematy zajęć praktycznych:

1. Rola i zadania podczas przyjęcia pacjentki w izbie położniczo-ginekologicznej.
2. Przygotowanie ciężarnej do porodu z uwzględnieniem obowiązujących zaleceń.
3. Obserwacja rodzącej w poszczególnych okresach porodu.
4. Realizacja opieki pielęgniarstwa nad noworodkiem dojrzałym i donoszonym.
5. Specyfika opieki pielęgniarstwa nad noworodkiem niedojrzałym i/lub niedonoszonym.
6. Pielęgnowanie pacjentki z najczęstszymi powikłaniami I połowy ciąży ciąży.
7. Pielęgnowanie pacjentki z najczęstszymi powikłaniami II połowy ciąży ciąży.
8. Realizacja zadań edukacyjnych wobec ciężarnej.
9. Kierunki edukacji pacjentki w położnictwie fizjologicznym.
10. Przygotowanie położnicy do samoopieki i samopielęgnacji w środowisku domowym.
11. Pielęgnowanie w przypadku najczęstszych stanów zapalnych narządu rodowego u kobiet.
12. Farmakoterapia okresu ciąży i porodu.
13. Przygotowanie chorej do operacji ginekologicznej drogą brzuszną /pochwową i opieka pooperacyjna.
14. Specyfika dokumentowania działań pielęgniarstwa w oddziale położniczym i ginekologicznym.

Tematy praktyk zawodowych:

1. Zasady prowadzenia wywiadu położniczo - ginekologicznego dla potrzeb procesu pielęgnowania.
2. Zastosowanie w praktyce metod diagnostycznych w położnictwie i ginekologii.
3. Główne interwencje pielęgniarstwa w wybranych problemach położniczo - ginekologicznych.
4. Edukacja w zakresie laktacji i przygotowania kobiety i noworodka do karmienia naturalnego.
5. Przygotowanie matki do opieki i pielęgnacji noworodka.
6. Opieka i edukacja pacjentki po mastektomii.
7. Wsparcie społeczne pacjentek w ginekologii onkologicznej.
8. Elementy psychoprofilaktyki okresu ciąży, porodu, położnictwa.

Tematy samokształcenia:

1. Wybrane zagadnienia z fizjologii i patologii ciąży.
2. Wybrane zagadnienia z położnictwa o przebiegu prawidłowym i powikłanym.
3. Wybrane zagadnienia z ginekologii i onkologii ginekologicznej.

17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej; cel i zasady opieki prekonceptyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej; okresy porodu fizjologicznego i zasady opieki nad kobietą w okresie połogu; etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych;
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa; prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień; dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych; rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego; prowadzić rozmowę terapeutyczną; przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta; asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych; przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;
		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> przestrzegania praw pacjenta ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Bień A. (red.): Opieka nad kobietą ciężarną. PZWL, Warszawa, 2009. Bręborowicz G.H. (red.): Położnictwo i ginekologia T. I i II. PZWL, Warszawa, 2015. Iwanowicz - Palus G.: Prowadzenie porodu. PZWL, Warszawa, 2010. Łepecka - Klusek C. (red.): Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. PZWL, Warszawa, 2010. Rabiej M., Dmoch - Gajzlerska E. (red.): Opieka położnej w ginekologii i onkologii ginekologicznej. PZWL, Warszawa, 2016. Stadnicka G. (red.): Opieka przedkonceptyjna. PZWL, Warszawa, 2009. 	
		<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Dmoch-Gajzlerska E., Woollard M., Hinshaw K., Dmoch-Gajzlerska E.: Stany naglące w położnictwie. PZWL, Warszawa, 2011. Gadzinowski J., Hnatyszyn G., Kęsiak M.: Podstawy neonatologii. PZWL, Warszawa, 2010. Iwanowicz - Palus G., Bień A. (red.): Edukacja przedporodowa. PZWL, Warszawa 2020. Iwanowicz - Palus G., Makara - Studzińska M. (red.): Psychologia w położnictwie i ginekologii. PZWL, Warszawa 2019. Paterson L., Sandbrook S., Trotter S.: Noworodek i jego rodzina. Praktyka położnicza. PZWL, Warszawa, 2011. Szostak-Węgierek D., Cichocka A.: Żywnienie kobiet w ciąży. PZWL, Warszawa, 2018. 	

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu
POŁOŻNICTWO, GINEKOLOGIA I PIELEGNIASTWO POŁOŻNICZO - GINEKOLOGICZNE**

w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	Wykłady Seminarium	Sprawdzian pisemny Zadanie praktyczne z wykorzystaniem fantomu Prezentacja/ opis przypadku
D.W15.	cel i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej;	Wykłady Seminarium	Sprawdzian pisemny Prezentacja/ opis przypadku
D.W16.	okresy porodu fizjologicznego i zasady opieki nad kobietą w okresie połogu;	Wykłady Seminarium	Sprawdzian pisemny Zadanie praktyczne z wykorzystaniem fantomu
D.W17.	etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych;	Wykłady	Sprawdzian pisemny
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Proces pielęgnowania Raport pielęgniarstwa
D.U2.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Proces pielęgnowania Sprawdzian praktyczny
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opieką pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Proces pielęgnowania Raport pielęgniarstwa
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Proces pielęgnowania Raport pielęgniarstwa
D.U20.	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk samoocena studenta
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Raport pielęgniarstwa sprawdzian praktyczny
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny

D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
D.KS2.	przestrzegania praw pacjenta	Samokształcenie	Samoocena studenta Obserwacja nauczyciela
D.KS4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Samoocena studenta Obserwacja nauczyciela

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w zajęciach wykładach	30	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,0	0

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w zajęciach praktycznych	80	
Przygotowanie do zajęć	10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	90	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	2,7	0,3

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w praktykach zawodowych	40	
Przygotowanie do praktyk zawodowych	10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,6	0,4

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w seminarium	15	
Samokształcenie	15	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,5	0,5

PIELĘGNIARSTWO OPIEKI DŁUGOTERMINOWEJ

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Pielęgniarstwo opieki długoterminowej
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL.32.3.W PL.32.3.ZP PL.32.4.PZ
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia II roku - III i IV semestru, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok II Semestr III i IV
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	mgr Małgorzata Dżugan
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	Wiadomości z pielęgniarstw specjalistycznych, poz
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady - 15 godz. (III sem.) + Samokształcenie 15 godz. Zajęcia praktyczne - 40 godz. (III sem.), w tym 20% w CSM Praktyki zawodowe - 40 godz. (IV sem.)
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady - 1 punkty ECTS Zajęcia praktyczne - 2 punkty ECTS Praktyki zawodowe - 2 punkty ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Przygotowanie studenta do samodzielnego diagnozowania, planowania, realizacji i oceny sytuacji osób starszych w opiece długoterminowej w warunkach środowiska zamieszkania i instytucji. Samodzielne planowanie i organizowanie opieki pielęgniarstwa nad osobami starszymi oraz prowadzenie edukacji zdrowotnej.
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych, dyskusja dydaktyczna, instruktaż, studium przypadku

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie z oceną (ZO) - wykłady III semestrze Zaliczenie pisemne w III semestrze w formie testu jednokrotnego wyboru, zaliczenie przy uzyskaniu min. 60% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych: Zaliczenie z oceną (ZO) - zajęcia praktyczne w III semestrze</p> <p><u>Warunki zaliczenia:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 100% frekwencja na zajęciach (obecność na zajęciach potwierdzona listą obecności) • ocenianie bieżące z przygotowania się do zajęć, • aktywność na zajęciach, • prowadzenie dokumentacji pielęgniarstwa metodą procesu pielęgnowania (stawianie diagnoz pielęgniarstwa, planowanie i realizowanie procesu pielęgnowania na podstawie przypadków klinicznych oraz ocenianie efektów podejmowanych działań), • napisanie raportu pielęgniarstwa, • wykonywanie zadań zawodowych zgodnie z obowiązującymi procedurami w oddziale, • przestrzeganie regulaminu zajęć praktycznych, • zaliczenie poszczególnych umiejętności w wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarskiego, • samoocena studenta dotycząca realizacji zajęć. <p>Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:</p> <p>Praktyki zawodowe -zaliczenie z oceną(ZO) w IV semestrze</p> <p><u>Warunki zaliczenia:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 100% frekwencja na zajęciach, • prowadzenie dokumentacji pielęgniarstwa (proces pielęgnowania i raport pielęgniarstwa w formie pisemnej), • przestrzeganie regulaminu praktyk zawodowych, • zaliczenie poszczególnych umiejętności w wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarskiego; • samoocena studenta dotycząca realizacji zajęć. <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia; Przygotowanie pracy pisemnej na zadany temat.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. System organizacji opieki długoterminowej w Polsce i na świecie. Zasady finansowania i regulacje prawne funkcjonowania opieki długoterminowej w Polsce. Kontraktowanie świadczeń pielęgniarstwa w zakresie opieki długoterminowej. 2. Problemy pacjentów przewlekle chorych w aspekcie opieki długoterminowej. 3. Psychospołeczne i medyczne aspekty starzenia się i starości. 4. Problemy pacjentów demencyjnych w aspekcie opieki długoterminowej. 5. Opieka długoterminowa w wybranych chorobach psychicznych. 6. Wybrane zagadnienia opieki długoterminowej nad dziećmi. 7. Standardy i procedury w opiece długoterminowej. 8. Opieka długoterminowa w warunkach domowych. Metody oceny potrzeb, sprawności funkcjonalnej i jakości życia. 9. Edukacja osób chorych przewlekle i ich rodzin w opiece długoterminowej.

Tematy zajęć praktycznych:

1. Specyfika pracy pielęgniarki w różnych formach organizacyjnych zakładów opieki długoterminowej.
2. Praca pielęgniarki w ZOL w oparciu o wykaz świadczeń gwarantowanych oraz warunkich realizacji.
3. Zarządzanie informacją w opiece długoterminowej.
4. Dokumentowanie pracy i opieki pielęgniarskiej w ZOL.
5. Specyfika prowadzenia procesu pielęgnowania w pracy pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej.
6. Udział pielęgniarki długoterminowej w promocji zdrowia, profilaktyce, leczeniu i rehabilitacji pacjentów z chorobami wybranych układów.
7. Pielęgniarska opieka długoterminowa realizowana w domu pacjenta – zasady kwalifikacji, planowanie opieki, realizowane zadania.
8. Rola pielęgniarki w opiece nad chorym niepełnosprawnym w środowisku domowym.
9. Zadania pielęgniarki rodzinnej w opiece nad seniorem w domu.

Tematy praktyk zawodowych:

1. Komunikowanie się pielęgniarki w środowisku pacjenta.
2. Zasady zbierania ukierunkowanego wywiadu środowiskowego dla potrzeb procesupielęgnowania.
3. Ocena zagrożeń zdrowia, stopnia samodzielności pacjenta i wydolności pielęgnacyjno-opiekunczej rodziny.
4. Ocena stanu higienicznego skóry i włosów, uzębienia i odżywienia, postawy, proporcji ciała, zakresu ruchów w stawach.
5. Analiza zebranych informacji pod kątem oceny stylu życia podopiecznych w środowisku domowym.
6. Diagnozowanie sytuacji podopiecznych w zakładach opiekuńczo – leczniczych.
7. Planowanie, realizowanie i ocenianie działań podejmowanych na rzecz podopiecznego w zdrowiu i chorobie.
8. Realizacja programów edukacji zdrowotnej.
9. Realizacja zadań opiekuńczo-pielęgnacyjnych (współpraca z różnymi instytucjami społeczności lokalnej).
10. Współpraca pielęgniarki środowiskowej z pacjentem geriatrycznym i jego rodziną.
11. Działania pielęgnacyjno-rehabilitacyjne w środowisku obłożnie chorego i niepełnosprawnego.
12. Promocja zdrowia i profilaktyka w środowiskach podopiecznych.

Tematy samokształcenia:

1. Historia pielęgniarstwa środowiskowo-rodzinnego w Polsce.
2. Organizacja domowej opieki pielęgniarskiej w wybranych krajach Unii Europejskiej.
3. Zadania pielęgniarki środowiskowo /rodzinnej nad dzieckiem niepełnosprawnym.
4. Konstruowanie planów całościowej opieki dla rodziny na przykładzie wybranych sytuacji zdrowotnych (np. pacjent ze stomią, pacjent z cukrzycą, pacjent zestwardnieniem rozsianym, pacjent z upośledzeniem umysłowym, pacjent z afazją) w środowisku zamieszkania.

10.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach; zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej; standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia; zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym); narzędzia skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji.
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej; prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień; prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób; dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków; dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji; wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych; przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia; dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych; uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych; rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego; prowadzić rozmowę terapeutyczną; przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;
		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> przestrzegania praw pacjenta przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na relacje własne i pacjenta

11.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kędziora-Kornatowska K., Muszalik M., Skolmowska E.: Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010. 2. Talarska D., Wieczorowska-Tobis K., Szwalkiewicz E., Opieka nad osobami przewlekle chorymi, w wieku podeszłym i niesamodzielnymi, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009–2011. 3. Czajka D., Czekala B. Standardy domowej pielęgniarstwa opieki długoterminowej. Wydawnictwo Borgis 2013. <p>Literatura uzupełniająca</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bodys-Cupak I., Czaja E., Dzikowska M., Modele opieki pielęgniarstwa nad chorym dorosłym. Podręcznik dla studiów medycznych, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010.
------------	---	--

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu
PIELĘGNIARSTWO OPIEKI DŁUGOTERMINOWEJ w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach;	Wykłady	test jednokrotnego wyboru
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	Wykłady/ Samokształcenie	test jednokrotnego wyboru / praca pisemna
D.W7.	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	Wykłady	test jednokrotnego wyboru
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);	Wykłady	test jednokrotnego wyboru
D.W12.	narzędzia skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji.	Wykłady	test jednokrotnego wyboru
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	Zajęcia praktyczne Praktyka zawodowa	proces pielęgniarstwa sprawozdanie z dyżuru/raport/ sprawdzian praktyczny samocena studenta
D.U2.	przewodzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	Zajęcia praktyczne Praktyka zawodowa	proces pielęgniarstwa sprawozdanie z dyżuru/raport/ sprawdzian praktyczny samocena studenta

D.U3.	przewodzą profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	Zajęcia praktyczne Praktyka zawodowa	realizacja zleconego zadania obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk
D.U6.	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;	Zajęcia praktyczne Praktyka zawodowa	realizacja zleconego zadania obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk
D.U7.	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	Zajęcia praktyczne Praktyka zawodowa	realizacja zleconego zadania obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk
D.U13.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	Zajęcia praktyczne Praktyka zawodowa	realizacja zleconego zadania obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk
D.U14.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;	Zajęcia praktyczne Praktyka zawodowa	Zadanie praktyczne
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	Zajęcia praktyczne Praktyka zawodowa	proces pielęgnowania sprawozdanie z dyżuru/raport/ samoocena studenta
D.U16.	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	Zajęcia praktyczne Praktyka zawodowa	zadanie praktyczne samoocena studenta
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	Zajęcia praktyczne Praktyka zawodowa	sprawozdanie z dyżuru/raport/
D.U20.	przewodzą rozmowę terapeutyczną;	Zajęcia praktyczne Praktyka zawodowa	proces pielęgnowania sprawozdanie z dyżuru/raport/ zadanie praktyczne
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	Zajęcia praktyczne Praktyka zawodowa	proces pielęgnowania sprawozdanie z dyżuru/raport/ samoocena studenta
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
D.KS2.	przestrzegania praw pacjenta	Zajęcia praktyczne Praktyka zawodowa	samoocena studenta, obserwacja przez opiekuna, nauczyciela prowadzącego
D.KS6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na relacje własne i pacjenta	Zajęcia praktyczne Praktyka zawodowa	samoocena studenta, obserwacja przez opiekuna, nauczyciela prowadzącego

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w wykładach	15	
Samokształcenie	15	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,5	0,5

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w zajęciach praktycznych	40	
Przygotowanie do zajęć	10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,6	0,4

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w praktykach zawodowych	40	
Przygotowanie do praktyk zawodowych	10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,6	0,4

BADANIA NAUKOWE W PIELEŃNIARSTWIE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Badania naukowe w pielęgniarstwie
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Kierunek Pielęgniarstwo
3.	Kod przedmiotu	PL.38.4.W
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia IV semestru/ II roku studiów, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok II Semestr IV
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	prof. zw. dr hab. Irena Dorota Karwat
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady
10.	Wymagania wstępne	Brak
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady - 15 godz. (IV sem.)
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady - 1 punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie do prowadzenia badań naukowych w pielęgniarstwie, • naukowe opracowanie wyników badań do publikacji.
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych Metody praktyczne
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się: Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie z oceną (ZO) - wykłady w IV semestrze Opracowanie projektu badawczego (temat pracy, cel, problemy i hipotezy, zmienne, piśmiennictwo).

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Tematy wykładów: <ol style="list-style-type: none"> 1. Metodologia jako nauka. Cel i metoda poznania naukowego. 2. Etapy postępowania badawczego. Przedmiot i cel badań 3. Problem naukowy. Klasyfikacja problemów badawczych. Hipotezy badawcze. 4. Ustalenie zmiennych zależnych i niezależnych. 5. Metody i techniki badań. Zasady konstruowania narzędzi badawczych. 6. Zasady konstrukcji opracowania naukowego. 7. Metodologiczne kryteria oceny tekstu naukowego.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie: <ul style="list-style-type: none"> • przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty pielęgniarstwa; • metody i techniki prowadzenia badań naukowych; • zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej
		Umiejętności	W zakresie umiejętności absolwent potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych; • przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi
		Kompetencje społeczne	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do: <ul style="list-style-type: none"> • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: <ol style="list-style-type: none"> 1. Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologia badań w pielęgniarstwie. Wyd. WZWL, Warszawa, 2010. 2. Lesińska-Sawicka M. (red.): Metoda casestudy w pielęgniarstwie, BORGIS, Wyd. Medyczne, Warszawa 2009. 3. Pilch T., Bauman T.: Zasady badań pedagogicznych. Wyd. Akademickie „Żak”, Warszawa 2010. Literatura uzupełniająca: <ol style="list-style-type: none"> 1. Jackowski M.: Ochrona danych medycznych. Wolters Kulwer Polska, Warszawa 2011.

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu
BADANIA NAUKOWE W PIELEGNIARSTWIE w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	EFEKTY UCZENIA SIĘ (wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
D.W38.	przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty pielęgniarstwa	Wykłady	opracowanie projektu badawczego w formie pisemnej
D.W39.	metody i techniki prowadzenia badań naukowych	Wykłady	opracowanie projektu badawczego w formie pisemnej

D.W40.	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej	Wykłady	opracowanie projektu badawczego w formie pisemnej
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
D.U31	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych	Wykłady	opracowanie projektu badawczego w formie pisemnej
D.U32.	przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi	Wykłady	opracowanie projektu badawczego w formie pisemnej
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
D.KS7.	dostarczania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	Wykłady	samoocena studenta

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w wykładach	15	
Przygotowanie do zaliczenia	10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,6	0,4

SYSTEM INFORMACJI W OCHRONIE ZDROWIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	System informacji w ochronie zdrowia
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne I stopnia
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia IVsemestru, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok II Semestr IV
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr inż. Robert Płaziak
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Ćwiczenia
10.	Wymagania wstępne	Podstawy obsługi komputera
11.		Ćwiczenia - 15godz. (IV sem.)
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Ćwiczenia - 1 punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest:przygotowanie studenta do korzystania w praktyce z systemu informacyjnego opieki zdrowotnej opartego na danych i informacjach zgromadzonych w elektronicznej dokumentacji medycznej.
14.	Metody dydaktyczne	wykład ćwiczenia w pracowni komputerowej, praca z demonstracyjnymi aplikacjami systemów informatycznych, ćwiczenia projektowe,

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>		<p>Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń</p> <p>Zaliczenie (Z)- ćwiczenia w IV semestrze</p> <p><u>Warunki zaliczenia:</u> Obecność na ćwiczeniach</p> <p><u>Na ocenę końcową składa się ocena:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - aktywności studenta na ćwiczeniach: 0-1 pkt. - przygotowania pracy zaliczeniowej – prawidłowa treść pracy: 0-3 pkt. - wykonanych zadań zgodnie z treściami modułu: 0-2 pkt. - końcowego testu sprawdzającego składającego się z 10 pytań (prawidłowa odpowiedź – 0,5 pkt.): 0-5 pkt. <p><u>Końcowa ocena zależy od liczby uzyskanych punktów:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ocena dostateczna (3.0): student uzyskuje 4-4,5 punktów - ocena plus dostateczny (3.5): student uzyskuje 5-6,5 punktów - ocena dobra (4.0): student uzyskuje 7-8 punktów - ocena plus dobry (4.5): student uzyskuje 8,5-10 punktów - ocena bardzo dobra (5.0): student uzyskuje 10,5-11 punktów
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>		<p>Tematyka zajęć:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. System informacyjny opieki zdrowotnej 2. Piramida wiedzy, dane, informacja, wiedza, nauka w systemie opieki zdrowotnej 3. System informacyjny oparty na elektronicznej dokumentacji medycznej 4. Standardy zapisu i transmisji danych w formie elektronicznej 5. Podstawowa wiedza o instytucjach przetwarzających dane w ochronie zdrowia 6. Elektroniczne rejestry medyczne 7. Bezpieczeństwo i poufność danych 8. Standaryzacja podmiotów świadczących usługi publiczne 9. Podpis elektroniczny i e-dokumentacja 10. Gromadzenie i przetwarzanie danych 11. Zarządzanie bazami danych w medycznych systemach informatycznych
17.		<p>Wiedza</p>	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania; • metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych.
		<p>Umiejętności</p>	<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemu informacyjnego z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych; • posługiwać się w praktyce dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz prawa ochrony własności intelektualnej.
		<p>Kompetencje społeczne</p>	<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przestrzegania praw pacjenta; • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Trąbka W., Romaszewski A.: Informatyzacja Podmiotów Leczniczych – jak przygotować gabinet na wejście dokumentacji elektronicznej, Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej – Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji, Kraków 2013. Romaszewski A., Trąbka W.: System Informacyjny Opieki Zdrowotnej, Zdrowie i Zarządzanie, Kraków 2011. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Romaszewski A., Trąbka W.: Aspekty prawne przetwarzania danych medycznych w chmurach obliczeniowych, Zeszyt Naukowy Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Krakowie, 2014. Romaszewski A., Trąbka W., Kiełar M., Gajda K.: Identyfikacja i uwierzytelnienie w systemie informacyjnym opieki zdrowotnej po wprowadzeniu rozporządzenia Midas, Zeszyt Naukowy Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Krakowie, 2016.
-----	---	---

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu SYSTEM INFORMACJI W OCHRONIE ZDROWIA w odniesieniu do form zajęć			
Numer efektu uczenia się	EFEKT UCZENIA SIĘ (wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
C.W39.	zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania	Ćwiczenia	sprawdzian praktyczny/ test
C.W40.	metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych	Ćwiczenia	sprawdzian praktyczny/ test
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
C.U50.	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemu informacyjnego z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych	Ćwiczenia	sprawdzian praktyczny/ test
C.U51.	posługiwać się w praktyce dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz prawa ochrony własności intelektualnej	Ćwiczenia	sprawdzian praktyczny/ test
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
C.KS2.	przestrzegania praw pacjenta	Ćwiczenia	obserwacja samoocena
C.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	Ćwiczenia	samoocena

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w zajęciach ćwiczeniach	15	
Przygotowanie do zaliczenia końcowego	10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,6	0,4

SYLABUSY

III ROK STUDIÓW

dotyczące studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2021/2022

Opracowane na podstawie Standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu pielęgniarki
Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 26 lipca 2019 r. Dz.U, poz. 1573)

PRZEDMIOTY REALIZOWANE NA III ROKU STUDIÓW

1. Język angielski
2. Podstawowa opieka zdrowotna
3. Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne
4. Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia
5. Opieka paliatywna
6. Podstawy rehabilitacji
7. Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne
8. Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne
9. Promocja zdrowia
10. Seminarium dyplomowe

JĘZYK ANGIELSKI

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
17.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Język angielski
18.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Studium Języków Obcych
19.	Kod przedmiotu	PL.J. 14.2. C PL.J. 14.3. C PL.J. 14.4. C PL.J. 14.5. C
20.	Język przedmiotu	Język angielski Język polski
21.	Typ przedmiotu	Nauki społeczne i humanistyczne: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia II, III, IV, V semestru, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
22.	Rok studiów, semestr	Rok I, II, III Semestr II, III, IV, V
23.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	mgr Michał Żuk mgr Marcin Wrona
24.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nią osoba prowadząca dany przedmiot	
25.	Formuła przedmiotu	Ćwiczenia
26.	Wymagania wstępne	Znajomość języka angielskiego na poziomie A2(N)/B1(S) wg. ESOKJ
27.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Ćwiczenia - (II sem.) - 30 godz. Ćwiczenia - (III sem.) - 30 godz. Ćwiczenia - (IV sem.) - 30 godz. Ćwiczenia - (Vsem.) - 30 godz.
28.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Ćwiczenia - (II sem.) - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - (III sem.) - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - (IV sem.) - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - (V sem.) - 2 punkty ECTS
29.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • przyswojenie języka specjalistycznego z zakresu specjalności studiów dla porozumiewania się z obcokrajowcami na tematy zawodowe oraz samodzielnego czytania tekstów specjalistycznych; • rozwinięcie umiejętności językowych czytania, słuchania, mówienia i pisania w zakresie języka specjalistycznego; <ul style="list-style-type: none"> • osiągnięcie poziomu znajomości języka ogólnego B2 wg ESOKJ, umożliwiającego swobodną komunikację w języku angielskim w codziennych kontaktach z obcokrajowcami.

30.	Metody dydaktyczne	<p>Lektorat języka angielskiego realizowany jest w formie ćwiczeń praktycznych, podczas których studenci rozwijają głównie umiejętności komunikacyjne oraz znajomość słownictwa specjalistycznego.</p> <p>Oprócz pracy z tekstem stosowane są metody aktywizujące: dyskusja, symulacja, metoda przypadku, kwestionariusz, metoda sytuacyjna, projekt. Studenci pracują indywidualnie, w parach i w grupach, w zależności od rodzaju zadań.</p> <p>Oprócz uczestniczenia w zajęciach studenci mogą korzystać z cotygodniowych konsultacji. W razie potrzeby organizowane są konsultacje dodatkowe.</p>
31.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń: Zaliczenie z oceną (ZO)- ćwiczenia w II, III, IV semestrze Egzamin (E) - ćwiczenia w V semestrze.</p> <p>Zaliczenie semestru: Warunkiem zaliczenia semestru jest systematyczne i aktywne uczestnictwo w zajęciach, które jest oceniane w sposób ciągły oraz uzyskanie pozytywnych ocen z pisemnych prac kontrolnych.</p> <p>Zaliczenie przedmiotu: Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu po czterech semestrach lektoratu. Egzamin ma formę testu pisemnego obejmującego treści merytoryczne przewidziane w niniejszym sylabusie.</p>
32.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<p>Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pielęgniarstwo w Wielkiej Brytanii i w Polsce: historia i teraźniejszość. 2. Człowiek: charakterystyka zewnętrzna i wewnętrzna, części ciała, organy wewnętrzne. 3. Zdrowie i samopoczucie. 4. Najczęstsze problemy zdrowotne. 5. Personel medyczny i zadania poszczególnych członków personelu. 6. W szpitalu: nazwy oddziałów, ich specyfika; wyposażenie, sprzęt. 7. Procedura przyjęcia pacjenta do szpitala: wypełnianie dokumentów, wywiad z pacjentem. 8. Postępowanie w nagłych przypadkach, pierwsza pomoc. 9. Objawy różnych chorób i problemów zdrowotnych. 10. Opieka nad pacjentami w podeszłym wieku. 11. Zdrowie i odżywianie. 12. Układ krwionośny. 13. Opieka nad umierającymi. 14. Zasady higieny. 15. Opieka nad pacjentami z chorobami umysłowymi. 16. Monitorowanie pacjenta. 17. Środki farmakologiczne. 18. Alternatywne metody terapii. <p>Materiał gramatyczny:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Czasy teraźniejsze i przeszłe: Present Simple, Present Continuous, Past Simple, Past Continuous, / Formy wyrażania przyszłości / Czasowniki modalne/. 2. Zdania rozkazujące, wykrzyknikowe, warunkowe / Zdania w stronie biernej/ Pytania pośrednie/ Pytania typu <i>question tags</i>. 3. Konstrukcje gerundialne i bezokolicznikowe/ Wyrażenia oznaczające ilość/ Przymiotnik – stopniowanie/ Przysłówek – stopniowanie/ Przyimek/ Zaimek/ Liczebnik.

		Umiejętności	W zakresie umiejętności absolwent potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • analizować piśmiennictwo medyczne w języku angielskim; • porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Kompetencje społeczne	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do: <ul style="list-style-type: none"> • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: 2. Austin D., Crosfield T.: English for Nurses : Podręcznik dla studentów i pielęgniarek. Wyd. PZWL, 2007. Literatura uzupełniająca: 4. English Grammar in Use, Raymond Murphy, Cambridge University Press. 5. Polecone strony internetowe. 6. Test Your Professional English Medical , Longman / Pearson Education).

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu JĘZYK ANGIELSKI w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
B.U16.	analizować piśmiennictwo medyczne w języku angielskim	Ćwiczenia	aktywne uczestnictwo w zajęciach pisemne prace kontrolne test pisemny
B.U17.	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	Ćwiczenia	aktywne uczestnictwo w zajęciach pisemne prace kontrolne test pisemny
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
B.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	Ćwiczenia	samoocena

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w ćwiczeniach	30	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,0	0

PODSTAWOWA OPIEKA ZDROWOTNA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Podstawowa Opieka Zdrowotna
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Kierunek Pielęgniarstwo
3.	Kod przedmiotu	PL.18.5 W PL.18.5 C PL.18.5 ZP PL.18.6PZ
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Nauki z zakresu podstaw opieki pielęgniarstwa, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia V, VI semestru, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok III Semestr V, VI
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Halina – Pieciewicz Szczęsna mgr Jolanta Superson
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nią osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	Wiedza i umiejętności z zakresu: fizjologii, patologii, podstaw pielęgniarstwa, badań fizykalnych, farmakologii, interny i pielęgniarstwa internistycznego, geriatricy i pielęgniarstwa geriatrycznego, pediatrii i pielęgniarstwa pediatrycznego, położnictwa i ginekologii.

11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady - 30 godz.(V sem.) Ćwiczenia - 15 godz. (V sem.) + Samokształcenie - 15 godzin Zajęcia praktyczne - 120 godz. (V sem.), w tym 20% w CSM Praktyka zawodowa- 160 godz. (sem.VI)
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady 1 punkt ECTS Ćwiczenia 1 punkt ECTS Zajęcia praktyczne - 4 punkty ECTS Praktyki zawodowe - 6 punktów ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: przygotowanie studenta w zakresie planowania, realizowania i oceny działań podejmowanych w ramach pielęgniarstwa w środowisku rodzinnym nad osobami zdrowymi, chorymi i niepełnosprawnymi w środowisku zamieszkania, pracy, wychowania i nauki.
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwencjonalny i wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych, pogadanka, dyskusja, pokaz filmów dydaktycznych, zajęcia praktyczne.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu

Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:

Forma i warunki zaliczenia wykładów:

Egzamin (E) - wykłady w V semestrze

1. Obecność na wykładach.
2. Uzyskanie pozytywnej oceny ze sprawdzianu pisemnego. Egzamin w formie pisemnej składa się z 8 pytań otwartych, niewychodzących poza obszar ocenianych efektów uczenia się z zakresu „Podstawowej Opieki Zdrowotnej” dla kierunku Pielęgniarstwo I stopnia oraz zgodnych z zagadnieniami do zaliczenia przedmiotu. Na egzamin przygotowuje się zestawy pytań. W każdym zestawie zamieszczono 2 pytania (nr 1-2: każde pytanie za 2 pkt.), na które należy udzielić odpowiedzi złożonej, oraz 6 pytań (nr 3-8 za 1 pkt.), które należą do „pytań krótkiej odpowiedzi”, czyli wymagających np. podanie definicji lub wymienienie elementów, czynników, cech itp. Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt.(60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5-7 pkt. -3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. - 5).

Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

zaliczenie z oceną (ZO) - ćwiczenia w V semestrze

1. Obecność na zajęciach.
2. Aktywność na zajęciach.
3. Otrzymanie pozytywnej oceny z zaliczenia pisemnego (test jednokrotnego wyboru).
4. Na ocenę końcową składa się ocena z pracy pisemnej (50%), obecność na zajęciach (30%), aktywność – praca w grupach (20%).

Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

Zaliczenie z oceną (ZO) - zajęcia praktyczne w V semestrze

Kryteria oceniania:

1. 100% frekwencji na zajęciach,
2. Aktywność na zajęciach.
3. Proces pielęgnowania (wywiad środowiskowo-rodzinny, stawianie diagnoz pielęgniarstkich, planowanie i realizowanie działań w środowisku domowym pacjenta oraz ocenianie efektów pracy).
4. Przygotowanie sprawozdania/raportu pielęgniarstkiego z wizyty w domu pacjenta.
5. Wykonywanie zadań zawodowych zgodnie z obowiązującymi procedurami w podstawowej opiece zdrowotnej.
6. Przestrzeganie regulaminu zajęć praktycznych.
7. Zaliczenie poszczególnych czynności w *Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/ pielęgniarza*.
8. Samoocena studenta dotycząca realizacji zajęć.

		<p>Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych: Zaliczenie z oceną (ZO) - praktyki zawodowe w VI semestrze</p> <p>Warunki zaliczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 100% frekwencji na zajęciach, • prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej proces pielęgnowania i raport pielęgniarski w formie pisemnej, • przestrzeganie regulaminu praktyk zawodowych, • zaliczenie poszczególnych umiejętności w dzienniczku praktyk, • samoocena
		<p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:</p> <p>Przygotowanie pracy na jeden z wybranych tematów.</p>
<p>3.</p>	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowa opieka zdrowotna – cele, struktura i zakres świadczeń. Zadania zespołu podstawowej opieki zdrowotnej w świetle aktualnych problemów zdrowotnych i demograficznych społeczeństwa polskiego. Determinanty i mierniki jakości podstawowej opieki zdrowotnej. 2. Pielęgniarstwo środowiskowo-rodzinne. Rola i zadania pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej. 3. Diagnoza pielęgniarska w środowisku zamieszkania podopiecznych. Diagnoza rodzinna. Wydolność pielęgnacyjno-opiekuńcza rodziny. 4. System zarządzania informacją w ramach POZ. Dokumentowanie opieki pielęgniarskiej w ramach POZ. 5. Rola pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej w promocji zdrowia i profilaktyce chorób wybranych układów. 6. Edukacja zdrowotna w POZ – zadania pielęgniarki. 7. Wybrane aspekty podstawowej opieki pediatrycznej. Rola i zadania pielęgniarki w środowisku nauczania i wychowania dzieci. 8. Wybrane aspekty podstawowej opieki położniczej. 9. Rola i zadania pielęgniarki w opiece nad zdrowiem osób pracujących. 10. Modele opieki nad osobami chorymi, niepełnoprawnymi – specyfika opieki w POZ. 11. Wsparcie społeczne w zdrowiu i chorobie. Pomoc społeczna - cele, zadania, rola pielęgniarki. 12. Uzależnienia. Profilaktyka uzależnień w ramach POZ. 13. Specyfika opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych wolności. 14. Pielęgniarka POZ w roli świadczeniodawcy. Kontraktowanie świadczeń pielęgniarek POZ.

Tematy ćwiczeń:

1. Promocja zdrowia i profilaktyka w praktyce pielęgniarstwa POZ.
2. Zadania pielęgniarstwa w placówkach POZ – gabinet zabiegowy, poradnia dziecięca, punkt szczepień (kalendarz szczepień dla dzieci, szczepienia dorosłych).
3. Zakres opieki pielęgniarstwa nad pacjentem /rodziną z chorobą przewlekłą w środowisku domowym (symulacja niskiej i średniej wierności).
4. Choroba jako czynnik zmian w rodzinie – analiza zmian zachodzących w rodzinie w wyniku choroby.
5. Pomoc społeczna – wsparcie instytucjonalne w pielęgniarstwie POZ.
6. Zadania pielęgniarstwa szkolnego w opiece nad zdrowiem uczniów: testy przesiewowe (pomiar wagi ciała i wzrostu, wskaźnik BMI, pomiar ciśnienia tętniczego krwi, ocena ostrości wzroku i słuchu, wykrywanie wad postawy; siatki centylowe) ; Udział w edukacji zdrowotnej dzieci i młodzieży.
7. Kompetencje i autonomia pielęgniarstwa w POZ: zakres zadań podejmowanych przez pielęgniarstwo samodzielnie, bez zlecenia lekarskiego; ordynowanie leków i wypisywanie recept, wypisywanie recept na leki i środki spożywcze w ramach zlecenia lekarskiego lub kontynuacji leczenia z uwzględnieniem poziomu refundacji, liczby refundowanych sztuk; rodzaju dostępnych środków oraz wskazań do wystawiania recept na substancje lecznicze i środki spożywcze oraz wypisywanie skierowań na badania diagnostyczne zgodnie ze wskazaniami zdrowotnymi.
8. Zadania pielęgniarstwa medycyny pracy – badania profilaktyczne, dokumentacja.

Tematy zajęć praktycznych:

1. Specyfika pracy pielęgniarstwa w różnych formach organizacyjnych podstawowej opieki zdrowotnej.
2. Praca pielęgniarstwa w POZ w oparciu o wykaz świadczeń gwarantowanych oraz warunki ich realizacji.
3. Zarządzanie informacją w podstawowej opiece zdrowotnej.
4. Dokumentowanie pracy i opieki pielęgniarstwa w POZ.
5. Specyfika prowadzenia procesu pielęgnowania w pracy pielęgniarstwa rodzinnej.
6. Udział pielęgniarstwa podstawowej opieki zdrowotnej w promocji zdrowia, profilaktyce, leczeniu i rehabilitacji pacjentów z chorobami wybranych układów.
7. Pielęgniarska opieka długoterminowa realizowana w domu pacjenta – zasady kwalifikacji, planowanie opieki, realizowane zadania.
8. Diagnozowanie sytuacji zdrowotnej dzieci i środowiska szkolnego.
9. Rola pielęgniarstwa w opiece nad chorym niepełnosprawnym w środowisku domowym.
10. Zadania pielęgniarstwa rodzinnej w opiece nad seniorem w domu.
11. Program pielęgniarstwa nad wybraną grupą dzieci / młodzieży lub osób dorosłych.

			<p>Tematy praktyk zawodowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Komunikowanie się pielęgniarki w środowisku pacjenta. Rozpoznawanie stanu człowieka zdrowego. 2. Zasady zbierania ukierunkowanego wywiadu środowiskowego dla potrzeb procesu pielęgnowania. 3. Ocena zagrożeń zdrowia, stopnia samodzielności pacjenta i wydolności pielęgnacyjno-opiekuńczej rodziny. 4. Ocena stanu higienicznego skóry i włosów, uzębienia i odżywienia, postawy, proporcji ciała, zakresu ruchów w stawach. 5. Analiza zebranych informacji pod kątem oceny stylu życia podopiecznych w środowisku. 6. Planowanie działań prozdrowotnych w oparciu o rozpoznane czynniki ryzyka, zmierzających do zachowania oraz potęgowania zdrowia. 7. Diagnozowanie sytuacji podopiecznych w zakładach podstawowej opieki zdrowotnej. 8. Planowanie, realizowanie i ocenianie działań podejmowanych na rzecz podopiecznego w zdrowiu i chorobie. 9. Realizacja programów edukacji zdrowotnej. 10. Realizacja zadań opiekuńczo-pielęgnacyjnych (współpraca z różnymi instytucjami społeczności lokalnej). 11. Realizacja zadań pielęgniarki w środowisku nauczania i wychowania. 12. Współpraca pielęgniarki środowiskowej z pacjentem geriatrycznym i jego rodziną. 13. Działania pielęgnacyjno-rehabilitacyjne w środowisku obłożnie chorego i niepełnosprawnego. 14. Promocja zdrowia i profilaktyka w środowiskach podopiecznych.
			<p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Historia pielęgniarstwa środowiskowego w Polsce. 2. Organizacja domowej opieki pielęgniarzkiej w wybranych krajach Unii Europejskiej. 3. Konstruowanie planów całościowej opieki dla rodziny na przykładzie wybranych sytuacji zdrowotnych (np. pacjent z chorobami naczyń żylnych, dziecko z cukrzycą, pacjent ze stwardnieniem rozsianym, pacjent z upośledzeniem umysłowym, pacjent z z przewlekłą niewydolnością krążenia, pacjenta z chorobą Alzheimera, pacjent z chorobą Parkinsona) w środowisku zamieszkania. 4. Program edukacyjny zastosowany w medycynie szkolnej lub w środowisku pracy (próchnica zębów, nikotynizm, uzależnienie od internetu i/lub gier komputerowych, otyłość, choroby zawodowe: pochnp, pylica płuc, boferioza, cieśń nadgarstka).
4.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników systemu ochrony zdrowia; • warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarzskich w podstawowej opiece zdrowotnej; • metody oceny środowiska nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży;
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizować świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej; • oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych;

		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
5.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ślusarska B., Marcinowicz L., Kocka K.: Pielęgniarstwo rodzinne i opieka środowiskowa. PZWL, Warszawa 2019. 2. Kabala A., Nowacka A., Pawłowska E.: POZ w Polsce. Struktura, zadania, funkcje. PZWL, Warszawa 2017. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Woynarowska B., — Edukacja zdrowotna. Podstawy teoretyczne, metodyka, praktyka., Warszawa, 2018, PWN 2. Dominiak I. , Gaworska-Krzemińska A., Kilańska D. (red.): — Ordynowanie leków i wypisywanie recept. Przewodnik dla pielęgniarek i położnych., Sopot, 2016, Edumetriq.

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu PODSTAWOWA OPIEKA ZDROWOTNA
w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
C.W19.	organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników systemu ochrony zdrowia;	Wykłady	sprawdzian pisemny
C.W20.	warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarstkich w podstawowej opiece zdrowotnej;	Wykłady	sprawdzian pisemny
C.W21.	metody oceny środowiska nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży;	Wykłady	sprawdzian pisemny
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
CU33.	realizować świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej;	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	zaliczenie pisemne opis przypadku próba pracy zadanie praktyczne
CU34.	oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych;	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Samokształcenie	zaliczenie pisemne opis przypadku próba pracy zadanie praktyczne praca pisemna
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:			
C.KS1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	samoocena studenta obserwacja przez opiekuna, nauczyciela prowadzącego

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w wykładach	30	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,0	0

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w ćwiczeniach	15	
Samokształcenie	15	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,5	0,5

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w zajęciach praktycznych	120	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	120	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	4,0	0

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w praktykach zawodowych	160	
Przygotowanie do praktyk zawodowych	20	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	180	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	5,3	0,7

CHIRURGIA I PIELEGNIASTWO CHIRURGICZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
19.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne
20.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
21.	Kod przedmiotu	PL.28.5.PZ
22.	Język przedmiotu	Język polski
23.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia Vsemestru, III roku studiów • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów
24.	Rok studiów, semestr	Rok III - Semestr V
25.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	mgr Małgorzata Wojnowska
26.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
27.	Formuła przedmiotu	Praktyki zawodowe
28.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z zakresu anatomii, fizjologii, podstaw pielęgniarstwa, farmakologii
29.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Praktyki zawodowe -160 godz. (V sem.)
30.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Praktyki zawodowe - 6 punktów ECTS
31.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	<p>Celem przedmiotu/modułu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie studentów z patogenezą, zasadami postępowania diagnostycznego i leczniczego oraz zasadami profesjonalnej opieki w chorobach chirurgicznych; • przygotowanie studentów do sprawowania opieki przed i pooperacyjnej nad chorymi leczonymi chirurgicznie z uwzględnieniem stanu zdrowia i wieku pacjenta, zgodnie z zasadami oraz procedurami obowiązującymi w praktyce; • przekazanie studentom wiedzy i umiejętności dotyczących edukacji pacjenta leczonego chirurgicznie w wybranych jednostkach chorobowych.
32.	Metody dydaktyczne	Wykłady z wykorzystaniem technik audiowizualnych. Seminarium: praca indywidualna, praca zespołowa, studium przypadku. Zajęcia praktyczne: pokaz, instruktaż, praca indywidualna, praca zespołowa, studium przypadku. Praktyki zawodowe: instruktaż, praca indywidualna, praca zespołowa, studium przypadku.

33.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p>Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Praktyka zawodowa- (ZO)zaliczenie z oceną. <u>Warunki zaliczenia:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 100% frekwencja na zajęciach, • prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej proces pielęgnowania i raport pielęgniarski w formie pisemnej), • przestrzeganie regulaminu praktyk zawodowych, • zaliczenie poszczególnych umiejętności w dzienniczku praktyk, • samoocena.
34.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy praktyk zawodowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przyjęcie chorego do oddziału chirurgicznego. 2. Przygotowanie pacjenta do zabiegu chirurgicznego w trybie pilnym i planowym. 3. Przygotowanie chorego do badań diagnostycznych w różnych schorzeniach chirurgicznych i opieka po badaniu. 4. Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w obrębie przewodu pokarmowego: przełyku, żołądka i dwunastnicy, jelit, wątroby, gruczołów wydzielania wewnętrznego oraz narządów ruchu. 5. Profilaktyka zakażenia ran w chirurgii. 6. Opieka nad chorym w chirurgii urazowej – stłuczenia, skręcenia, zwichnięcia, złamania. 7. Chory z drenażem klatki piersiowej. 8. Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym. 9. Opieka nad chorym oparzonym. 10. Odżywianie chorego w chirurgii. 11. Dokumentowanie opieki nad chorym w chirurgii. 12. Planowanie i realizowanie opieki pooperacyjnej nad pacjentem chirurgicznym. 13. Podejmowanie działań mających na celu przygotowanie do samoopieki i samopielęgnacji pacjenta chirurgicznego. 14. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorymi po urazach wielonarządowych. 15. Pielęgnowanie chorego ze schorzeniami naczyń obwodowych i po operacjach naczyniowych. 16. Działania profilaktyczne wobec chorych leczonych chirurgicznie.

35.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej; • zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach; • zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym); • zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS); • czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne; • zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom; • zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową; • zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym; • metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu;
-----	--------------------------------	--------	--

		<p>Umiejętności</p>	<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej; • prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień; • organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych; • dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków; • dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji; • rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych; • przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych; • dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych; • uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych; • prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe; • rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego; • pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną; • prowadzić rozmowę terapeutyczną; • przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta; • asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych; • oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe; • przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;
		<p>Kompetencje społeczne</p>	<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przestrzegania praw pacjenta • ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe
<p>36.</p>	<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu</p>	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Cipora E.: Wprowadzenie do chirurgii. PWSZ im. J. Grodka w Sanoku, Sanok 2014. 7. Kapała W.: Pielęgniarstwo w chirurgii. Wybrane problemy z praktyki pielęgniarskiej oddziałów chirurgii ogólnej. Wydanie II, Czelej, Lublin 2006. 8. Noszczyk W.: Chirurgia. Repetytorium. Wyd. PZWL, Warszawa 2019. 9. Walewska E. (red.): Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. Wyd. PZWL, Warszawa 2021. 10. Walewska E., Ścisło L. (red.): Procedury pielęgniarskie w chirurgii. Wyd. PZWL, Warszawa 2015. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Fibak J.: Chirurgia. Repetytorium, PZWL, Warszawa 2010. 5. Głuszek S. (red.): Chirurgia. Podręcznik dla studentów wydziałów nauk o zdrowiu. Wydanie I, Czelej, Lublin 2008. 6. Karpel E., Jałowicki P. (red.): Ogólne powikłania pooperacyjne, Wyd. PZWL, Warszawa 2009. 7. Noszczyk W. (red.) Chirurgia Tom I, II. Wyd. PZWL, Warszawa 2021. 	

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu
CHIRURGIA I PIELEGNIAŘSTWO CHIRURGICZNE** w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia się	EFEKT UCZENIA SIĘ <i>(wg standardów kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniariską, ustalać cele i plan opieki pielęgniariskiej, wdrażyć interwencje pielęgniariskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniariskiej;	Praktyki zawodowe	proces pielęgnowania sprawozdanie z dyżuru/raport/
D.U2.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela prowadzącego lub opiekuna praktyk
D.U4.	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;	Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela prowadzącego lub opiekuna praktyk
D.U6.	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;	Praktyki zawodowe	Zadanie praktyczne Symulacja obserwacja przez nauczyciela prowadzącego lub opiekuna praktyk
D.U7.	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	Praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania obserwacja przez nauczyciela prowadzącego lub opiekuna praktyk
D.U8.	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	Praktyki zawodowe	sprawozdanie z dyżuru/raport/ obserwacja przez nauczyciela prowadzącego lub opiekuna praktyk
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	Praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania obserwacja przez nauczyciela prowadzącego lub opiekuna praktyk
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniariską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	Praktyki zawodowe	ćwiczenia praktyczne proces pielęgnowania sprawozdanie z dyżuru/raport/
D.U16.	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	Praktyki zawodowe	ćwiczenia praktyczne
D.U17.	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	Praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania obserwacja przez nauczyciela prowadzącego lub opiekuna praktyk
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela prowadzącego lub opiekuna praktyk
D.U19.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną;	Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela realizacja zleconego zadania, symulacja

D.U20.	przewodzić rozmowę terapeutyczną;	Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela prowadzącego lub opiekuna praktyk
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela prowadzącego lub opiekuna praktyk
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela prowadzącego lub opiekuna praktyk
D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	Praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania, obserwacja przez nauczyciela prowadzącego lub opiekuna praktyk, praca zaliczeniowa
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	Seminarium	realizacja zleconego zadania obserwacja przez nauczyciela prowadzącego lub opiekuna praktyk symulacja
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
D.KS2.	przestrzegania praw pacjenta	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela prowadzącego lub opiekuna praktyk
D.KS4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela prowadzącego lub opiekuna praktyk

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w wykładach	60	
Samokształcenie	25	
Przygotowanie do egzaminu	5	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	90	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	2,0	1,0

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w zajęciach praktycznych	120	
Przygotowanie do zajęć	10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	130	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	3,7	0,3

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w praktykach zawodowych	160	
Przygotowanie do praktyk zawodowych	20	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	180	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	5,3	0,7

ANESTEZJOLOGIA I PIELĘGNIARSTWO W ZAGROŻENIU ŻYCIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL.31.5.W PL.31.5.S PL.31.5.ZP PL.31.5.PZ
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z zakresu opieki specjalistycznej: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia V semestru, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok III Semestr V
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Krzysztof Jakubowski mgr Barbara Bindas mgr Ewa Kucharska
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Seminarium Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	Wiadomości z podstaw pielęgniarstwa, anatomii, fizjologii, patologii
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady - 30 godz. Seminarium – 15 godz. + 15 godz. Samokształcenie Zajęcia praktyczne - 80 godz. Praktyki zawodowe - 80 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady - 1 punkt ECTS Seminarium - 1 punkt ECTS Zajęcia praktyczne - 3 punkty ECTS Praktyki zawodowe - 3 punkty ECTS

13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: przygotowanie studenta do realizacji opieki nad pacjentem w wybranych stanach zagrożenia życia, postępowania anestezyjologicznego oraz kształtowanie umiejętności rozpoznawania i rozwiązywania problemów pacjentów hospitalizowanych w oddziale intensywnej terapii.
14.	Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny Dyskusja dydaktyczna Studium przypadku Instruktaż
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Egzamin (E) - wykłady w V semestrze Obecność na wykładach oraz pozytywna ocena z egzaminu. Egzamin przeprowadzany w formie pisemnej z użyciem testu złożonego z 60 pytań zamkniętych, weryfikującego wiedzę studentów.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia seminarium: 100% obecność na zajęciach, aktywność – pozytywna ocena za realizację zleconego zadania - wybranej umiejętności pielęgniarskiej w pracowni symulacji medycznej.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych: Zaliczenie z oceną (ZO)- zajęcia praktyczne w V semestrze. 100% obecność na zajęciach – pozytywna ocena z testu kontrolnego, prowadzenie karty obserwacji pacjenta obowiązującej w oddziale anestezjologii i intensywnej terapii, przestrzeganie regulaminu zajęć praktycznych, zaliczenie poszczególnych umiejętności w wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/ pielęgniarza.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych: Zaliczenie z oceną (ZO)- praktyki zawodowe w V semestrze 100% obecność na zajęciach - pozytywna ocena z zaliczenia ustnego, zaliczenie poszczególnych umiejętności w wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/ pielęgniarza.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: Pisemna praca na podany temat.</p>
16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<p>Tematy wykładów:</p> <p>Anestezjologia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Anestezja. Przygotowanie pacjenta do znieczulenia. 2. Intensywny nadzór bezprzyrządowy i przyrządowy - rozpoznanie stanu zagrożenia życia. 3. Metody i przyrządy stosowane do udrażniania dróg oddechowych i sztucznej wentylacji. 4. Reanimacja krążeniowo-oddechowa. 5. Zasady reanimacji krążeniowo-oddechowej u dzieci i dorosłych. 6. Farmakoterapia w resuscytacji krążeniowo-oddechowej. 7. Elektroterapia w zagrażających życiu zaburzeniach rytmu serca.

Pielęgniarstwo w zagrożeniu życia:

1. Opieka nad chorym nieprzytomnym.
2. Pielęgnowanie chorego z centralnym dostępem naczyniowym żylnym i tętniczym.
3. Monitorowanie układu krążenia – zadania pielęgniarki.
4. Nagłe zatrzymanie krążenia – przyczyny i zapobieganie.
5. Postępowanie pielęgniarskie u pacjenta z niewydolnością układu sercowo naczyniowego i oddechowego w oddziale intensywnej terapii.
6. Wstrząs – podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki.
7. Ostra niewydolność nerek – podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki.
8. Ostre zapalenie trzustki – podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki.
9. Śpiączka wątrobowa – podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki.
10. Intensywna terapia i opieka pielęgniarska w cukrzycy.
11. Sepsa – podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki.
12. Zespół dysfunkcji wielonarządowej (MODS) – podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki.
13. Stan astmatyczny, przełom nadciśnieniowy, stan padaczkowy, OZW- podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki.
14. Zatrucia – przyczyny i postępowanie.
15. Rola pielęgniarki przed i podczas znieczulenia ogólnego i przewodowego
16. Rola pielęgniarki w przygotowaniu i opiece nad pacjentem po znieczuleniu ogólnym i przewodowym.
17. Leczenie bólu w oddziale anestezjologii i intensywnej terapii.
18. Żywnienie krytyczne chorych.
19. Śmierć pnia mózgu – diagnostyka. Elementy transplantologii, problemy etyczno - moralne.
20. Intensywna terapia w COVID-19.

Tematy seminariów:

1. Ocena stanu świadomości i przytomności; metody, techniki i narzędzia w praktyce pielęgniarki
2. Ocena rodzaju i natężenia bólu, głębokości sedacji w intensywnej terapii metody i skale.
3. Leki silnie działające stosowane w anestezjologii i intensywnej terapii, zadania pielęgniarki
4. Proces pielęgnowania w intensywnej terapii.

Tematy zajęć praktycznych:

1. Działania diagnostyczne pielęgniarki w oddziale intensywnej opieki medycznej.
2. Udział pielęgniarki w znieczuleniu przewodowym i ogólnym chorego.
3. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym w ostrym okresie zawału serca oraz rola pielęgniarki w rozpoznawaniu i terapii zaburzeń rytmu serca.
4. Zasady opieki wobec pacjenta z obrzękiem płuc.
5. Zadania diagnostyczne i lecznicze pielęgniarki wobec pacjenta z ostrą niewydolnością oddechową.
6. Zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem ze sztuczną wentylacją płuc.
7. Zadania pielęgniarki w stanach ostrego zagrożenia życia.
8. Zasady opieki nad pacjentem we wstrząsie.
9. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym po nagłym zatrzymaniu krążenia.
10. Zadania diagnostyczne, lecznicze i opiekuńcze wobec chorego z ostrą niewydolnością nerek.
11. Rola pielęgniarki w opiece nad chorym leczonym metodą dializy ustrojowej i pozaustrojowej.
12. Rola i zadania pielęgniarki w udzielaniu pomocy przedlekarskiej oraz w zaawansowanych zabiegach reanimacyjnych.

		<p>Tematy praktyk zawodowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Monitorowanie metodami bezprzyrządowymi i przyrządowymi podstawowych funkcji życiowych i ocena stanu chorego. 2. Problemy opiekuńcze pacjentów w stanach zagrożenia życia. 3. Dokumentowanie stanu chorego leczonego w OIOM. 4. Działania diagnostyczne, terapeutyczne i pielęgnacyjne podejmowane przez pielęgniarkę w intensywnej opiece medycznej. 5. Podejmowanie działań pielęgniarstkich z zakresu reanimacji i resuscytacji krążeniowo – oddechowej. <p>Samokształcenie:</p> <p>Celem samokształcenia jest aktywizowanie studentów do pogłębiania wiedzy oraz poszukiwania nowych metod i sposobów pielęgnowania chorych w stanach zagrożenia życia.</p> <p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Metody monitorowania chorych w stanach zagrożenia życia. 2. Opieka nad chorym po reanimacji. 3. Problemy psychologiczne chorych hospitalizowanych w oddziale intensywnej opieki medycznej. 4. Zapobieganie zakażeniom wewnątrzszpitalowym w oddziale intensywnej opieki medycznej.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej; • zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym); • metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności; • metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu; • patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa);charakteryzuje kierunki obserwacji pacjenta w trakcie zabiegu operacyjnego, • metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia; • metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie; • zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie krytycznym;

		<p>Umiejętności</p>	<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej; • wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu; • dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych; • prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywcza) oraz żywienie pozajelitowe; • rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego; • pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną; • prowadzić rozmowę terapeutyczną; • przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta; • asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych; • oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe; • przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza; • wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (Automated External Defibrillator, AED) i bezprzyrządowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nadgłośniowych;
		<p>Kompetencje społeczne</p>	<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; • zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problem.

18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Anders J. (red): Pierwsza pomoc i resuscytacja krążeniowo – oddechowa, podręcznik dla studentów. Polska Rada Resuscytacji, Kraków 2011. Krajewska –Kułak E., Rolka H., Jankowiak B.: Standardy i procedury pielęgnowania chorych w stanach zagrożenia życia. PZWL, Warszawa 2009. Krajewska-Kułak E., Rolka H., Jankowiak B.: Standardy anestezyjologicznej opieki pielęgniarskiej PZWL, Warszawa 2014. Wołowicka L., Dyk D. (red): Anestezjologia i intensywna opieka. Klinika i pielęgniarstwo. PZWL, Warszawa 2014. Gutysz A., Dyk D.: Pielęgniarstwo anestezyjologiczne i intensywnej terapii. PZWL, Warszawa 2018. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Gaszyński W.: Intensywna terapia i medycyna ratunkowa. PZWL, Warszawa 2016 Andres J. (red): Wytoczne resuscytacji 2015. Polska Rada Resuscytacji, Kraków 2016. Kruszyński Z.: Podstawy anestezjologii i intensywnej terapii. UMP, Warszawa 2010. Marino P. L.: Intensywna terapia. Edra Urban & Partner, Wrocław 2017. Płusa T.: COVID-19. Patogeneza i postępowanie. Warszawa PZWL 2021.
------------	---	--

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu
ANESTEZJOLOGIA I PIELEGNIARSTWO W ZAGROZENIU ZYCIA
w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece	Wykłady	test pisemny
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);	Wykłady	test pisemny
D.W18.	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;	Wykłady Seminarium	test pisemny realizacja zleconego zadania
D.W30.	metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu;	Wykłady	test pisemny
D.W31.	patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa);charakteryzuje kierunki obserwacji pacjenta w trakcie zabiegu operacyjnego,	Wykłady	test pisemny
D.W32.	metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia;	Wykłady Seminarium	test pisemny realizacja zleconego zadania
D.W33.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	Wykłady	test pisemny

D.W34.	zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie krytycznym;	Wykłady	test pisemny
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Seminarium	proces pielęgnowania sprawozdanie z dyżuru/raport/ sprawdzian praktyczny samoocena studenta
D.U10.	wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	proces pielęgnowania sprawozdanie z dyżuru/raport/ samoocena studenta
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opieką pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny samoocena studenta
D.U17.	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	Zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk samoocena studenta
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	Zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk samoocena studenta
D.U19.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk samoocena studenta
D.U20.	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk
D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Seminarium	realizacja zleconego zadania obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk

D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Seminarium	realizacja zleconego zadania obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk
D.U30.	wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (Automated External Defibrillator, AED) i bezprzyrządowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nadgłośniowych;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
D.KS3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk samocena studenta
D.KS5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	samocena studenta obserwacja przez prowadzącego

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w wykładach	30	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,0	0

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w zajęciach praktycznych	80	
Przygotowanie do zajęć	10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	90	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	2,7	0,3

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w praktykach zawodowych	80	
Przygotowanie do praktyk zawodowych	10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	90	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	2,7	0,3

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w seminarium	15	
Samokształcenie	15	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,5	0,5

OPIEKA PALIATYWNA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Opieka paliatywna
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL.35.5.W PL.35.5.S PL.35.5.ZP PL.35.5.PZ
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z zakresu opieki specjalistycznej: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia V semestru, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów
6.	Rok studiów, semestr	Rok III Semestr V
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Jolanta Sawicka mgr Małgorzata Dżugan mgr Jolanta Superson
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Seminarium Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	Wiadomości z podstaw pielęgniarstwa
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady - 15 - godz.(V sem.) + Samokształcenie 15 godz. Seminarium – 15 godz. (V sem.) + Samokształcenie 15 godz. Zajęcia praktyczne - 40 godz.(V sem.), w tym 20% w CSM Praktyki zawodowe - 40 godz. (V sem.)
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady - 1 punkt ECTS Seminarium - 1 punkt ECTS Zajęcia praktyczne - 2 punkty ECTS Praktyki zawodowe - 2 punkty ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu/modułu jest: przygotowanie do realizacji opieki nad pacjentem w stanie terminalnym, udzielanie wsparcia pacjentowi i jego rodzinie, stosowanie standardów opieki oraz podniesienie jakości opieki paliatywnej.

14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych Metody problemowe –metody aktywizujące: studium przypadku
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie z oceną (ZO)- wykłady w V semestrze. Test pisemny jednokrotnego wyboru zawierającego 30 pytań. Ocena pozytywna z testu to udzielenie 60% prawidłowych odpowiedzi.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych: Zaliczenie z oceną (ZO)- zajęcia praktyczne w V semestrze. Frekwencja 100% na zajęciach praktycznych. Zaliczenie umiejętności zawartych w „Karcie umiejętności pielęgniarских w zawodzie pielęgniarki”.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych; Zaliczenie z oceną (ZO)- praktyki zawodowe w V semestrze. Frekwencja 100% na zajęciach praktycznych. Zaliczenie umiejętności zawartych w „Karcie umiejętności pielęgniarских w zawodzie pielęgniarki”.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia seminarium: Obecność na zajęciach. Prezentacja, praca w grupach, dyskusja.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: Przygotowanie prac pisemnych zgodnych z tematyką kierunkową.</p>
16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja opieki paliatywnej / hospicyjnej w Polsce. 2. Jakość życia jako priorytet opieki paliatywnej. 3. Powikłania i skutki uboczne leczenia onkologicznego u pacjentów w stanach terminalnych. 4. Ból totalny – diagnoza i leczenie. 5. Komunikacja z pacjentem i jego bliskimi. 6. Dzieci i młodzież w opiece paliatywnej. 7. Opieka nad chorym w okresie umierania i agonii. 8. Dylematy etyczne w opiece paliatywnej.

Tematy seminarium:

1. Ustalenie czynników ryzyka chorób nowotworowych.
2. Zadania edukacyjne pielęgniarki w zakresie eliminacji rozpoznanych czynników ryzyka.
3. Udział pielęgniarki w leczeniu paliatywnym.
4. Realizacja procesu pielęgnowania pacjenta objętego opieką paliatywną.
5. Zasady opieki nad pacjentem w okresie terminalnym .
6. Udział pielęgniarki w rehabilitacji pacjenta objętego opieką paliatywną.

Tematy zajęć praktycznych:

1. Diagnoza zapotrzebowania na wsparcie u pacjenta .
2. Sposoby redukcji stresu wynikającego z diagnozy choroby nowotworowej – rola pielęgniarki.
3. Realizacja opieki pielęgniarskiej nad pacjentem i jego rodziną.
4. Opieka nad pacjentem w terminalnej fazie choroby nowotworowej.
5. Opieka wspomagająca – rola i zadania pielęgniarki.
6. Standardy w opiece paliatywnej.
7. Podmiotowość działań opiekuńczo-pielęgnacyjnych.

Tematy praktyk zawodowych:

1. Funkcja psychologiczno-duchowa pielęgniarki.
2. Pielęgniarka jako łącznik z rodziną, kapłanem, psychologiem, pracownikiem socjalnym.
3. Edukacja rodziny chorego w zakresie sprawowania opieki nieprofesjonalnej nad pacjentem umierającym.
4. Rola pielęgniarki w łagodzeniu bólu.
5. Opieka pielęgnacyjna nad dzieckiem w stanie terminalnie i jego rodziną.
6. Zabawa z chorym dzieckiem jako funkcja terapeutyczna .
7. Wsparcie rodziny po śmierci dziecka.
8. Sposoby niwelowania stresu u pielęgniarki wynikłego z pracy z pacjentami z chorobą nieuleczalną.

Samokształcenie

Celem samokształcenia jest pogłębienie i utrwalenie wiedzy niezbędnej do realizacji opieki nad pacjentem w stanie terminalnym oraz pacjentem umierającym.

Tematy samokształcenia:

1. Funkcja psychologiczno-duchowa pielęgniarki.
2. Pielęgniarka jako łącznik z rodziną, kapłanem, psychologiem, pracownikiem socjalnym.
3. Edukacja rodziny chorego w zakresie sprawowania opieki nieprofesjonalnej nad pacjentem umierającym.
4. Rola pielęgniarki w łagodzeniu bólu.
5. Opieka pielęgnacyjna nad dzieckiem w stanie terminalnie i jego rodziną.
6. Zabawa z chorym dzieckiem jako funkcja terapeutyczna .
7. Wsparcie rodziny po śmierci dziecka.
8. Sposoby niwelowania stresu u pielęgniarki wynikłego z pracy z pacjentami z chorobą nieuleczalną.

17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej; • standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia; • zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym); • metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia; • metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa; • dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków; • dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji; • dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych; • prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe; • rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego; • prowadzić rozmowę terapeutyczną; • przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta; • oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe; • postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;
		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną • samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem.

18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Całkowska-Rysz A., Dzierżanowski T: Medycyna paliatywna. Wyd. Termedia, Poznań 2019 2. Wordliczek J.,Krajnik M., Malec-Milewska M.: Chory na nowotwór. Wydawnictwo Medical Education, Warszawa, 2016. 3. Malec-Milewska M., Woroń J.: Kompendium leczenia bólu. .Wydawnictwo Medical Education, Warszawa, 2017. 4. De Walden Gałuszko K., Kaptacz A.: Pielęgniarstwo opieki paliatywnej. Wydawnictwo PZWL, Warszawa, 2017. 5. De Walden Gałuszko K.,: Psychonkologia w praktyce klinicznej. Wydawnictwo PZWL, Warszawa, 2011. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wójcik A., Pyszora A.: Fizjoterapia w opiece paliatywnej .Wyd. PZWL, Warszawa 2014 2. Koper J.K., Koper A.,: Pielęgniarstwo onkologiczne. Wydawnictwo PZWL, Warszawa, 2020. 3. Jassem J., Kordek R., : Onkologia. Podręcznik dla studentów i lekarzy, VM Media z o.o. VM Group sp. k., 2019.
-----	---	---

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu OPIEKA PALIATYWNA w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	Wykłady	test pisemny
D.W7.	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	Wykłady	test pisemny
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);	Wykłady	test pisemny
D.W32.	metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia;	Wykłady	test pisemny
D.W33.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	Wykłady Samokształcenie	test pisemny praca pisemna
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	Zajęcia praktyczne Seminarium Praktyki zawodowe	obecność na zajęciach prezentacja sprawdzian praktyczny

D.U6.	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obecność na zajęciach sprawdzian praktyczny
D.U7.	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obecność na zajęciach sprawdzian praktyczny
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	Zajęcia praktyczne Seminarium Praktyki zawodowe	obecność na zajęciach prezentacja sprawdzian praktyczny
D.U17.	przewodzą u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywcza) oraz żywienie pozajelitowe;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obecność na zajęciach sprawdzian praktyczny
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obecność na zajęciach sprawdzian praktyczny
D.U20.	przewodzą rozmowę terapeutyczną;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obecność na zajęciach sprawdzian praktyczny
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obecność na zajęciach Sprawdzian praktyczny
D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	Zajęcia praktyczne Seminarium Praktyki zawodowe	obecność na zajęciach prezentacja sprawdzian praktyczny
D.U25.	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obecność na zajęciach sprawdzian praktyczny
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
D.KS1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	samoocena studenta obserwacja przez prowadzącego
D.KS3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	samoocena studenta obserwacja przez prowadzącego

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział wykładach	15	
Samokształcenie	15	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,5	0,5

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w zajęciach praktycznych	40	
Przygotowanie do zajęć	10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,6	0,4

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w praktykach zawodowych	40	
Przygotowanie do praktyk zawodowych	10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,6	0,4

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w seminarium	15	
Samokształcenie	15	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,5	0,5

PODSTAWY REHABILITACJI

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
17.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Podstawy rehabilitacji
18.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
19.	Kod przedmiotu	PL.36.5.W
20.	Język przedmiotu	Język polski
21.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia V semestru, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
22.	Rok studiów, semestr	Rok III Semestr V
23.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr hab. Wojciech Rocznik
24.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
25.	Formuła przedmiotu	Wykład, samokształcenie
26.	Wymagania wstępne	Wiedomości z anatomii, fizjologii, podstaw pielęgniarstwa
27.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady - 15 godz. + Samokształcenie 15 godz. (V sem.)
28.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady - 1 punkt ECTS
29.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu/modułu jest: <ul style="list-style-type: none"> • wyposażenie studentów w podstawową wiedzę o istocie, celach i zadaniach rehabilitacji oraz specyfice pielęgnowania osób niepełnosprawnych; • kształtowanie umiejętności wykorzystania wiedzy z zakresu rehabilitacji w opiece nad osobami niepełnosprawnymi w różnym wieku, w różnych specjalnościach medycznych i na różnych etapach opieki zdrowotnej; • wskazanie możliwości adaptacji i integracji społecznej osób trwale niepełnosprawnych.
30.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych.
31.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się: Forma i warunki zaliczenia wykładów: Wykłady - (Z) zaliczenie pisemne w V semestrze. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia Zaliczenie na podstawie przygotowania pracy pisemnej zgodnie z tematyką przedmiotu.

32.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rodzaje niepełnosprawności Problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej i jej rodziny. Cele, zasady i etapy rehabilitacji. 2. Rehabilitacja kompleksowa: lecznicza, zawodowa, społeczna i psychologiczna. 3. Nowoczesne metody i techniki usprawniania chorych. 4. Niepełnosprawność – definicja, rodzaje i zasady kompleksowej opieki. 5. Sprzęt i pomoce ortopedyczne – podział, zastosowanie i zasady zaopatrzenia. 6. Rehabilitacja niepełnosprawnych – zakres działań pielęgniarki . 7. Rehabilitacja osób z upośledzeniem umysłowym, uszkodzeniem narządu ruchu i zmysłów- zadania pielęgniarki. 8. Udział pielęgniarki w rehabilitacji kompleksowej.
33.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej; • przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach;
Umiejętności		<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych; • rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego; • prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizującą z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej; 	
Kompetencje społeczne		<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przestrzegania praw pacjenta 	
34.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ćwirynkało K., Kosakowski Cz.: Rehabilitacja i edukacja osób z niepełnosprawnością wielozakresową. Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek ; Olsztyn : współpr. wydaw. Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, 2012. 2. Kurpas D. Kassolik K.: Rehabilitacja w pielęgniarstwie wyd. Conlino, Wrocław 2010. 3. Kwolek A.: Rehabilitacja medyczna T. 1 Podstawowa wiedza o rehabilitacji. Podstawy anatomiczne i fizjologiczne fizjoterapii i rehabilitacji medycznej. Ocena kliniczna i funkcjonalna poszczególnych układów. Metody terapeutyczne w rehabilitacji, Elsevier Urban & Partner, Wrocław, 2012. 4. Strugała M., Talarska D.: Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych PZWL, Warszawa 2013. <p>Literatura uzupełniająca</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Marciniak W., Szulc A.: Wiktora Degi ortopedia i rehabilitacja T.1-2. PZWL, Warszawa 2006. 2. Kiwerski j., Włodarczyk .:Fizjoterapia ogólna. PZWL, Warszawa 2012. 3. Barinow-Wojewódzki A., Bogdański P., Ciechanowski K., (red.) Barinow –Wojewódzki A.: Fizjoterapia w chorobach wewnętrznych. PZWL, Warszawa 2013. 4. Cywińska-Wasilewska G., Czernicki J., Kinalski R., (red.) Kwolek A.: Fizjoterapia w neurologii i neurochirurgii. PZWL, Warszawa 2012.

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu
PODSTAWY REHABILITACJI w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
D.W26.	podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej;	Wykłady	Test pisemny
D.W27.	przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach;	Wykłady	Test pisemny
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
D.U16.	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	Wykłady Samokształcenie	Praca pisemna
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	Wykłady	Test pisemny
D.U21.	przewodzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	Wykłady Samokształcenie	Praca pisemna
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:			
D.KS2.	przestrzegania praw pacjenta	Samokształcenie	Samoocena studenta,

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w wykładach	15	
Samokształcenie	15	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,5	0,5

NEUROLOGIA I PIEŁĘGNIARSTWO NEUROLOGICZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL.33.6.W PL.33.6.S PL.33.6.ZP PL.33.6.PZ
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z zakresu opieki specjalistycznej: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia VI semestru studiów, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok III Semestr VI
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Halina Piecewicz - Szczęsna lek. Agata Ściborowicz mgr Lucyna Gazdowicz mgr Elżbieta Oliwko mgr Nina Bober
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nią osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Seminarium Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	Wiedza i umiejętności z zakresu: anatomii, fizjologii, patologii, podstaw pielęgniarstwa, badań fizykalnych, farmakologii.
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady – 30 godz.(VI sem.) Seminarium – 15 godz. (V sem.) + Samokształcenie 15 godz. Zajęcia praktyczne – 80 godz .(VI sem.) - w tym 20 % w CSM Praktyki zawodowe – 80 godz.(VI sem.)

12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady – 1 punkt ECTS Seminarium – 1 punkt ECTS Zajęcia praktyczne- 3 punkty ECTS Praktyki zawodowe – 3 punkty ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: nabycie wiedzy, umiejętności i ukształtowanie postaw umożliwiających objęcie profesjonalną opieką pielęgniarską pacjentów z chorobami układu nerwowego.
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych. Pokaz, instruktaż, ćwiczenia indywidualne i grupowe, symulacja medyczna.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu

Metody weryfikacji efektów uczenia się

Forma i warunki zaliczenia wykładów:

Egzamin (E) - wykłady w VI semestrze

1. Obecność na wykładach.
2. Uzyskanie pozytywnej oceny z testu wielokrotnego wyboru.

Metoda testu wielokrotnego wyboru /MCQ/

Opis metody: Test składa się z 50 pytań. Student musi udzielić odpowiedzi na 50 pytań wielokrotnego wyboru. Czas trwania zaliczenia 50 minut. Za każdą poprawną odpowiedź student uzyskuje jeden punkt. Punkty za udzielenie niepoprawnej odpowiedzi nie są odejmowane. Ocenę pozytywną uzyskuje student, który uzyskał co najmniej 60% punktów.

Przy wystawianiu ocen wykorzystywana jest następująca skala:

30-33 pkt. (60-67%) - ocena 3,0;

34-37 pkt. (68-74%) – ocena 3,5;

38-41 pkt. (75-82%) – ocena 4,0;

42-45 pkt. (83-90%) – ocena 4,5;

46-50 pkt. (91-100%) – ocena 5.

3. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie zajęć praktycznych, samokształcenia i praktyk zawodowych.

Forma i warunki zaliczenia seminarium:

1. Obecność na seminarium
2. Uzyskanie pozytywnej oceny z projektu przygotowanego samodzielnie przez studenta na proponowany temat. Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt./10 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5-7 pkt. -3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. - 5).

Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

Zaliczenie z oceną (ZO) - zajęcia praktyczne w VI semestrze

3. Obecność na zajęciach praktycznych.
4. Studium przypadku.
5. Uzyskanie pozytywnego zaliczenia zajęć praktycznych w zakresie treści programowych objętych planem studiów.
6. Zaliczenie 10% zajęć w warunkach symulowanych w Centrum Symulacji Medycznej.

Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

Zaliczenie z oceną (ZO)- praktyki zawodowe w VI semestrze

1. Frekwencja zgodnie z regulaminem studiów.
2. Uzyskanie pozytywnego zaliczenia praktyki zawodowej w zakresie treści programowych objętych planem studiów.

Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- Uzyskanie pozytywnej oceny z referatu przygotowanego samodzielnie przez studenta na proponowany temat. Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt./10 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5-7 pkt. -3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. - 5).

Praca jest oceniana wg kryteriów:

1. Wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu - 0-2 pkt.
2. Zgodność formułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy - 0-2 pkt.
3. Poprawność terminologiczna i językowa - 0-2 pkt.
4. Prawidłowy i logiczny układ treści - 0-2 pkt.
5. Właściwy dobór literatury- 0-2 pkt.

Tematy wykładów:

Neurologia:

1. Zaburzenia funkcji układu nerwowego. Etiopatogeneza zaburzeń neurologicznych, postępowanie pielęgniarskie.
2. Badanie neurologiczne.
3. Nowoczesne metody diagnostyczne stosowane w neurologii.
4. Choroby naczyniowe mózgu.
5. Profilaktyka udarów mózgu.
6. Choroby demielinizacyjne.
7. Choroba Parkinsona.
8. Padaczka - podział, etologia, typy napadów, postępowanie.
9. Edukacja pacjenta i jego otoczenia na przykładzie chorego z epilepsją.
10. Guzy mózgu. Diagnozy pielęgniarskie i opieka pielęgniarska nad pacjentem neurochirurgicznym.
11. Urazy mózgu i uszkodzenia rdzenia kręgowego.
12. Choroby mięśni i nerwów obwodowych.
13. Zapalenie mózgu i opon mózgowo-rdzeniowych.
14. Zaburzenia neurologiczne u pacjentów z COVID-19.

Pielęgniarstwo neurologiczne:

1. Postępowanie pielęgniarskie w wybranych stanach zaburzeń funkcji układu nerwowego.
2. Udział pielęgniarki w diagnozowaniu i leczeniu chorych neurologicznie.
3. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami naczyniowymi mózgu.
4. Opieka pielęgniarska nad pacjentem ze stwardnieniem rozsianym.
5. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobą Parkinsona.
6. Opieka pielęgniarska nad chorym z padaczką.
7. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z miastenią.
8. Specyfika opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z polineuropatią.
9. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z nowotworem centralnego układu nerwowego.
10. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z dyskopatią, urazem czaszkowo-mózgowym, kręgosłupa i rdzenia kręgowego.
11. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z zapaleniem opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu.
12. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z powikłaniami neurologicznymi po przebytych COVID-19

Tematy zajęć praktycznych:

1. Rola i zadania pielęgniarki na oddziale neurologicznym.
2. Przyjęcie chorego do oddziału neurologicznego.
3. Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych pod kątem chorób neurologicznych.
4. Zasady opieki nad chorym w ostrej fazie udaru niedokrwienne, udaru krwotocznego.
5. Aktywność ruchowa chorych po udarze mózgu.
6. Pielęgnowanie chorego niepełnosprawnego na oddziale neurologicznym - ocena wydolności opiekuńczej i przygotowanie do samoopieki.
7. Pielęgnowanie chorego na stwardnienie rozsiane.
8. Zasady postępowania z chorym na padaczkę – edukacyjna rola pielęgniarki.
9. Problemy chorych z chorobą Parkinsona.
10. Pielęgnowanie chorego z procesem zapalnym centralnego układu nerwowego.
11. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z zespołem obwodowym.
12. Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w obrębie głowy.
13. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z guzem mózgu.
14. Zasady obserwacji i pielęgnowania pacjenta z krwawieniem podpajęczynówkowym w różnych okresach leczenia.
15. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym po urazie czaszkowo-mózgowym.
16. Zasady kompleksowej opieki nad pacjentem nieprzytomnym.
17. Zasady kompleksowej opieki nad chorym w schorzeniach kręgosłupa.
18. Zasady opieki nad chorym po urazie rdzenia kręgowego.
19. Standardy postępowania pielęgniarskiego w neurologii.

16.

**Treści merytoryczne
przedmiotu oraz sposób ich
realizacji**

Tematy seminarium:

1. Rola pielęgniarki w przygotowaniu rodziny i chorego z Alzheimerem do samoopieki.
2. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym ze stwardnieniem bocznym zanikowym.
3. Problemy pielęgnacyjne u chorych leczonych neurochirurgicznie.
4. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z neuroboreliozą.
5. Problemy pielęgnacyjne chorych z bólami głowy różnego pochodzenia.
6. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z Płasawicą Huntingtona.

Tematy praktyk zawodowych:

1. Rozpoznanie stanu i potrzeb zdrowotnych pacjenta w poszczególnych okresach hospitalizacji.
2. Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych w oddziale neurologicznym.
3. Planowanie działań opiekuńczych i pielęgnacyjnych zgodnie z obowiązującymi standardami w neurologii.
4. Pielęgnowanie pacjentów z problemami neurologicznymi.
5. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym nieprzytomnym.
6. Rola pielęgniarki w przygotowaniu do samoopieki w wybranych schorzeniach neurologicznych.

Tematy samokształcenia:

1. Rola pielęgniarki w przygotowaniu chorego z Parkinsonem do samoopieki.
2. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym ze stwardnieniem rozsianym.
3. Udział pielęgniarki w rehabilitacji osób po urazach kręgosłupa.
4. Zasady komunikowania się pielęgniarki z chorym z afazją
5. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym w stanie śpiączki.
6. Diagnostyka schorzeń neurologicznych za pomocą nowych technik obrazowania.

17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach; zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej; rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia; standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia; zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym); metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności; metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia; metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej; przewodzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień; przewodzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób; dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych; rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego; przewodzić rozmowę terapeutyczną; przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta; przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;
		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> przestrzegania praw pacjenta dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych

18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Jaracz K. (red.): Pielęgniarstwo neurologiczne. PZWL, Warszawa 2019. Czaja E.: Procedury w neurochirurgii. W: Procedury pielęgniarские w chirurgii, red. E. Walewska, L. Ścisło. PZWL, Warszawa 2012. Prusiński A.: Neurologia praktyczna. PZWL, Warszawa 2021. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Kozubski W., Liberski P. P.: Neurologia. Podręcznik dla studentów medycyny. Wydanie I, Wyd. PZWL, Warszawa 2021. Kraft P.: Udar mózgu. Urban & Partner, Wrocław 2020. Friedman A.: Choroba Parkinsona. PZWL, Warszawa 2019. Rejdak K.: Choroby otępienne. Urban& Partner, Wrocław 2020. Stępień A.: Interesujące przypadki neurologiczne. PZWL, Warszawa 2019. Ślusarz R., Szewczyk M.T. (red.): Pielęgniarstwo w neurochirurgii. Wyd. Borgis, Warszawa 2006.
------------	---	---

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu
NEUROLOGIA I PIELEGNIASTWO NEUROLOGICZNE w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach;	Wykłady	test wielokrotnego wyboru /MCQ/
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	Wykłady	test wielokrotnego wyboru /MCQ/
D.W4.	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia;	Wykłady	test wielokrotnego wyboru /MCQ/
D.W7.	standardy i procedury pielęgniarские stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	Wykłady	test wielokrotnego wyboru /MCQ/
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);	Wykłady	test wielokrotnego wyboru /MCQ/
D.W18.	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;	Wykłady	test wielokrotnego wyboru /MCQ/
D.W32.	metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia;	Wykłady	test wielokrotnego wyboru /MCQ/

D.W33.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	Wykłady	test wielokrotnego wyboru /MCQ/
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Seminarium	proces pielęgnowania sprawozdanie z dyżuru/ sprawdzian praktyczny
D.U2.	przewodzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Samokształcenie	proces pielęgnowania/ symulacja medyczna praca zaliczeniowa
D.U3.	przewodzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk/ symulacja medyczna
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk/ symulacja medyczna
D.U20.	przewodzić rozmowę terapeutyczną;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk/ symulacja medyczna
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	proces pielęgnowania sprawozdanie z dyżuru/
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	proces pielęgnowania sprawozdanie z dyżuru/ symulacja medyczna
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:			
D.KS2.	przestrzegania praw pacjenta	Samokształcenie	obserwacja przez prowadzącego
D.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja przez prowadzącego

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w wykładach	30	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,0	0

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w zajęciach praktycznych	80	
Przygotowanie do zajęć	10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	90	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	2,7	0,3

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w praktykach zawodowych	80	
Przygotowanie do praktyk zawodowych	10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	90	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	2,7	0,3

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w seminarium	15	
Samokształcenie	15	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,0	0

GERIATRIA I PIELEGNIAINSTWO GERIATRYCZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Geriatrycja i pielęgniarstwo geriatryczne
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL.34.6.W PL.34.6.S PL.34.6.ZP PL.34.6.PZ
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z zakresu opieki specjalistycznej: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia VI semestru, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok III Semestr VI
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Ewa Poźniak mgr Elżbieta Oliwko
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Seminarium Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	Wiadomości z anatomii, fizjologii, podstaw pielęgniarstwa, pielęgniarstwa internistycznego
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady – 30 godz. (VI sem.) Seminarium – 15 godz. + Samokształcenie – 15 godz. (VI sem.) Zajęcia praktyczne – 80 godz. (VI sem.) – w tym 20% zajęć w CSM Praktyki zawodowe – 80 godz. (VI sem.)
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady – 1 punkt ECTS Seminarium - 1 punkt ECTS Zajęcia praktyczne- 3 punkty ECTS Praktyka zawodowa – 3 punkty ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu/modułu jest: przygotowanie do samodzielnego planowania i realizowania kompleksowej opieki geriatrycznej wynikającego z różnego stanu zdrowia pacjenta w warunkach domowych i szpitalnych.

14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, metoda sytuacyjna, metoda przypadku, elementy dyskusji, symulacja medyczna
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Egzamin (E)- wykłady w VI semestrze.</p> <p>Kryteria oceniania: Egzamin pisemny – test obejmujący 30 pytań w tym: jednokrotnego wyboru, na dobieranie, uzupełnianie, oraz 1 pytanie opisowe dotyczące problemów pielęgnacyjnych w opiece nad osobą starszą</p> <p>Forma i warunki zaliczenia seminarium: Zaliczenie (Z)- seminarium w VI semestrze. Na podstawie aktywności oraz uzyskania zaliczenia z pisemnej pracy na wybrany temat dotyczący zagadnień związanych ze starością</p> <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: Zaliczenie (Z) – samokształcenie w IV semestrze Na podstawie uzyskania zaliczenia z przygotowanej i przedstawionej prezentacji multimedialnej opracowanej przez studentów na jeden z wybranych tematów.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych: Zaliczenie (ZO)- zajęcia praktyczne w VI semestrze.</p> <p>Kryteria oceniania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentacja procesu pielęgnowania – 2 procesy pielęgnowania wybranych pacjentów hospitalizowanych w oddziale geriatrycznym (zakładzie opiekuńczo-pielęgnacyjnym) • Pisemne sprawozdanie z dyżuru – 2 sprawozdania. • Sprawdzian praktyczny - zaliczenie umiejętności zawartych w <i>Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarzki/pielęgniara</i>. • Obecność na 100% zajęć, punktualność, kultura osobista, aktywność w realizacji czynności pielęgniarzkich. • Zaliczenie 10% zajęć w warunkach symulowanych w Centrum Symulacji Medycznej. <p>Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych: Zaliczenie (ZO) - praktyki zawodowe w VI semestrze.</p> <p>Kryteria oceniania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wypracowanie 80godzin praktyk zawodowych przydzielonych do realizacji. • Terminowe zaliczenie umiejętności zawartych w <i>Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarzki/pielęgniara</i>. • Obecność na 100% zajęć, punktualność, kultura osobista, aktywność w realizacji czynności pielęgniarzkich. • Samoocena studenta dotycząca opanowanej wiedzy i umiejętności.

Tematy wykładów:**Geriatrya i pielęgniarstwo geriatryczne:**

1. Demografia starzenia się społeczeństwa
2. Fizjologia procesu starzenia. Proces starzenia w aspekcie biologicznym, psychologicznym i socjoekonomicznym.
3. Specyfika chorowania w starości
4. Odrębności przebiegu wybranych patologii w starości.
5. Organizacja opieki geriatrycznej w Polsce.
6. Zasady farmakoterapii w starszym wieku z uwzględnieniem interakcji lekowych i polipragmazji.
7. Etiopatogeneza, obraz kliniczny, diagnostyka i leczenie najczęstszych patologii u osób starszych.
8. Całościowa ocena geriatryczna
9. Narzędzia i metody oceny stanu bio - psycho – społecznego.
10. Narzędzia do oceny sprawności funkcjonalnej osoby w podeszłym wieku.
11. Modele pielęgnowania w opiece nad człowiekiem w starszym wieku.
12. Specyfika postępowania pielęgniarzkiego w wybranych patologiach układu krążenia, układu oddechowego, przewodu pokarmowego, układu moczowego.
13. Opieka pielęgniarzka w wybranych chorobach metabolicznych.
14. Specyfika postępowania pielęgniarzkiego w wybranych patologiach układu ruchu u osób starszych z uwzględnieniem zmian zwyrodnieniowych.
15. Wielkie problemy geriatryczne – zadania pielęgniarzki w opiece nad chorym
 - nietrzymanie moczu i stolca,
 - zaburzenia równowagi i upadki,
 - zaburzenia otępienne,
 - starcze depresje,
 - upośledzenia wzroku i słuchu,
 - unieruchomienie
16. Problemy zdrowotne i społeczne osób starszych z nietrzymaniem zwieraczy.
17. Postępowanie pielęgnacyjne wobec chorego z upośledzeniem słuchu i wzroku.
18. Komunikowanie się ze starszym pacjentem z uwzględnieniem zaburzeń wzroku, słuchu oraz procesów poznawczych
19. Rola pielęgniarzki w zapobieganiu upadkom u osób starszych
20. Zasady usprawniania starszych pacjentów.
21. Specyfika opieki nad chorym z otępieniem, kierunki wsparcie dla opiekunów.
22. Osteoporoza jako problem społeczny.
23. Bezsenność w wieku podeszłym.
24. Niedożywienie u osób starszych – ocena, objawy i leczenie.

Tematy seminarium

1. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z Chorobą Alzheimera i Parkinsona z uwzględnieniem przygotowania rodziny do realizacji opieki nad chorym
2. Powikłania wynikające unieruchomienia chorego w łóżku – przygotowanie rodziny do realizacji opieki
3. Rozwiązywanie problemów osób starszych z niedowidzeniem i niedosłyszeniem.
4. Zaburzenia odżywiania u osób starszych – udział pielęgniarzki w diagnostyce i leczeniu
5. Rozwiązywanie powikłań wynikających z przebiegu wybranych schorzeń w starości i ze starości
6. Przygotowanie osoby starszej do samoopieki i samopielęgnacji
7. Rozwiązywanie problemów zdrowotnych osób starszych dializowanych

Zajęcia praktyczne:

1. Realizacja zadań diagnostycznych leczniczych i opiekuńczych i edukacyjnych wobec pacjenta z chorobą wieńcową serca.
2. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z nadciśnieniem tętniczym.
3. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym w podeszłym wieku z otępieniem w warunkach szpitalnych.
4. Pielęgnowanie osoby starszej hospitalizowanej z powodu zaostrzenia POCHP.
5. Proces pielęgnowania osoby starszej z niewydolnością zastoinową w warunkach szpitalnych.
6. Planowanie opieki nad człowiekiem starszym z cukrzycą z uwzględnieniem samoopieki i samoobserwacji.
7. Zasady opieki nad człowiekiem starszym z dną moczową.
8. Obserwacja chorego w wieku geriatrycznym i dokumentowanie stanu zdrowia

		<p>Samokształcenie</p> <p>Celem samokształcenia jest pogłębienie i aktualizowanie wiedzy z zakresu geriatry i pielęgniarstwa geriatrycznego. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i rozwiązywania problemów osób starszych</p> <p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „Zespół słabości” – objawy kliniczne, konsekwencje, możliwości leczenia. 2. Stereotyp człowieka starego funkcjonujący w społeczeństwie 3. Grupy wsparcia i instytucje wspierające osoby starsze. 4. Sytuacja społeczna (środowiskowa) osób starszych 5. Grupy wsparcia i instytucje wspierające osoby starsze 6. Profilaktyka przedwczesnego starzenia – zadania pielęgniarki. 7. Organizacja opieki geriatrycznej na świecie. 8. Prawa osób starszych. 9. Organizacje prosenioralne. 10. Przejawy ageizmu we współczesnym świecie oraz metody przeciwdziałania. 11. Jakość życia osób starszych. 12. Uniwersytet Trzeciego Wieku jako forma wspierająca aktywność osób starszych 	
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	<p>Wiedza</p>	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku; • zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej; • właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania; • standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia; • proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym; • zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym); • etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego; • narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji.
		<p>Umiejętności</p>	<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa; • prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób; • dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych; • uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych; • rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego; • prowadzić rozmowę terapeutyczną; • przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta.
		<p>Kompetencje społeczne</p>	<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; • przestrzegania praw pacjenta.

18.

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu

Literatura podstawowa:

1. Biercewicz M., Szewczyk M.: Pielęgniarstwo w geriatric. Wyd. Med. Borgis, Warszawa 2006.
2. Kędziora – Kornatowska K (red): Kompendium pielęgnowania pacjentów w starszym wieku. Czelej, Lublin 2007.
3. Motzing G., Schwarz S.: Galus K (red): Pielęgniarstwo geriatriczne. Wyd. URBAN&PARTNER. Warszawa 2010.
4. Talarska D., Wieczorkowska – Tobis K., Szałkiewicz E.: Opieka nad osobami przewlekłe chorymi, w wieku podeszłym i niesamodzielnymi, PZWL, Warszawa, 2011.
5. Wieczorkowska – Tobis K., Talarska D.: Geriatric i pielęgniarstwo geriatriczne. Wyd. PZWL, Warszawa, 2008.

Literatura uzupełniająca:

1. Chodorowski Z.: Geriatric Główne problemy kliniczne, Wyd. Grafika, Gdynia 2006.
2. Galus K.: Geriatric wybrane zagadnienia. Urban & Partner, Wrocław 2007.
3. SchiefeleStaudt Dach.: Pielęgniarstwo geriatriczne. Urban & Partner, Wrocław 2007.
4. Szatur - Jaworska B., Błędowski P., Dzięgielewska M.: Podstawy gerontologii społecznej, Oficyna Wydawnicza ASPRA –JR, Warszawa, 2006.

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu
GERIATRIA I PIELEGNIASTWO GERIATRYCZNE w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKT UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	Wykłady	test
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	Wykłady	test
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	Wykłady	test
D.W7.	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	Wykłady	test
D.W9.	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym;	Wykłady	test
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);	Wykłady	test
D.W11.	etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego;	Wykłady	test
D.W12.	narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji;	Wykłady	test
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	Seminarium Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	proces pielęgnowania sprawozdanie z dyżuru (raport)
D.U3.	przewodzą profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	Seminarium Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	zadanie praktyczne obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk symulacja medyczna
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	proces pielęgnowania sprawozdanie z dyżuru (raport) obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk

D.U15.	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	zadanie praktyczne obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk symulacja medyczna
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	zadanie praktyczne sprawozdanie z dyżuru (raport)
D.U20.	przewodzić rozmowę terapeutyczną	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	sprawdzian praktyczny samoocena studenta
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	ćwiczenia praktyczne obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:			
D.KS1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	Samokształcenie Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	obserwacja postawy studenta
D.KS2.	przestrzegania praw pacjenta	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	samoocena studenta, obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w wykładach	30	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,0	0

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w zajęciach praktycznych	80	
Przygotowanie do zajęć	10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	90	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	2,7	0,3

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w praktykach zawodowych	80	
Przygotowanie do praktyk zawodowych	10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	90	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	2,7	0,3

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w seminarium	15	
Samokształcenie	15	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,5	0,5

PROMOCJA ZDROWIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Promocja zdrowia
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa
2.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne I stopnia
		PL.17.6.W PL.17.6. ZP
3.	Język przedmiotu	Język polski
4.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia VI semestru, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
5.	Rok studiów, semestr	Rok studiów III Semestr VI
6.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	prof. zw. Katarzyna Sygit dr Izabela Gąska mgr Elżbieta Kaczmar
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
8.	Formuła przedmiotu	Wykłady Zajęcia praktyczne
9.	Wymagania wstępne	Znajomość zagadnień z zakresu psychologii, socjologii, pedagogiki oraz zdrowia publicznego, podstaw pielęgniarstwa i pielęgniarstw specjalistycznych.
10.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady - 30 godz. (VI sem.) Zajęcia praktyczne- 20 godz. (VI sem)
11.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Wykłady - 1 punkt ECTS Zajęcia praktyczne - 1 punkt ECTS
12.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: przygotowanie studenta do opracowania i włączenia się w realizację programu promocji zdrowia skierowanego do różnych osób, grup i społeczności, a w szczególności do osób zdrowych i pacjentów, rodzin, członków społeczności funkcjonujących w różnych środowiskach (uczniowie, osoby starsze, osoby aktywne zawodowo, członkowie społeczności lokalnej).
13.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, praca indywidualna, praca w grupach

14.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Egzamin (E) – wykłady w VI semestrze. Podstawą zaliczenia wykładów jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu pisemnego (test jednokrotnego wyboru) <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych: Zaliczenie z oceną (ZO) - zajęcia praktyczne w VI semestrze.</p> <p><u>Warunki zaliczenia:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • obecność na zajęciach, • aktywność i przygotowanie do zajęć; • praca w grupach; • opracowanie programu promocji zdrowia; • Zaliczenie 20% zajęć w warunkach symulowanych w Centrum Symulacji Medycznej.
15.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematyka wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zdrowie - definicje, uwarunkowania. 2. Promocja zdrowia - geneza, definicje, metody, cele i zadania. 3. Edukacja zdrowotna - definicje, cele, cechy, modele. 4. Profilaktyka chorób - definicje, fazy. 5. Ocena stanu zdrowia dla potrzeb promocji zdrowia. 6. Zachowania zdrowotne - definicja, podział, uwarunkowania. Podejście teoretyczne do zmiany zachowań zdrowotnych 7. Zasady tworzenia programu promocji zdrowia. 8. Programy promocji zdrowia realizowane w Polsce. Narodowy Program Zdrowia. <p>Tematyka zajęć praktycznych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ocena stanu zdrowia dla potrzeb promocji zdrowia. Potencjał zdrowotny człowieka. 2. Styl życia a ryzyko wystąpienia chorób. Działania z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki chorób cywilizacyjnych. 3. Charakterystyka odbiorcy usług promocyjnych świadczonych przez pielęgniarkę. 4. Rola pielęgniarki w motywowaniu do zachowań prozdrowotnych różnych grup społecznych. 5. Programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej dostosowane do rozpoznanych potrzeb życiowych jednostek i rodzin.

16.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasady promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej; • zasady konstruowania programów promocji zdrowia; • strategię promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym;
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem skal, siatek i pomiarów; • rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia; • dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych; • uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia; • opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych;
		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
17.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cianciara D.: Zarys współczesnej promocji zdrowia. Wyd. PZWL, Warszawa 2010. 2. Charzyńska-Gula M. (red.): Zrozumieć promocję zdrowia. Wyd. Makmed, Lublin 2010. 3. Dyzmann-Sroka A. (red.): Programy zdrowotne. Wyd. PZWL, Warszawa 2017. 4. Gromadzka-Ostrowska-Joanna.(red). Edukacja prozdrowotna i promocja zdrowia. Wydawnictwo SGGW, Warszawa. 2019 5. Woynarowska B. (red.) Edukacja zdrowotna. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2018. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Andruszkiewicz A.(red): Promocja zdrowia. Promocja zdrowia w praktyce pielęgniarstwa i położnej. Tom II. Wyd. PZWL, Warszawa 2010. 2. Karski J. B.: Promocja zdrowia dziś i perspektywy jej rozwoju w Europie. Wyd. CDeWu, Warszawa 2009. 3. Andruszkiewicz A.(red): Promocja zdrowia. Teoretyczne podstawy promocji zdrowia. Tom I. Wyd. Czelej, Lublin 2008. 	

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu PROMOCJA ZDROWIA
w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
C.W16.	zasady promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;	Wykład	test pisemny
C.W17.	zasady konstruowania programów promocji zdrowia;	Wykład	test pisemny
C.W18.	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym;	Wykład	test pisemny
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
C.U28.	oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem skal, siatek i pomiarów;	Zajęcia praktyczne	realizacja zleconego zadania praca w grupach symulacja
C.U29.	rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia;	Zajęcia praktyczne	praca w grupach realizacja zleconego zadania
C.U30.	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych;	Zajęcia praktyczne	realizacja zleconego zadania symulacja
C.U31.	uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia;	Zajęcia praktyczne	realizacja zleconego zadania symulacja
C.U32.	opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych;	Zajęcia praktyczne	aktywny udział w zajęciach opracowanie programu promocji zdrowia
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:			
C.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	Zajęcia praktyczne	Obserwacja przez nauczyciela Samoocena

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział wykładach	30	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,0	0

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w zajęciach praktycznych	20	
Przygotowanie do zajęć	5	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,8	0,2

SEMINARIUM DYPLOMOWE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa modułu / przedmiotu	Seminarium dyplomowe
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład pielęgniarstwa
3.	Kod przedmiotu	PL.39.5.S PL.39.6.S
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia V, VI semestru, III roku studiów, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.
6.	Rok studiów, semestr	Rok III Semestr V, VI
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Grażyna Rogala- Pawelczyk dr Ewa Poźniak dr Jolanta Sawicka dr Krzysztof Jakubowski dr Katarzyna Matusiak
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nią osoba prowadząca dany przedmiot	
9.	Formuła przedmiotu	Seminarium
10.	Wymagania wstępne	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Seminarium (V sem.) – 15 godz. Seminarium (VI sem.) – 30 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi / przedmiotowi	Seminarium (V sem.) – 1 punkt ECTS Seminarium (VI sem.) – 1 punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu / przedmiotu	Przygotowanie studenta do prowadzenia badań naukowych z zastosowaniem obowiązujących metod, technik i narzędzi badawczych. Kształtowanie umiejętności analizy uzyskanych wyników badań. Przygotowanie materiału badawczego do publikowania.
14.	Metody dydaktyczne	Praca w grupach
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Seminarium (V sem.) – zaliczenie bez oceny (Z) Seminarium (VI sem.) – zaliczenie bez oceny (Z) Warunki zaliczenia: Seminaria: przygotowanie do zajęć, aktywność na zajęciach

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Tematy seminariów: <ol style="list-style-type: none"> 1. Dobór, zbieranie oraz analiza piśmiennictwa. 2. Plan postępowania badawczego: przedmiot badań, cel badań,, problemy badawcze. 3. Wybór metod, technik i narzędzi badawczych. 4. Zasady przygotowania pracy dyplomowej z wykorzystaniem metody studium indywidualnego przypadku. 5. Konstrukcja autorskiego narzędzia badawczego. 6. Analiza zebranego materiału badawczego. 7. Porównanie uzyskanych wyników z wynikami autorów polskich i zagranicznych – omówienie wyników badań, dyskusja. 8. Zasady przygotowywania prezentacji wyników badań.
17.	Zamierzone efekty uczenia się	Wiedza	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie: <ul style="list-style-type: none"> • przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty pielęgniarstwa; • metody i techniki prowadzenia badań naukowych; • zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej
		Umiejętności	W zakresie umiejętności absolwent potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych; przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi
		Kompetencje społeczne	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do: <p>dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych</p>
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Piśmiennictwo podstawowe: <ol style="list-style-type: none"> 1. Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologia badań w pielęgniarstwie. PZWL Warszawa 2021. 2. Lesińska-Sawicka M. (red.): Metoda case study w pielęgniarstwie, BORGIS, Wyd. Medyczne, Warszawa 2009. 3. Pilch T., Bauman T.: Zasady badań pedagogicznych. Wyd. Akademickie „Żak”, Warszawa 2010. 4. Jackowski M.: Ochrona danych medycznych. Wolters Kulwer Polska, Warszawa 2011. Piśmiennictwo uzupełniające: <ol style="list-style-type: none"> 5. Pielęgniarstwo XXI Wieku, 6. Problemy Pielęgniarstwa, 7. Pielęgniarstwo Polskie, 8. Pielęgniarstwo Chirurgiczne i Angiologiczne. 9. Zdrowie Publiczne

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu
SEMINARIUM DYPLOMOWE w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	EFEKTY UCZENIA SIĘ (wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
D.W38.	przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty pielęgniarstwa	Seminarium	Aktywność na zajęciach
D.W39.	metody i techniki prowadzenia badań naukowych	Seminarium	Aktywność na zajęciach
D.W40.	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej	Seminarium	Aktywność na zajęciach
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
D.U31	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych	Seminarium	Aktywność na zajęciach
D.U32.	przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi	Seminarium	Aktywność na zajęciach
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
D.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	Seminarium	Obserwacja , samoocena studenta

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	Studia stacjonarne	
Udział w seminarium	45	
Samokształcenie	15	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	60	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,5	0,5